



European Network of Councils
for the Judiciary (ENCJ)

Réseau européen des Conseils
de la Justice (RECJ)

Anketa ENCJ-a o nezavisnosti sudija

2022. god.



Kofinansira Program za pravosuđe Evropske unije

Sadržaj

Sažetak	3
1. Uvod	5
2. Metodologija i sadržaj ankete	6
3. Stopa odgovora i karakteristike ispitanika	10
4. Opšta percepcija nezavisnosti	14
5. Provođenje sudskih odluka	23
6. Veza između nezavisnosti i članstva u EU	10
7. Aspekti nezavisnosti: u pojedinačnim predmetima	26
8. Aspekti nezavisnosti: imenovanje i napredovanje sudija	34
9. Aspekti nezavisnosti: uslovi rada	37
10. Odgovornost	41
11. Percipirano poštovanje nezavisnosti pravosuđa	43
Mapiranje poštovanja nezavisnosti pravosuđa	52
12. zaključci i diskusija	55
Prilog 1. Karakteristike nezavisnosti	57
Prilog 2. Analiza glavnih komponenata	59
Prilog 3. Tabelarni prikaz rezultata ankete po pitanjima	61

ENCJ 2022.

Ova publikacija je izrađena uz finansijsku podršku Programa za pravosuđe Evropske unije. Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost ENCJ-a i ni na koji način se ne može smatrati stavovima Evropske komisije.

Sažetak¹

Četvrta po redu anketa o nezavisnosti provedena je među evropskim sudijama u prvom kvartalu 2022. godine. Učestvovalo je ukupno 15.821 sudija iz 29 pravosudnih sistema 27 zemalja. Ciljna stopa učešća u anketi bila je 20%, što je većina pravosudnih sistema (lako) dostigla. Analiza ličnih i profesionalnih karakteristika u odnosu na percepciju nezavisnosti pokazuje da sudije u različitim pravosudnim sistemima imaju vrlo slične stavove.

Glavni zaključci su:

1. Sudije uglavnom pozitivno ocjenjuju sopstvenu nezavisnost. Na skali od 10, sudije u prosjeku nezavisnost sudija u svojoj zemlji ocjenjuju između 7,0 i 9,8. Svoju ličnu nezavisnost ocjenjuju još više: između 7,5 i 9,9. Treba napomenuti da Poljska i Rumunija nisu učestvovala u istraživanju. U skladu sa pozitivnom ocjenom nezavisnosti, samo manji broj sudija je naveo da se susreo sa neprimjerenim pritiscima u cilju uticanja na sudske odluke.
2. Od 2015. godine, kada je provedena prva anketa, nezavisnost na nivou svih pravosudnih sistema zajedno u prosjeku se postepeno poboljšava. Iz iskustva sudija koji rade dugi niz godina, i tokom dužeg perioda, nezavisnost je poboljšana.
3. To ne znači da je nezavisnost poboljšana u svim pravosudnim sistemima. Situacija je dosta nestabilna, posebno u Centralnoj Evropi. Nedavno je došlo do pogoršanja nezavisnosti u Slovačkoj i Crnoj Gori a, tokom dužeg vremenskog perioda i u Mađarskoj, Litvaniji i Slovačkoj. Kako je stopa odgovora u Slovačkoj bila niska, rezultati za tu zemlju moraju se uzeti s rezervom.
4. Sudije su nezavisnost savjeta u prosjeku po zemlji ocijenile između 2,7 i 9,6. Sudski savjeti Španije, Bugarske i Slovačke su dobili vrlo niske ocjene. Samo postojanje savjeta nije dovoljno da garantuje nezavisnost pravosuđa u cjelini. Ona u velikoj mjeri zavisi, na primjer, od sistema imenovanja članova savjeta.
5. U nekoliko pravosudnih sistema postoji problem sa korupcijom. U nizu pravosudnih sistema, smatra se da pravosudni organi ne čine dovoljno da se pozabave kršenjima dužnosti i korupcijom u pravosuđu.
6. U mnogim pravosudnim sistemima sudije su, kao i ranije, kritične prema odlukama o ljudskim resursima koje se tiču sudija, posebno kada se radi o imenovanju i napredovanju. Po mišljenju ispitanika, imenovanje u Vrhovni/Kasacioni sud i dalje je problematično u nizu zemalja.
7. U većini pravosudnih sistema, sudije se suočavaju sa neprimjerenim pritiskom (društvenih) medija kada su u pitanju pojedinačni predmeti. Mnogi od sudija su mišljenja da (društveni) mediji ne uvažavaju njihovu nezavisnost.
8. Rukovodstvo sudova, uključujući predsjednike sudova, uglavnom ne pokušava da utiče na sadržaj sudskih odluka. Međutim, pojedine sudije se susreću sa neprimjerenim pritiskom rukovodstva suda da dostignu standarde ažurnosti, a više sudija doživljava neprimjeren pritisak po pitanju ostvarenja norme. Broj predmeta i sudski resursi su u mnogim zemljama povezani problemi.
9. Interakcija pravosuđa sa drugim granama vlasti opterećena je problemima u mnogim pravosudnim sistemima. U anketi su naglašeni neki od ovih problema: (1) sprovođenje od strane organa izvršne vlasti sudskih odluka koje se protive njihovim interesima često je neadekvatno, (2) prema mišljenju ispitanika, nepoštovanje nezavisnosti pravosuđa od strane vlade i parlamenta u mnogim zemljama je veliki problem, te (3) nedostatak resursa koje obezbjeđuje vlada, a što utiče na nezavisnost.

¹ Ovaj izvještaj sačinili su g. Frans van Dijk (ENCJ, Sudski savjet Holandije i Univerzitet u Utrechtu), g. Bart Diephuis (Sudski savjet Holandije) i g. Kamil Jonski (Univerzitet u Lodzu).

Tehničku podršku pružio je Visoki sudski savjet Belgije; g. Kevin Verhoeyen. Cjelokupnu podršku pružila je kancelarija ENCJ-a.

Većina sudija u Evropi pozitivno gleda na sopstvenu nezavisnost, ali i dalje navode pitanja koja negativno utiču na njihovu nezavisnost. Neka od ovih pitanja se tiču samih predmeta, a druga sistema, kao što su imenovanja. Istraživanje pruža uvid u funkcionisanje pravosuđa na nivou država pojedinačno. Na sudskim savjetima i drugim organima upravljanja je da analiziraju rezultate za svoje pravosudne sisteme i pozabave se pitanjima koja su naveli ispitanici. Dok po pitanju unapređenja zakonodavstva i izdvajanja adekvatnih resursa savjeti zavise od drugih grana vlasti, pravosuđe, a posebno savjeti, mnoga druga pitanja mogu rješavati sami.

ENCJ radi na unapređenju rada savjeta kako bi se pokrenule pozitivne promjene. Rezultati ankete naglašavaju važnost zajedničkih napora u pokretanju takvih promjena. Većina problema koji su navedeni u anketi nisu novi i potrebno im je dati veći prioritet u rješavanju. Osim toga, mora se pokrenuti ili nastaviti dijalog sa drugim granama vlasti, ali i sa medijima kako bi se unaprijedilo razumijevanje značaja nezavisnosti pravosuđa za funkcionisanje društva i privrede. Podaci prikupljeni u anketi dostupni su na zahtjev.

1. Uvod

Osnovni zadatak ENCJ-a je jačanje nezavisnosti i odgovornosti pravosuđa u Evropskoj uniji kako bi se garantovao pravedan, nezavisan i nepristrasan sudski postupak. U tom cilju, ENCJ sistematski radi na utvrđivanju standarda i smjernica za upravljanje pravosuđem i obavljanje osnovnih funkcija kao što je imenovanje sudija. Za ocjenu stepena u kom su standardi i smjernice realizovani, osmišljen je i primijenjen skup indikatora nezavisnosti i odgovornosti. Ovi indikatori odnose se, s jedne strane, na mehanizme formalne zaštite i mehanizme koji štite nezavisnost pravosuđa i obezbjeđuju odgovornost, a sa druge strane, na percepciju društva o nezavisnosti pravosuđa. Sudije su, očigledno, važni akteri u ovoj oblasti. Njihovi stavovi su od posebnog interesa, tim više što oni rijetko izražavaju mišljenje. U Evropskoj uniji Eurobarometar svake godine ispituje percepciju građana i firmi o nezavisnosti pravosuđa. Podaci iz ovih istraživanja obuhvaćeni su indikatorima nezavisnosti i odgovornosti. Percepcija sudija o nezavisnosti nije dio ovih istraživanja Eurobarometra, a ENCJ je na sebe preuzeo da redovno provodi anketu među sudijama.

Anketa provedena u prvom kvartalu 2022. godine je četvrta po redu. U anketi se od sudija tražilo da daju opštu ocjenu sopstvene nezavisnosti i da ocijene niz aspekata koji utiču na nezavisnost. Pored stvarnog funkcionisanja mehanizama za očuvanje nezavisnosti, jedno od pitanja postavljenih sudijama jeste da li smatraju da različiti subjekti u pravosuđu poštuju nezavisnost sudije, počev od regulatornih tijela, strana u postupku i njihovih advokata, te druge dvije grane vlasti i (društvenih) medija. Anketa se u određenoj mjeri dotakla i odgovornosti pravosuđa.

U anketi je učestvovalo 15.821 sudija iz 29 pravosudnih sistema iz 27 zemalja. Napominjemo da, kao ni u prethodnoj anketi, Poljska nije učestvovala jer je njen Sudski savjet isključen iz ENCJ-a. Iako Rumunija takođe nije učestvovala, u anketi je učestvovao do sada najveći broj pravosudnih sistema i sudija.

Rezultati ankete su prikazani u grafikonima i tabelama. U dijelu 2. opisan je način i sadržaj ankete, a u dijelu 3. data je stopa odgovora i karakteristike ispitanika. Rezultati ankete predstavljeni su u dijelovima 4. – 11. u formi grafikona. U Prilogu 3. dat je tabelarni prikaz rezultata.

2. Metodologija i sadržaj ankete

Najprije je opisana metodologija, a zatim su navedena pitanja postavljena u anketi.

2.1 Metodologija

Kao i u prethodnim ciklusima, sve sudije pravosudnih sistema koji su prethodno učestvovali u anketi i ovoga su pozvani da učestvuju. Metodologija ankete je revidirana 2021. godine i zaključeno je da je ovo najbolji pristup, imajući u vidu potrebu da sve sudije dobiju jednaku mogućnost da izraze svoje mišljenje, čak i pod nepovoljnim uslovima u pogledu nezavisnosti.² Za provjeru (samo)odabira, ispitanici su odgovarali na pitanja koja se odnose ne samo na lične karakteristike (pol, sudijsko iskustvo), već i na pitanja o vrsti suda u kom (primarno) rade i o njihovom osnovnom referatu, kao i o članstvu u udruženju sudija.

Što se tiče provođenja same ankete, svi članovi i posmatrači ENCJ-a (odnosno sudski savjeti, a tamo gdje oni ne postoje, druga regulatorna tijela za pravosuđe, kao što su ministarstva pravde) pozvana su da učestvuju. Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, koje nije ni član niti posmatrač ENCJ-a, zatražilo je da učestvuje što je i odobreno. Regulatorna tijela koja su učestvovala su svim sudijama u svojim pravosudnim sistemima distribuirala uvodno pismo i preporuku predsjednika ENCJ-a. U pismu je dat link na internet stranicu ENCJ-a. Regulatorna tijela su anketu prevela na svoje jezike, a za svaki jezik kreiran je obrazac koji je stavljen na internet stranicu ENCJ-a (korištena je platforma SurveyMonkey). Ispitanici su imali priliku da anketu popune anonimno *online*. Traženo je samo da navedu zemlju u kojoj obavljaju funkciju sudije. Sudije su anketu mogle popuniti na bilo kom jeziku na koji je anketa prevedena.

Većina savjeta uvodno pismo je proslijedila direktno sudijama. U nedostatku centralizovane kontakt liste sudija, drugi savjeti su morali uputiti dopis predsjedniku suda koji bi potom uvodno pismo distribuirao sudijama svog suda. Pojedini savjeti su pribavili odobrenje i (praktičnu) podršku udruženja sudija svojih zemalja. Anketa je bila upućena samo profesionalnim sudijama, ne i sudijama porotnicima. Anketa među sudijama porotnicima provedena je posebno 2018. godine.

Anketa zavisi od spremnosti i sposobnosti savjeta za saradnju između pravosuđa i drugih organa vlasti. U anketi je učestvovalo ukupno 29 pravosudnih sistema iz 27 zemalja (u Velikoj Britaniji pravosudni sistem je razdvojen na Englesku i Vels, i Sjevernu Irsku i Škotsku).

2.2 Anketna pitanja

Anketa je koncipirana na način da se od sudija traži da daju opštu ocjenu sopstvene nezavisnosti onako kako je oni vide kako bi se dobili podaci za relevantni indikator nezavisnosti (I13)³, ali se njome detaljno istražuju i različiti aspekti nezavisnosti. Osim toga, ispitanicima su postavljena i pitanja o određenim ličnim karakteristikama (pol i iskustvo) i njihovom radu (vrsta suda i referat), a po prvi put i o članstvu u udruženju sudija. Osnovna pitanja su u suštini ista kao i u prethodnim anketama, s tim da su neka pitanja dodata, a jedno je izbrisano. Nova pitanja tiču se nezavisnosti savjeta, koja do sada nije bila adekvatno obrađena, i uočenog uticaja Evropske unije na nezavisnost pravosuđa.

² ENCJ (2021). Izvještaj o nezavisnosti, odgovornosti i kvalitetu rada pravosuđa 2020.-2021., unapređenje indikatora i istraživanja. www.encj.eu.

³ Vidi ENCJ (2020). Izvještaj 2019. -2020. Nezavisnost, odgovornost i kvalitet rada pravosuđa: Mjere za unapređenje www.encj.eu.

Pitanja o uticaju uslova rada na nezavisnost su preformulisana i proširena na radno vrijeme i digitalizaciju koja je uslijed pandemije ubrzana, te ponašanje na radnom mjestu, uključujući seksualno uznemiravanje i diskriminaciju. Što se tiče neprimjerenog pritiska rukovodstva suda na sudije, kao kategorija dodat je pritisak da se ispuni utvrđena norma. Izostavljeno je pitanje o premještanju sudija u drugi sud bez njihove saglasnosti zbog nejasnoće oko toga koja je to situacija u kojoj bi se premještaj vršio „bez saglasnosti“, te vrlo rijetkog javljanja takve situacije.

Većina pitanja postavljena je u formi prijedloga. Osim ako nije drugačije naznačeno, kategorije odgovora su bile: *Uopšte se ne slažem*, *Ne slažem se*, *Nisam siguran/sigurna*, *Slažem se* i *U potpunosti se slažem*. U prezentaciji rezultata, kategorije *Uopšte se ne slažem* i *Ne slažem se*, kao i *U potpunosti se slažem* i *Slažem se* su objedinjene kako bi grafikoni i tabele bili lakše čitljivi. Za ocjenu nezavisnosti korištena je skala od 0 do 10. Treba napomenuti da anketa sadrži kombinaciju pitanja o sopstvenom iskustvu i o percepciji. Odabir sopstvenog iskustva ili percepcije zavisi od prirode događaja o kome se radi: ukoliko ne postoji direktno iskustvo, možemo govoriti samo o percepciji. Takođe, kada se ne može očekivati da se na lično pitanje dobije iskren odgovor, pitanje je potrebno uopštiti. Za ocjenu nezavisnosti, korišteni su i iskustvo i percepcija. Gdje je relevantno, u anketi je od ispitanika traženo da uzmu u obzir posljednje tri godine, dakle od prethodne ankete 2019. godine.

Pitanja/tvrdnje koje su korištene u aktuelnoj anketi date su logičnim redoslijedom (redoslijed u anketi nije bio sistematičan).

Nezavisnost

Opšta percepcija nezavisnosti

1. Ocijenite nezavisnost redovnih sudija u vašoj zemlji na skali od 0 do 10 (gdje 0 znači „uopšte nije nezavisan“, a 10 „najveći mogući stepen nezavisnosti“).
2. Ocijenite sopstvenu nezavisnost na skali od 0 do 10 (gdje 0 znači „uopšte nije nezavisan“, a 10 „najveći mogući stepen nezavisnosti“).
3. Otkako sam imenovan/a za sudiju, moja nezavisnost se značajno poboljšala, donekle poboljšala, ostala ista, malo se pogoršala ili značajno se pogoršala.
4. Ocijenite nezavisnost Savjeta na skali od 0 do 10 (gdje 0 znači „uopšte nije nezavisan“, a 10 „najveći mogući stepen nezavisnosti“).
5. Smatram da Savjet u mojoj zemlji ima odgovarajuće mehanizme i procedure kako bi efikasno štitio nezavisnost pravosuđa.

Aspekti nezavisnosti: provođenje presuda

6. Vjerujem da su se u posljednje tri godine presude protiv organa izvršne vlasti obično provodile/izvršavale u mojoj zemlji.

Aspekti nezavisnosti: uticaj Evropske unije

7. Vjerujem da je nezavisnost pravosuđa u mojoj zemlji ojačana članstvom u Evropskoj uniji, izgledima za članstvo u Evropskoj uniji ili članstvom u Evropskoj ekonomskoj asocijaciji - EEP.

Aspekti nezavisnosti: neprimjeren pritisak generalno

8. Tokom posljednje tri godine bio sam pod neprimjerenim pritiskom da u predmetu ili dijelu predmeta odlučim na određeni način. Ako se slažete ili u potpunosti slažete, da li se to dešavalo vrlo rijetko, povremeno ili redovno i odakle je dolazio pritisak: Ustavni sud, Sudski savjet, Upravni sud, vlada, mediji, druge sudije (uključujući udruženje sudija), Parlament, stranke i njihovi advokati, tužilaštva, društvene mreže ili Vrhovni /Kasacioni sud.

Aspekti nezavisnosti: spoljni pritisak vezan za konkretne predmete

9. Vjerujem da su u mojoj zemlji u posljednje tri godine pojedine sudije primale mito (novac) ili se bavile drugim oblicima korupcije (prihvatale nenovčane poklone ili usluge) kao podsticaj da u predmetu odluče na određeni način. Ako se slažete ili u potpunosti slažete, da li se to dešavalo vrlo rijetko, povremeno ili redovno?

10. Vjerujem da su u posljednje tri godine predmeti dodjeljivani sudijama u rad mimo utvrđenih pravila ili procedura kako bi se uticalo na ishod konkretnog predmeta.

11. Tokom posljednje tri godine na moje odluke ili postupanje direktno je uticao zahtjev ili prijetnja da će se tražiti moja lična odgovornost.

12. Vjerujem da su u mojoj zemlji na odluke ili postupanje pojedinih sudija u posljednje tri godine na neprimjeren način uticali aktuelni ili očekivani postupci medija (tj. štampe, radija ili televizije).

13. Vjerujem da su u mojoj zemlji na odluke ili postupanje pojedinih sudija u posljednje tri godine na neprimjeren način uticale aktuelne ili očekivane objave na društvenim mrežama (npr. na *Facebook-u*, *LinkedIn-u* ili *Twitter-u*).

Aspekti nezavisnosti: unutrašnji pritisak vezan za konkretne predmete

14. Tokom posljednje tri godine zapriječeno mi je, ili je protiv mene vođen disciplinski ili sličan postupak zbog odluke koju sam donio u određenom predmetu.

15. U posljednje tri godine rukovodstvo mog suda je na mene vršilo pritisak da u pojedinim predmetima odlučim na određeni način.

16. U posljednje tri godine rukovodstvo mog suda je vršilo neprimjeren pritisak na mene da u pojedinim predmetima odlučim u određenom roku.

17. U posljednje tri godine rukovodstvo mog suda je vršilo neprimjeren pritisak na mene u pogledu ispunjavanja norme (broj riješenih predmeta).

18. Tokom posljednje tri godine morao sam donositi odluke u skladu sa smjernicama koje su izradile sudije, a suprotno mom sudijskom uvjerenju (smjernice ne podrazumijevaju obavezu poštovanja presedana).

Aspekti nezavisnosti: imenovanje i napredovanje sudija

19. Kada je u pitanu prvi ulazak u pravosuđe, vjerujem da sudije u mojoj zemlji nisu imenovane isključivo na osnovu sposobnosti i iskustva.

20. Vjerujem da sudije u mojoj zemlji koje su u posljednje tri godine imenovane na Vrhovni/Kasacioni sud nisu imenovane isključivo na osnovu sposobnosti i iskustva.

21. Vjerujem da sudije u mojoj zemlji na prvostepenim i žalbenim sudovima tokom posljednje tri godine nisu unaprijedene/imenovane na drugu poziciju isključivo na osnovu sposobnosti i iskustva. (Napomena: iskustvo može uključivati i rang).

Aspekti nezavisnosti: uslovi rada

22. U posljednje tri godine dogodile su se promjene u uslovima rada koje su negativno uticale na moju nezavisnost. Molimo navedite po kategorijama: plata/penzija/starosna granica za odlazak u penziju, radno vrijeme, broj predmeta, sudski resursi, digitalizacija i ponašanje na radnom mjestu, uključujući seksualno uznemiravanje i diskriminaciju.

Odgovornost

23. Vjerujem da se sudije u mojoj zemlji pridržavaju visokih etičkih standarda.

24. Vjerujem da pravosudni organi u mojoj zemlji efikasno postupaju u slučajevima kršenja dužnosti u pravosuđu.

25. Pravosudni organi u mojoj zemlji efikasno postupaju u slučajevima korupcije u pravosuđu.

Poštovanje nezavisnosti sudija

26. Vjerujem da je u posljednje tri godine moja sudijska nezavisnost poštovana od strane: udruženje sudija, Ustavnog suda, Sudskog savjeta, sudske uprave uključujući predsjednika suda, izvršne vlasti, advokata, medija (tj. štampe, radija, televizije), Parlamenta, stranaka u postupku, tužilaštva, društvenih medija (npr. *Facebook*, *Twitter* ili *LinkedIn*) i Vrhovnog /Kasacionog suda.

Lične i profesionalne karakteristike

27. Pol

28. Sudijsko iskustvo (godine sudijskog staža) po kategorijama

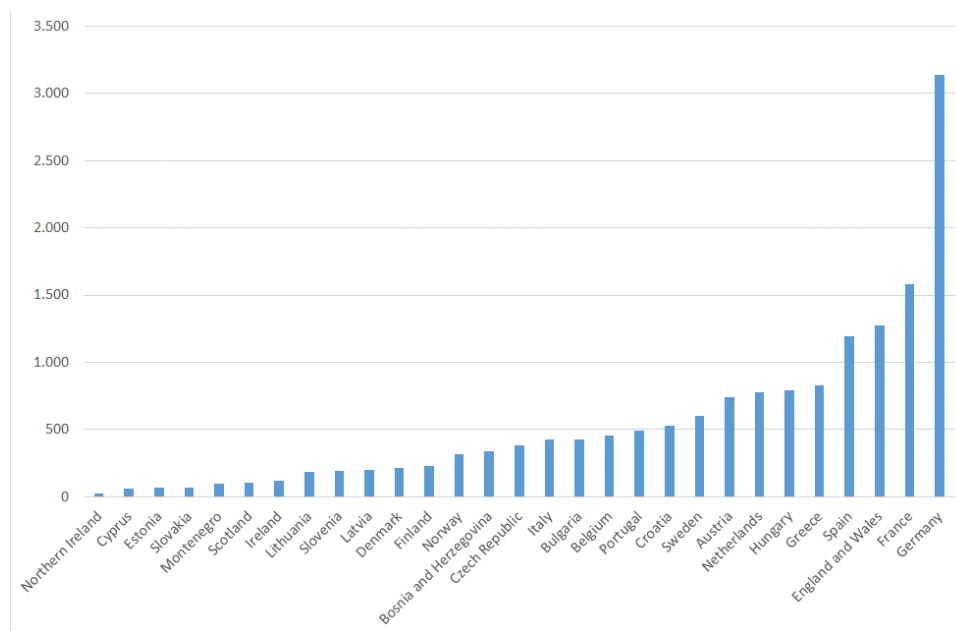
29. Matično mjesto rada (trenutno): prvostepeni, apelacioni ili Vrhovni/Kasacioni sud

30. Osnovni referat (trenutno): krivični, upravni, građanski (uključujući porodične sporove) ili sve nabrojano u jednakom omjeru

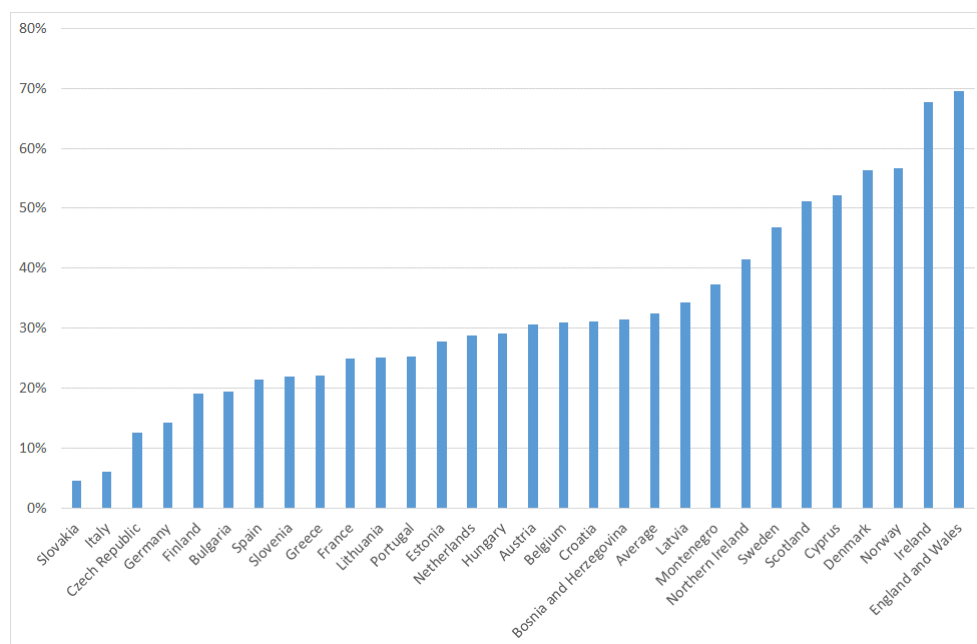
31. Članstvo u udruženju sudija

3. Stopa odgovora i karakteristike ispitanika

U istraživanju je učestvovalo 15.821 sudija iz 29 pravosudnih sistema iz 27 zemalja, što je najveći do sada broj pravosudnih sistema i sudija (u prethodnom istraživanju učestvovalo je 27 pravosudnih sistema i 11.335 sudija). Apsolutni broj ispitanika prikazan je na *Grafikonu 1*. *Grafikon 2* prikazuje stopu odgovora po zemljama. Kada je u pitanju učešće sudija u anketi, postavljen je ambiciozan cilj od 20% (u prethodnoj anketi cilj je bio 15%). Šest zemalja nije uspjelo dostići ovaj cilj. Ipak, smatra se da je apsolutni broj ispitanika dovoljan i da su rezultati svih zemalja relevantni, pri čemu samo kod rezultata za Slovačku i Italiju treba obratiti posebnu pažnju.



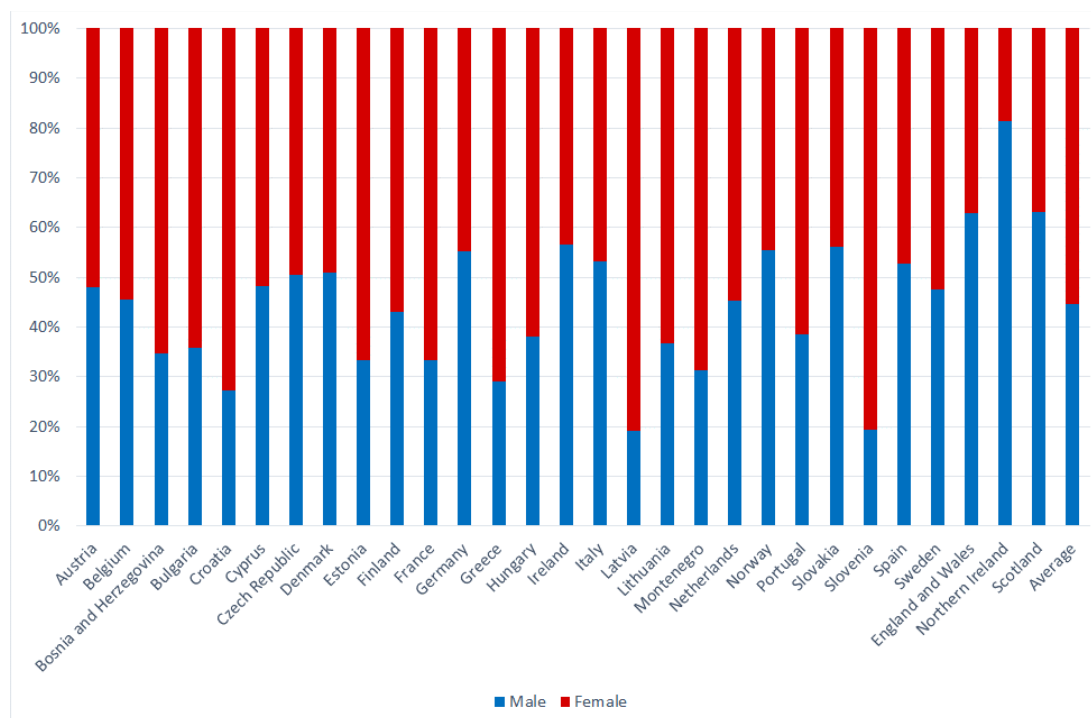
Grafikon 1. Broj ispitanika



Napomena: broj sudija se zasniva na podacima CEPEJ-a o ukupnom broju redovnih sudija u 2018. godini, koji je ažuriran od strane sudskih savjeta i drugih regulatornih tijela.

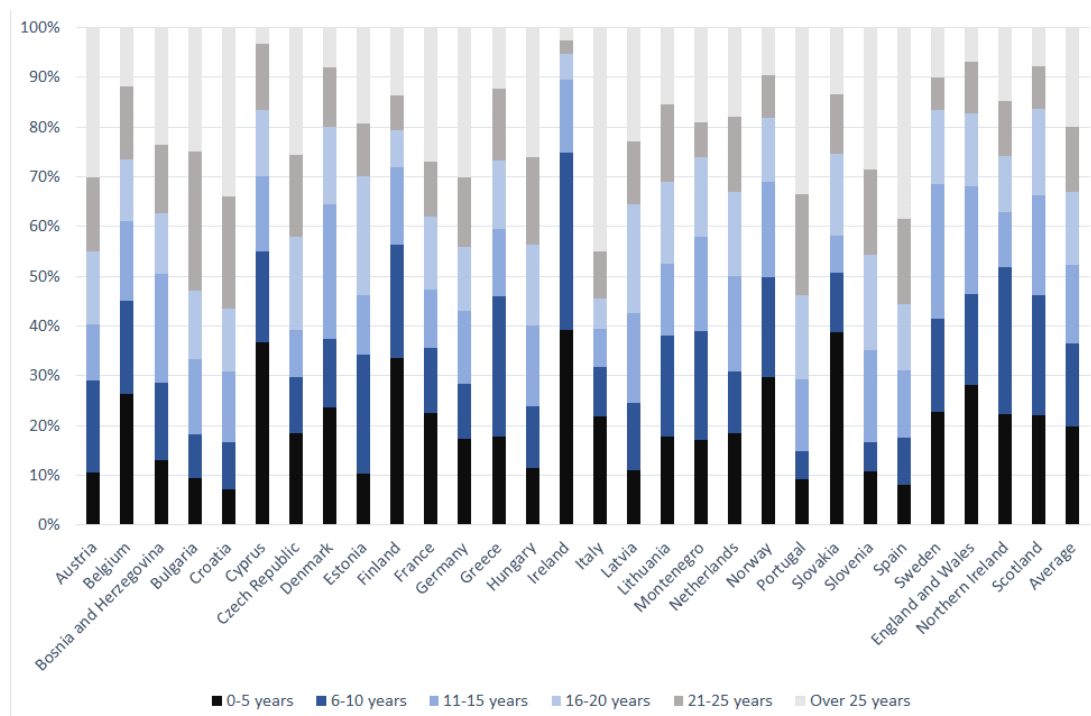
Grafikon 2. Stopa odgovora

3.1 Karakteristike ispitanika

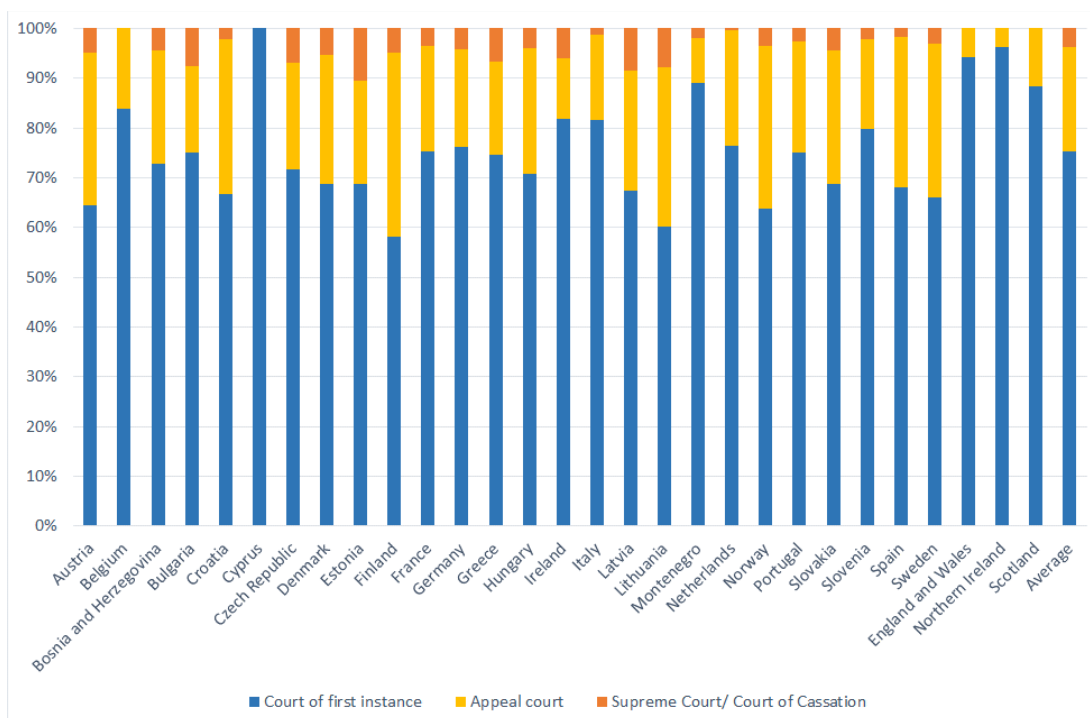


Napomena: Deset ispitanika je odgovorilo „Drugo“, a 175 „Ne želim da odgovorim na pitanje“.

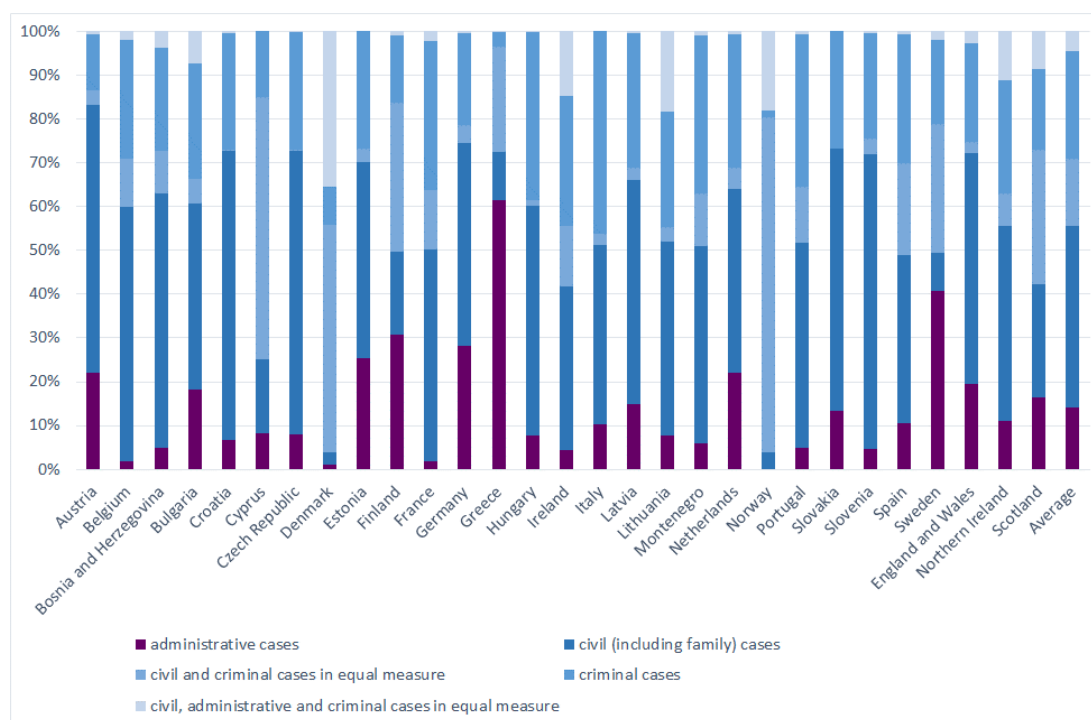
Grafikon 3. Pol ispitanika



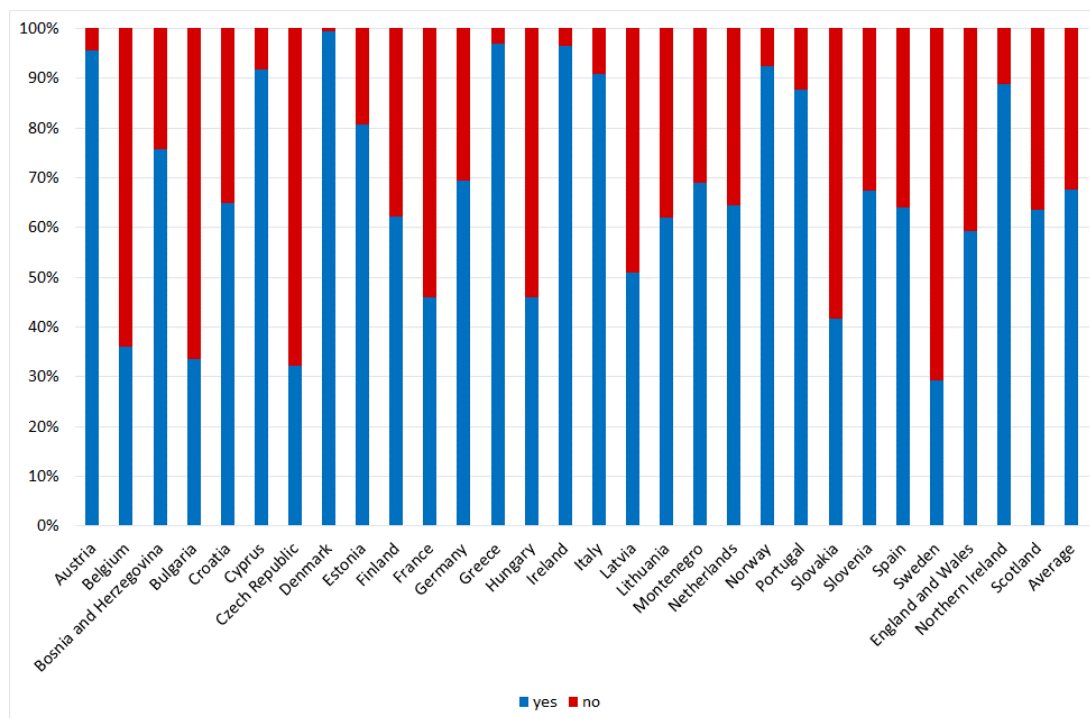
Grafikon 4. Dužina sudijskog staža ispitanika



Grafikon 5. Ispitanici prema vrsti suda



Grafikon 6. Ispitanici prema osnovnom referatu na kome rade



Grafikon 7. Ispitanici prema članstvu u udruženju sudija

Gore navedeni grafikoni pokazuju da postoje razlike među pravosudnim sistemima u stopama učešća po grupama ispitanika. Najupečatljivije razlike se javljaju u vrstama predmeta (*Grafikon 6*) zbog sistemskih razlika u stepenu specijalizacije po oblastima prava. U Danskoj i Norveškoj gotovo sve sudije sude u svim vrstama predmeta, kao i u Finskoj, Švedskoj, Grčkoj, Irskoj i dijelovima Ujedinjenog Kraljevstva gdje su mnoge sudije generalisti, dok u drugim pravosudnim sistemima većina sudija radi na jednoj vrsti predmeta. Zemlje se razlikuju i po ulozi koju imaju udruženja sudija.

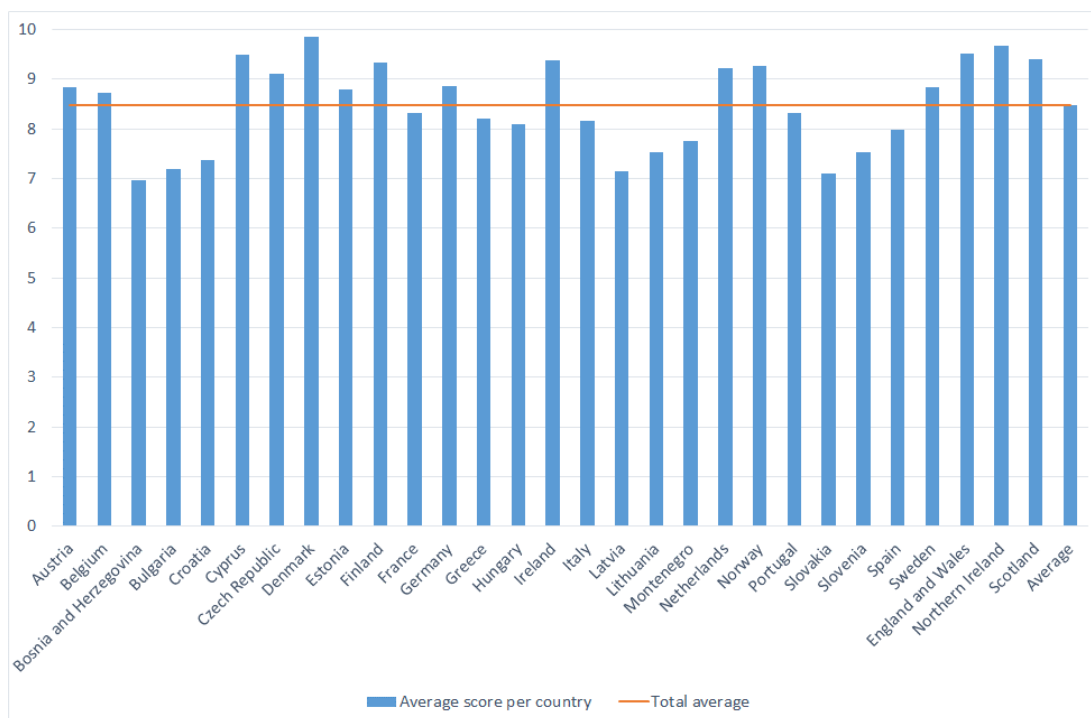
Da li predstavljanje po kategorijama karakteristika umjesto ukupno, odnosno raščlanjivanje ukupne vrijednosti po stopama učešća kategorija predstavlja neku dodatnu vrijednost zavisi od razlika između rezultata po kategorijama karakteristika. U prilogu su prikazani rezultati po karakteristikama za ocjenu lične nezavisnosti i nezavisnosti sudija uopšte. Tabele pokazuju da su razlike male. U prethodnom istraživanju o tome je takođe bilo riječi, a prikazani su i rezultati statističkih testova. Kao i ovog puta, utvrđene su razlike koje uglavnom nisu bile značajne, a predstavljeni su samo neponderisani rezultati za sve sudije zajedno. U ovom izvještaju korišten je isti pristup. Statistički testovi nisu uključeni, ali se na zahtjev mogu dobiti od ENCJ-a.

4. Opšta percepcija nezavisnosti

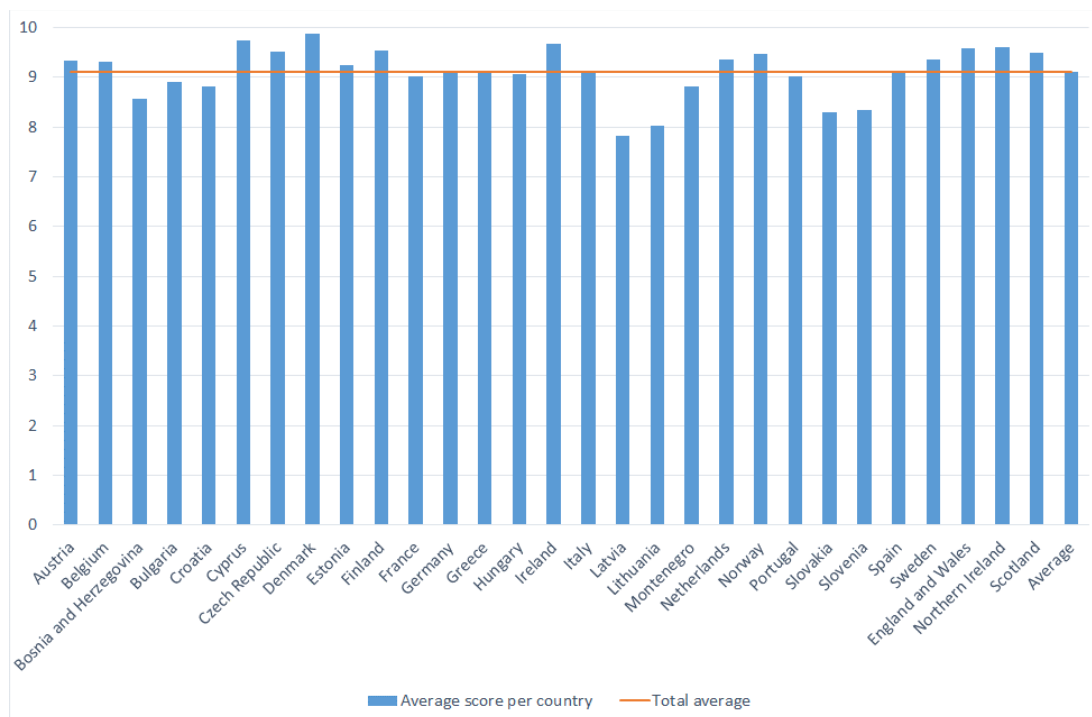
U ovom dijelu razmatraju se rezultati vezani za nezavisnost sudija i sudskih savjeta. U dijelu 4.1 govori se o rezultatima vezanim za sadašnje stanje, dok se dio 4.2 bavi dešavanjima tokom određenog vremenskog perioda u poređenju sa rezultatima četiri ankete koje su provedene od 2015. godine naovamo, a u ovoj anketi odgovorima na pitanje o uočenom porastu ili padu nezavisnosti u kombinaciji sa dužinom sudijskog staža.

4.1 Trenutno stanje po pitanju nezavisnosti

Na skali od 10, ispitanici u prosjeku nezavisnost sudija u svom pravosudnom sistemu ocjenjuju ocjenama između 7,0 i 9,8. Četiri zemlje, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Letonija i Slovačka imaju ocjenu 7,2 ili niže. Rezultati za osam zemalja su između 9 i 10. To su: Kipar, Češka, Danska, Finska, Irska, Holandija, Norveška i UK (Engleska i Vels, Sjeverna Irska i Škotska). Vidi *Grafikon 8.* koji pored rezultata po zemlji prikazuje i prosjek (neponderisanih) rezultata po zemljama (crvena linija). Od ispitanika je traženo i da ocijene svoju ličnu nezavisnost (*Grafikon 9*). Ove ocjene su generalno znatno više od ocjena za sudije generalno (0,6 poena u prosjeku), pri čemu se razlika povećava sa smanjenjem rezultata za sve sudije. Iako se dva pitanja kvalitativno razlikuju (ispitanici nezavisnost svih sudija mogu posmatrati iz šire perspektive od njihove lične nezavisnosti, na primer, uzimajući u obzir izbor sudija), pristrasnost u vlastitu korist vjerovatno igra određenu ulogu.



Grafikon 8. Nezavisnost redovnih sudija generalno, na skali od 0 do 10, pri čemu 0 znači „uopšte nije nezavisan“, a 10 „najveći mogući stepen nezavisnosti“.

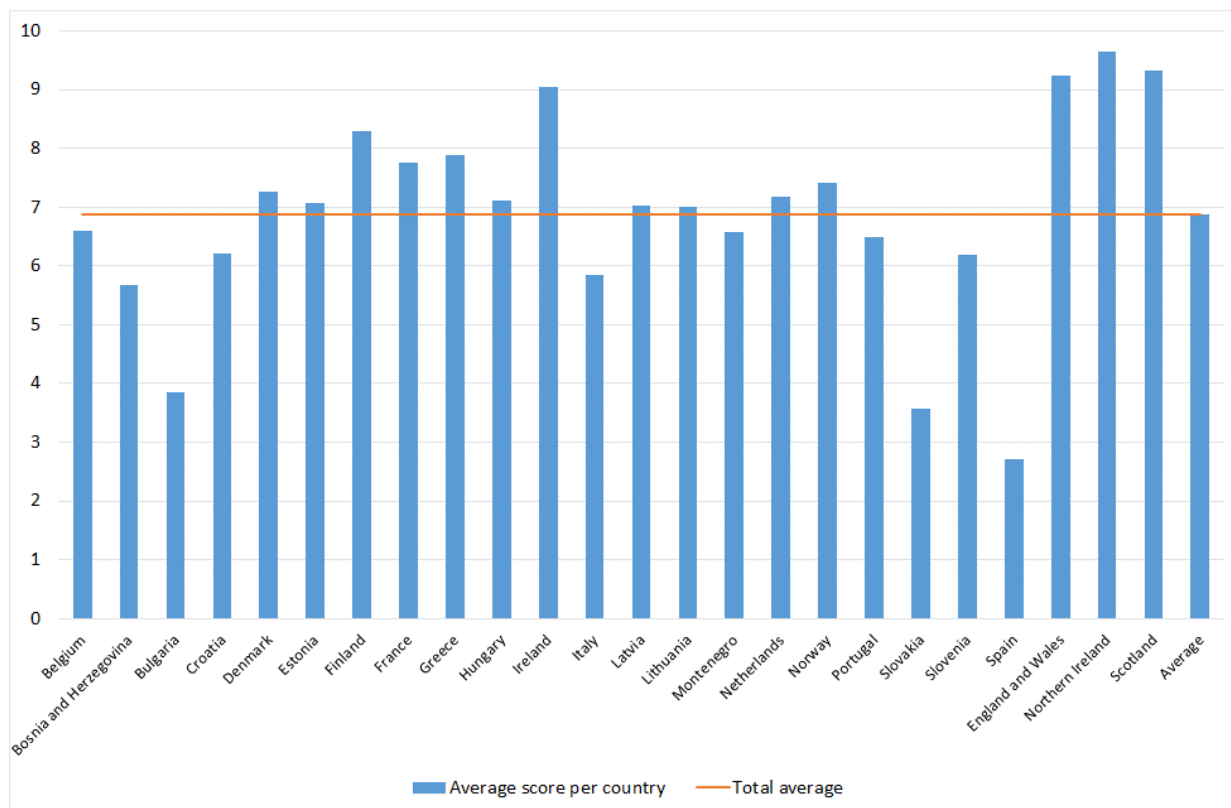


Grafikon 9. Lična nezavisnost sudija, na skali 0 -10 kao gore

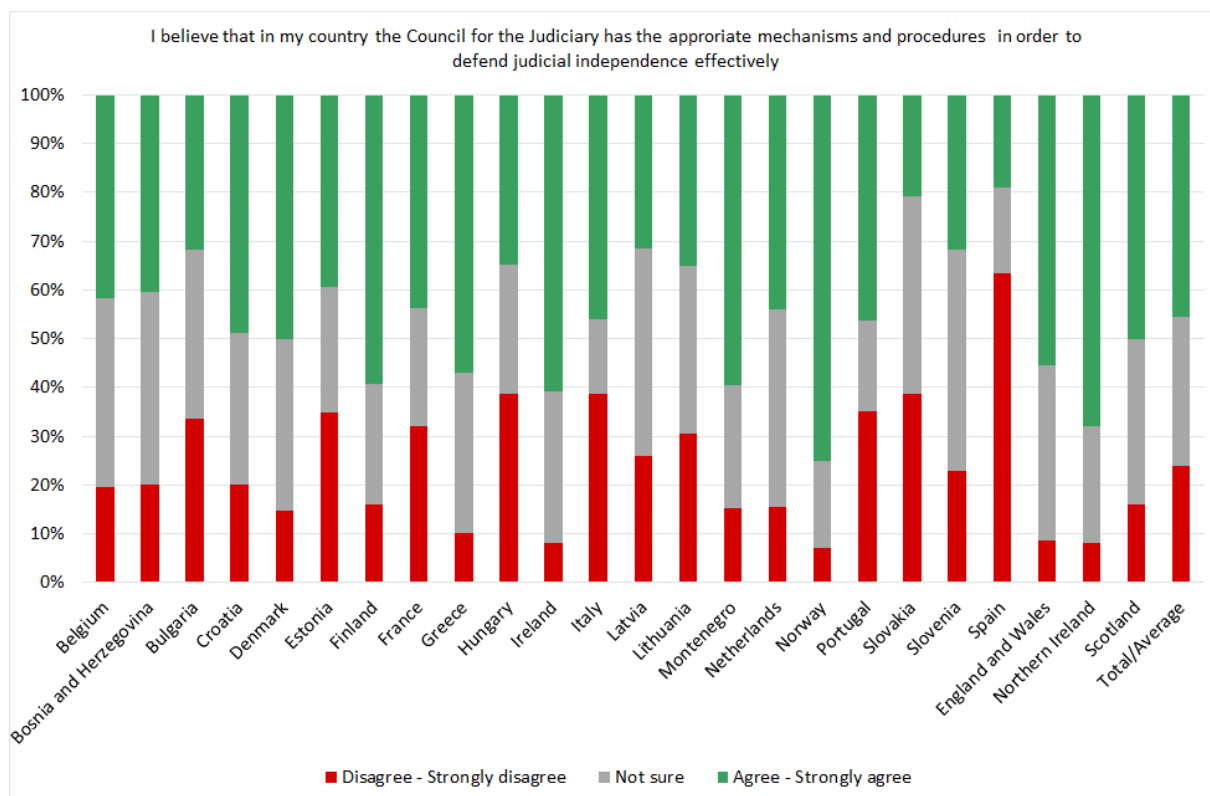
Sudije nezavisnost sudskih savjeta ocjenjuju niže od sopstvene nezavisnosti ili nezavisnosti svih sudija, iako je ocjena u prosjeku i dalje pozitivna (6,9). Vidi *Grafikon 10*. Tri pravosudna sistema imaju vrlo niske ocjene: Španija (2,7), Slovačka (3,6) i Bugarska (3,8). Najviši rezultati su u Velikoj Britaniji gdje su sudski savjeti savjetodavna tijela. Većina sudskih savjeta sa širim mandatom, poput onih u Danskoj i Holandiji, imaju ocjenu između 7,0 i 8,0. Nedavno formirani sudski savjeti u Finskoj i Irskoj imaju više bodova. Treba napomenuti da u nedostatku sudskog savjeta ministarstva pravde često u potpunosti ili djelimično vrše funkciju savjeta (vidjeti indikatore ENCJ-a, indikator Nezavisnost 2, Organizaciona autonomija pravosuđa⁴). Ministarstva pravde, naravno, po definiciji nisu nezavisna. Ipak, nesumnjivo je da postojanje savjeta samo po sebi ne garantuje nezavisnost pravosuđa. Ona u velikoj mjeri zavisi, na primjer, od sistema imenovanja članova savjeta. Istovremeno, sudski savjeti koji su nadležni za regulisanje rada pravosuđa, uključujući budžete, ne mogu biti potpuno nezavisni od drugih grana vlasti.

Pitanje s tim u vezi jeste da li savjeti imaju na raspolaganju odgovarajuće mehanizme za zaštitu nezavisnosti pravosuđa. Vidi *Grafikon 11*. Radi lakšeg praćenja, u zaglavlju ovog i svakog narednog grafikona dato je pitanje (tvrdnja) postavljeno u anketi. Mnogi ispitanici nisu sigurni u vezi s tim (u prosjeku po zemljama 31% je odgovorilo da nisu sigurni) ili su dali negativan odgovor (23%), što znači da 46% ispitanika smatra da savjeti imaju odgovarajuće mehanizme.

⁴ ENCJ (2020). Nezavisnost, odgovornost i kvalitet rada pravosuđa; Mjere za unapređenje, Izvještaj ENCJ-a 2019.-2020.



Grafikon 10. Nezavisnost Sudskog savjeta na skali 0 do 10, gdje 0 znači „uopšte nije nezavisan“, a 10 „najveći mogući stepen nezavisnosti“⁵

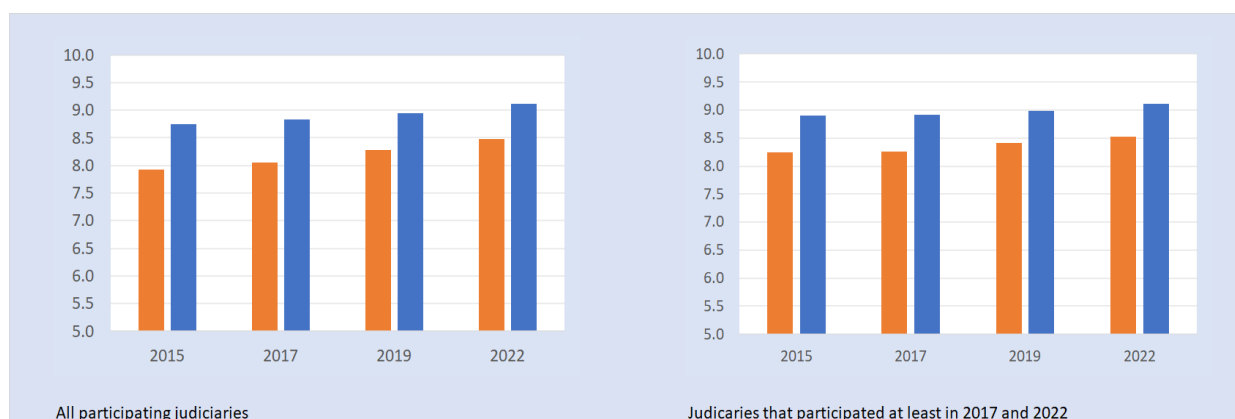


Grafikon 11. Mehanizmi savjeta za zaštitu nezavisnosti pravosuđa

⁵ Ministarstvo pravde Estonije izričito je tražilo da se Estonija uvrsti u ovu tabelu, kao i u table 10. i 43. ENCJ još nije zaprimio zahtjev za članstvo u Mreži.

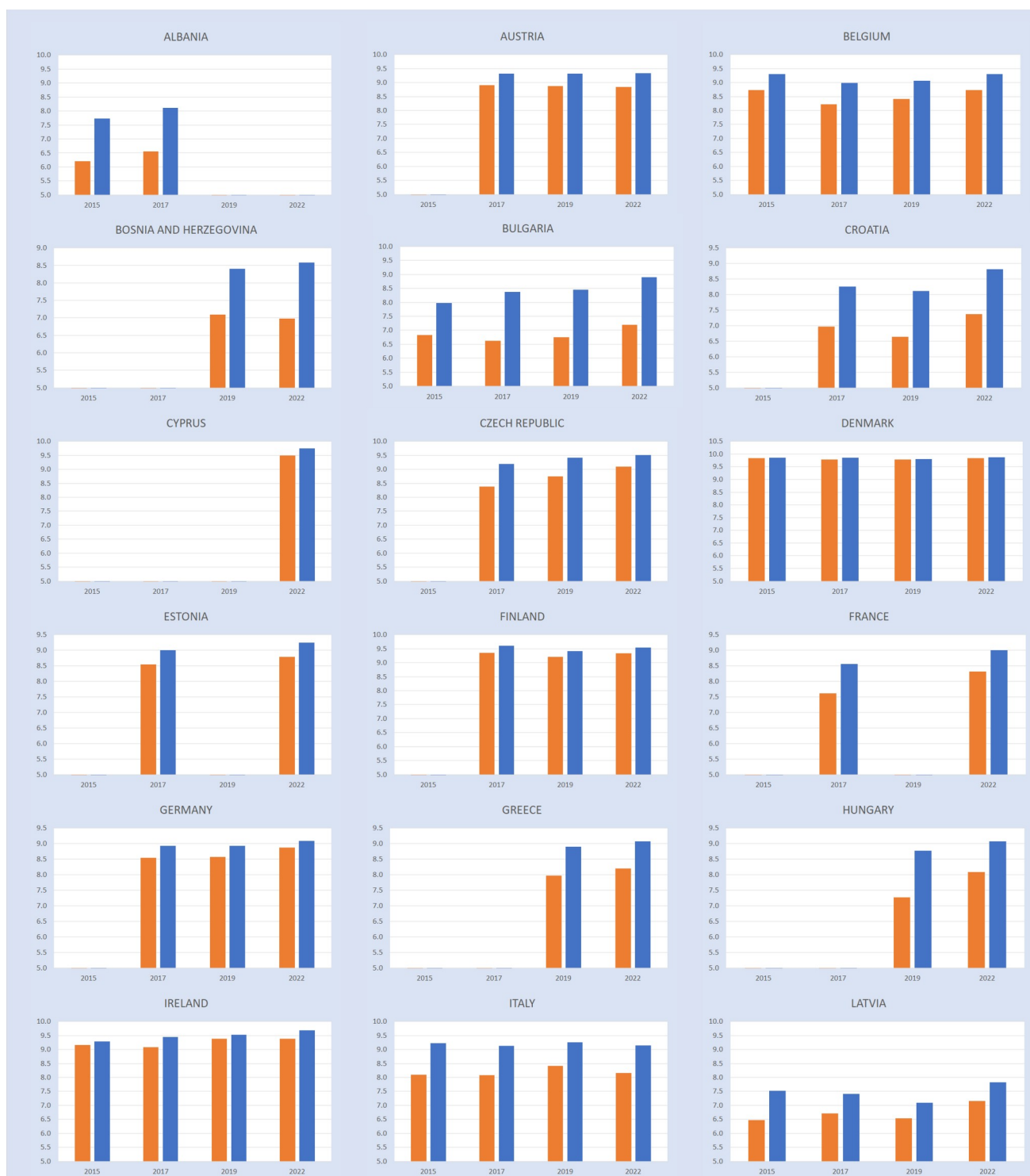
4.2 Promjena nezavisnosti pravosuđa tokom vremena

Budući da je istraživanje rađeno četiri puta, može se napraviti poređenje nezavisnosti pravosuđa tokom vremena počev od 2015. godine. *Grafikon 12.* na lijevoj strani prikazuje prosjek svih zemalja koje su učestvovali, dok *Grafikon 12.* na desnoj strani prikazuje prosjek za pravosudne sisteme koji su učestvovali 2017. i 2022. godine. U istraživanju provedenom 2015. godine broj učesnika (broj pravosudnih sistema i broj sudija) je bio niži nego u narednim istraživanjima. Dakle, desna strana *Grafikona 12* pruža precizniji uvid. Oba grafikona pokazuju isti postupni uzlazni trend.

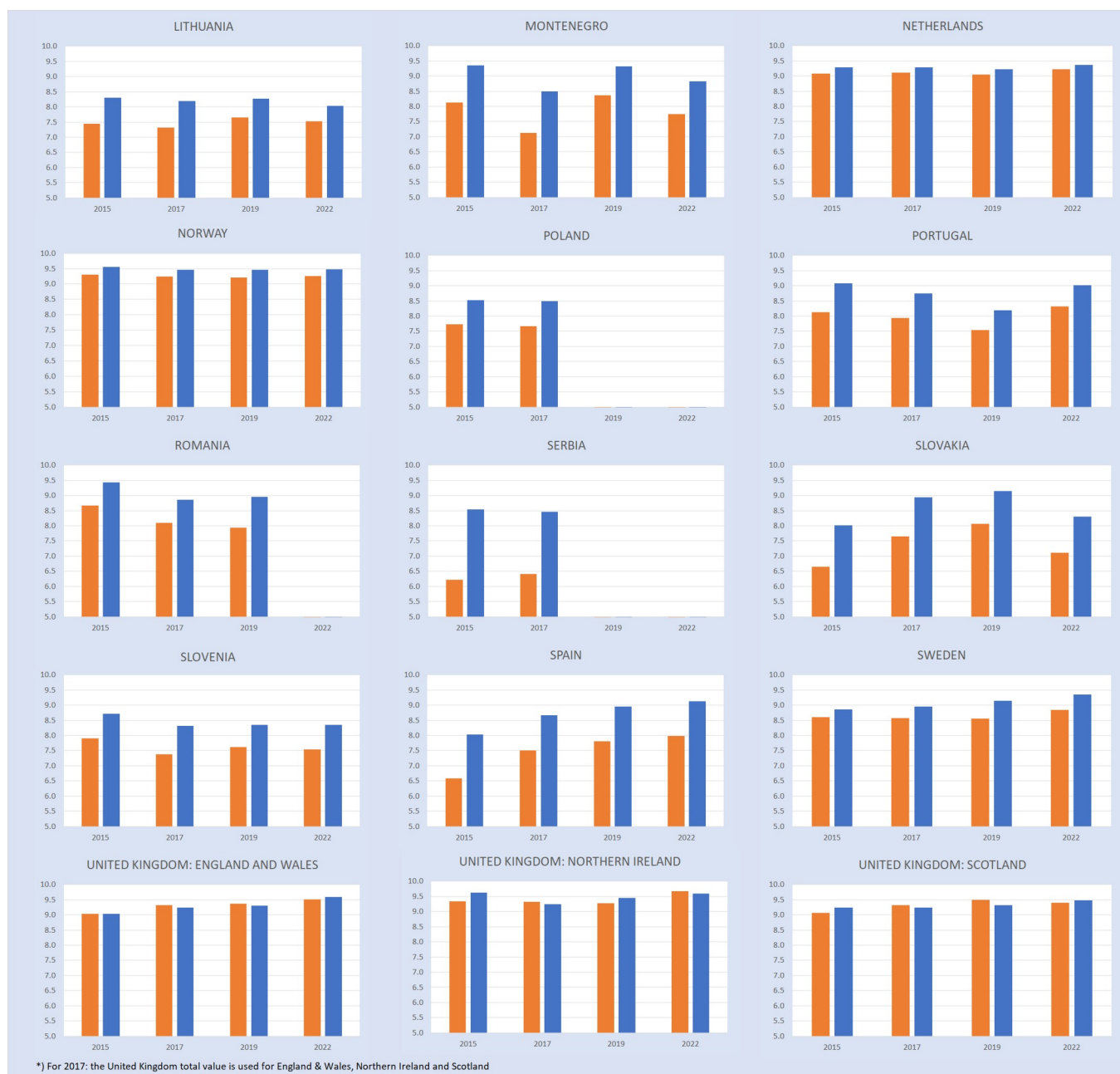


Grafikon 12. Nezavisnost svih sudija (naranđasto) i lična nezavisnost (plavo), na skali od 0 – 10, prosjek za pravosudne sisteme.

Grafikon 13. prikazuje nezavisnost pravosudnih sistema. Kako nisu sve zemlje učestvovali u svim istraživanjima, neki podaci nedostaju. Rezultati pokazuju različite obrasce. Pojedini pravosudni sistemi, kao što je danski, imaju stabilan (visok) nivo nezavisnosti, dok drugi pokazuju mnogo više nestabilnosti, što vjerovatno odražava politička dešavanja.

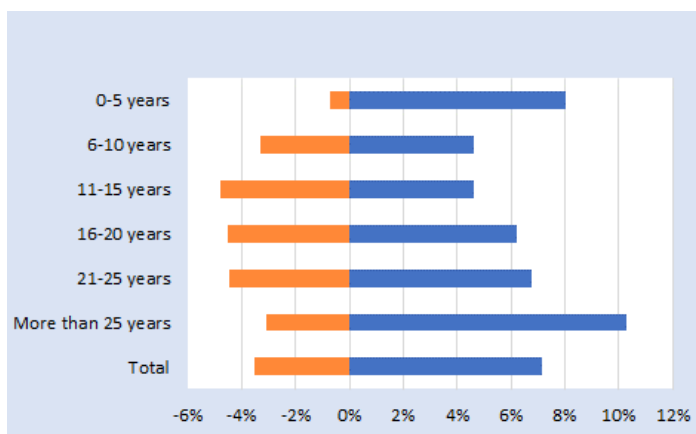


Grafikon 13. Nezavisnost svih sudija (naranđasto) i lična nezavisnost (plavo), na skali od 0 – 10, prosjek za pravosudne sisteme



Grafikon 13. nastavak Nezavisnost svih sudija (narandžasto) i lična nezavisnost (plavo), na skali od 0 – 10, prosjek za pravosudne sisteme.

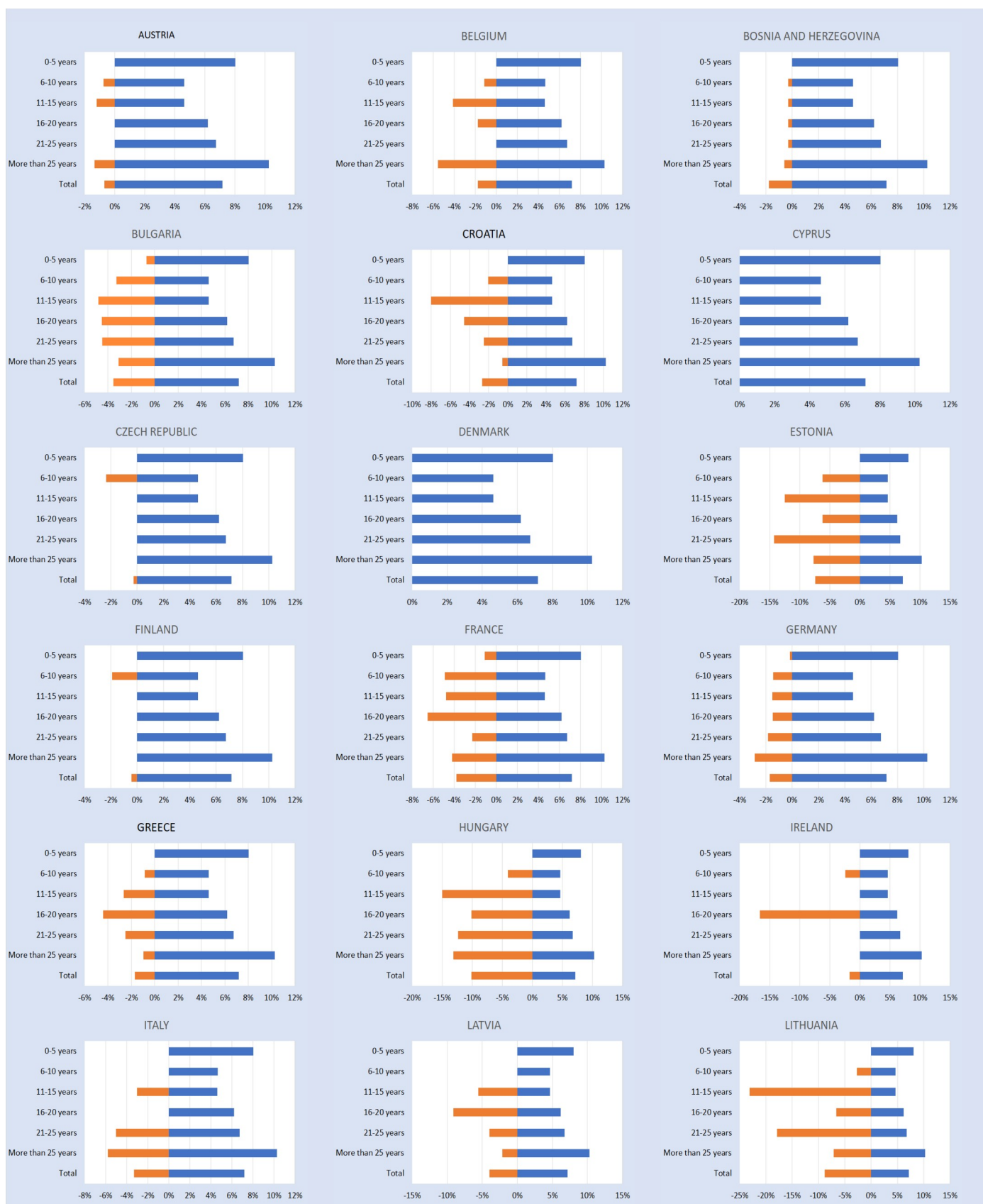
Uzimajući u obzir duži vremenski period, sudijama je u anketi postavljeno pitanje da li se njihova nezavisnost povećala ili smanjila otkako su imenovani. Ovi odgovori se mogu logično kombinovati sa godinama sudijskog staža (vidi *Grafikon 4.* gore). *Grafikon 14.* prikazuje rezultate za sve pravosudne sisteme zajedno. U njemu se navodi procenat ispitanika koji su doživjeli značajno poboljšanje ili značajan pad sopstvene nezavisnosti, raščlanjeno na godine staža. To znači da ovaj grafikon ne prikazuje ispitanike kod kojih je došlo do manje ili nikakve promjene. Postepeno poboljšanje nezavisnosti od 2015. godine vidljivo je kod sudija imenovanih u posljednjih deset godina. Sudije koje su imenovane prije više od 25 godina navode značajno poboljšanje nezavisnosti. Iskustvo sudija imenovanih u međuvremenu sugeriše da napredak nezavisnosti nije linearan.



Grafikon 14. Promjena nezavisnosti od imenovanja kroz godine staža; prosjek u svim pravosudnim sistemima. Procenat ispitanika koji navode da se njihova nezavisnost znatno *poboljšala* ili *smanjila*.

Grafikon 15. prikazuje rezultate za svaku zemlju posebno. Na pojedinačnom nivou, većina zemalja najveća poboljšanja bilježi kod sudija sa najdužim i sa najkraćim stažom. Kod značajnog broja pravosudnih sistema, rezultati se razlikuju od onih iz prethodnog istraživanja. U posljednjem istraživanju, obrazac vidnog poboljšanja u posljednjih 25 godina, sa čestim naglaskom na ranija razdoblja, bilježi se kod skoro svih zemlje Centralne Evrope. Trendovi u južnoj, zapadnoj i sjevernoj Evropi imaju prilično dvojake tendencije. Sada je taj trend preokrenut sa generalno pozitivnim pomacima u pomenutim dijelovima Evrope i dvojakim rezultatima kod pravosudnih sistema Centralne Evrope. Dok većina ovih pravosudnih sistema i dalje izvještava o pozitivnim promjenama, sudije u Mađarskoj i Slovačkoj negativno vide promjene u pogledu nezavisnosti, a u Estoniji, Litvaniji i Sloveniji pozitivna i negativna iskustva su uravnotežena.

Razlike između ovog i prethodnog istraživanja ukazuju da skorašnja iskustva umnogome utiču na ocjenu ispitanika. Poseban primjer za to je Slovačka. Da li to dovodi do prenaplašavanja skorašnjih iskustava, pitanje je za dalja istraživanja, posebno ona na nacionalnom nivou.



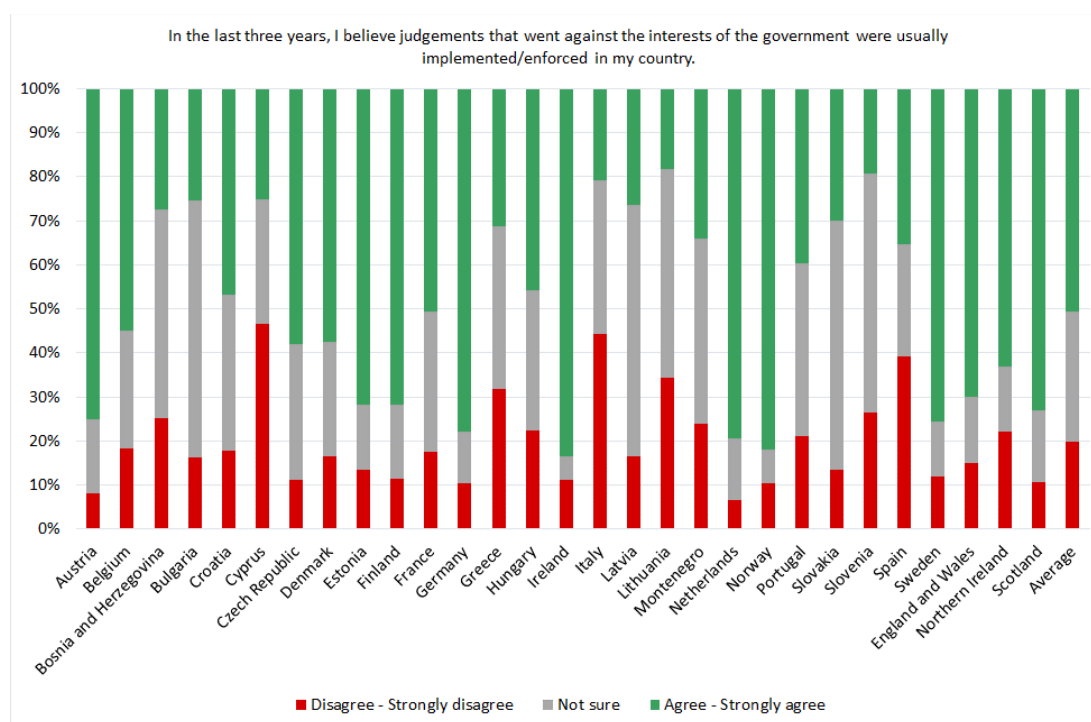
Grafikon 15. Promjena nezavisnosti od imenovanja sa godinama staža za sve pravosudne sisteme, postotak ispitanika koji navode da se njihova nezavisnost znatno poboljšala ili smanjila



Grafikon 15. nastavak Promjena nezavisnosti od imenovanja sa godinama staža za sve pravosudne sisteme, postotak ispitanika koji navode da se njihova nezavisnost znatno poboljšala ili smanjila

5. Provođenje sudskih odluka

Kako je naglašeno u izvještaju o prethodnom istraživanju, nezavisnost se ne može odvojiti od autoriteta sudije.⁶ Kada se sudske odluke ne provode, nezavisnost može biti zagarantovana u svakom pogledu kako bi se omogućilo nepristrasno sudovanje, ali ona nema praktičnu vrijednost: nezavisnost za pretpostavku ima da je moć u rukama sudije. Stoga se provođenje sudskih odluka može posmatrati kao važna dimenzija nezavisnosti. Konkretno, izvršna vlast ima mogućnost da zanemari sudske odluke ili, u najmanju ruku, da odloži njihovo provođenje. U anketi je od sudija zatraženo da daju ocjenu provođenja sudskih odluka koje su suprotne interesima izvršne vlasti. Kako ukazuje visok procenat neodlučnih ispitanika (prosjeak po zemljama je 30%), na ovo pitanje je teško odgovoriti. U prosjeku po zemljama, 51% sudija se slaže sa tvrdnjom da se presude suprotne interesima vlade obično provode (Slika 16). Razlike među zemljama su veoma velike. Procenti se kreću od svega 18% u Litvaniji do 83% u Irskoj. Na Kipru 47% i u Italiji 44% ispitanika vjeruje da se takve presude obično ne provode.

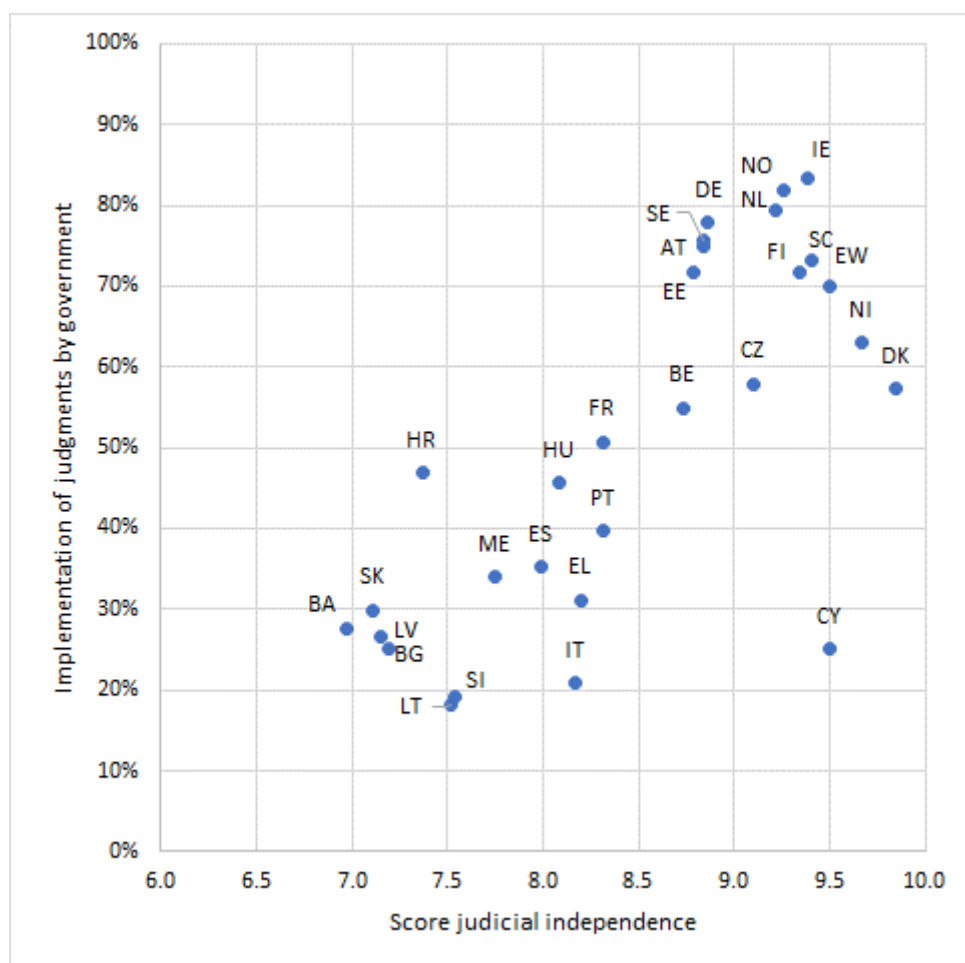


Grafikon 16. Provođenje presuda od strane organa izvršne vlasti koje su suprotne njihovim interesima

⁶ J. Rios-Figueroa and J.K. Stanton (2012), An evaluation of cross-national measures of judicial independence, Journal of Law, Economics and Organization 30/1 p 104-137.

5.1 Percepcija nezavisnosti i provođenje odluka

Ako nezavisnost pravosuđa i provođenje sudskih odluka od strane izvršne vlasti zajedno određuju položaj pravosuđa u trodiobi vlasti, interesantno je vidjeti na koji način su ove dvije dimenzije povezane. Na *Grafikonu 17.* ocjena nezavisnosti (sve sudije) prikazana je na horizontalnoj osi, dok je provođenje sudskih odluka od strane izvršne vlasti prikazano na vertikalnoj osi. Korelacija između te dvije dimenzije je jaka (koeficijent korelacije je 0,75), s tim da kod pojedinih zemalja postoje odstupanja. Na primjer, Kipar je ekstremno slučaj, dok Italija i Danska imaju (relativno) visoku ocjenu nezavisnosti, ali relativno nisku ocjenu kada je u pitanju provođenje odluka.

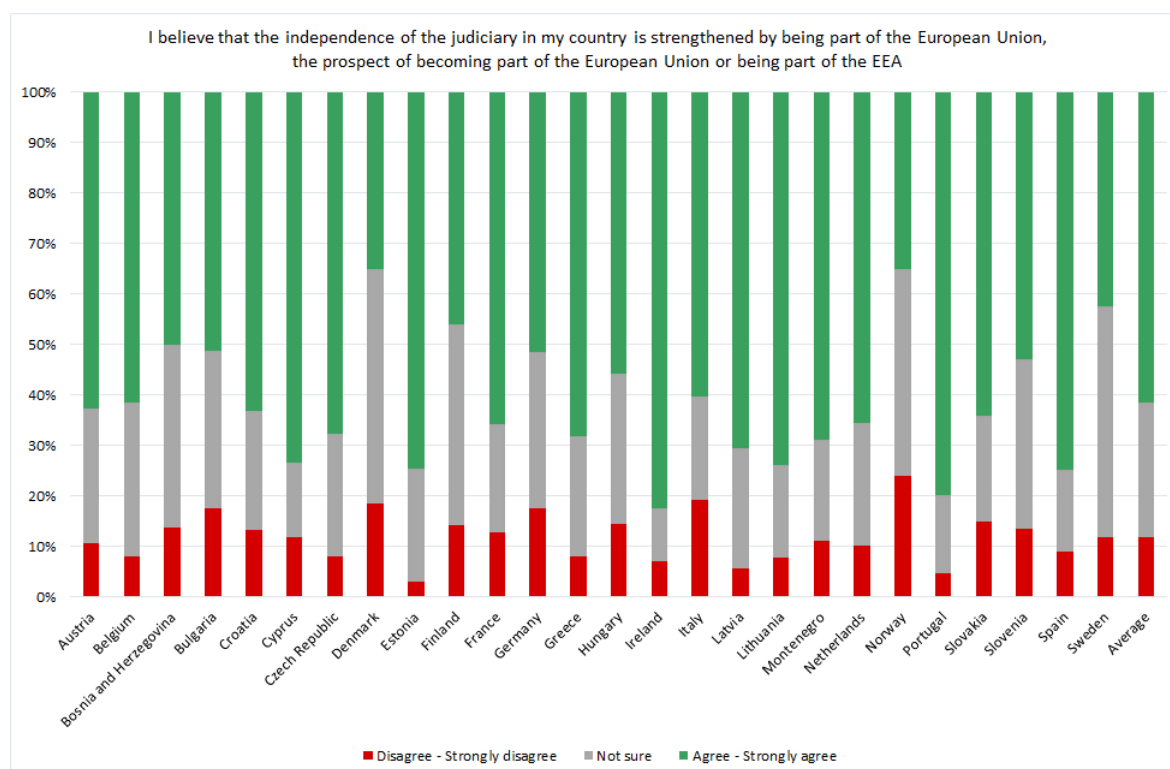


Grafikon 17. Nezavisnost pravosuđa u odnosu na provođenje sudskih odluka od strane izvršne vlasti.⁷

⁷ Austrija: AT, Belgija: BE, Bosna i Hercegovina: BA, Bugarska: BG, Hrvatska: HR, Češka: CZ, Danska: DK, Njemačka: DE, Engleska i Vels: EW, Grčka: EL, Finska: FI, Mađarska: HU, Irska: IE, Italija: IT, Latvija: LV, Litvanija: LT, Crna Gora: ME, Sjeverna Irska: NI, Holandija: NL, Norveška: NO, Portugal: PT, Škotska: SC, Slovačka: SK, Slovenija: SI, Španija: ES, Švedska: SE.

6. Veza između nezavisnosti i članstva u EU

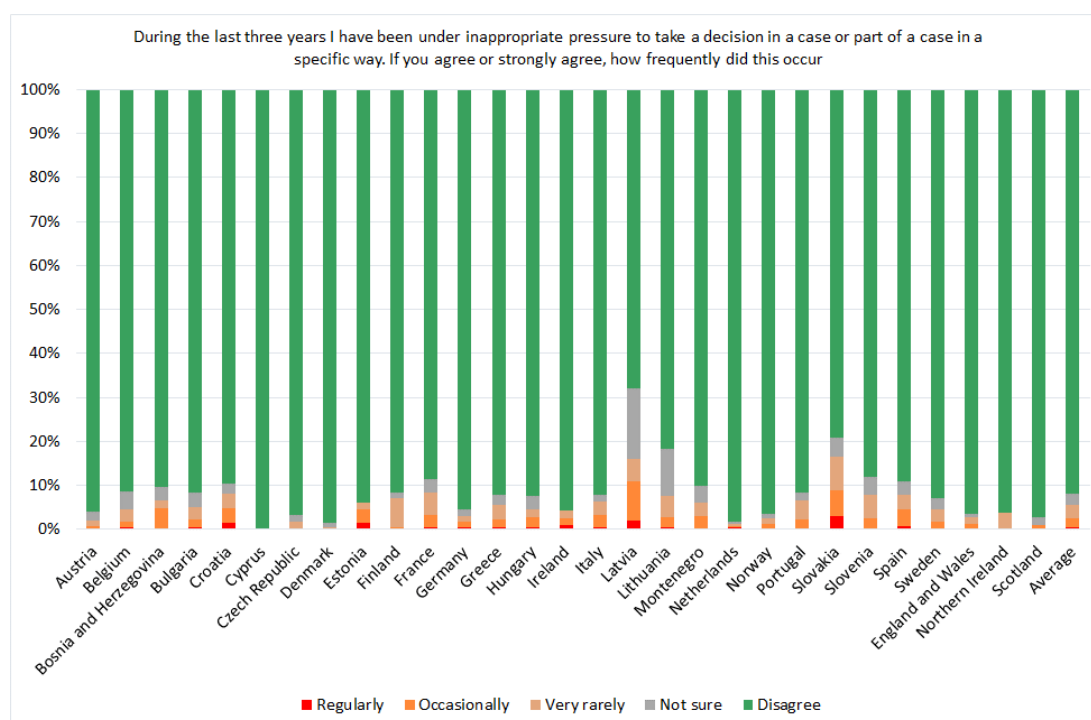
Novo pitanje u anketi odnosilo se na uticaj Evropske unije na nezavisnost pravosuđa i Evropske ekonomske asocijacije u slučaju Norveške. Ovo pitanje više nije relevantno za Ujedinjeno Kraljevstvo, tako da rezultati za njihove pravosudne sisteme nisu dati. U svim pravosudnim sistemima, 61% ispitanika smatra da je njihova nezavisnost ojačana time što su dio EU (i EEA) ili izgledima za članstvo u EU. Relativno niske ocjene javljaju se u nordijskim zemljama, u kojima su sudije nisu toliko sigurne kada je u pitanju uticaj EU nego što je to slučaj sa sudijama u drugim zemljama. Očigledno je da u ovim pravosudnim sistemima nema mnogo toga što je potrebno unaprijediti kada je u pitanju nezavisnost, ali i drugi faktori mogu biti od značaja.



Grafikon 18. Uticaj Evropske unije na nezavisnost pravosuđa

7. Aspekti nezavisnosti: u pojedinačnim predmetima

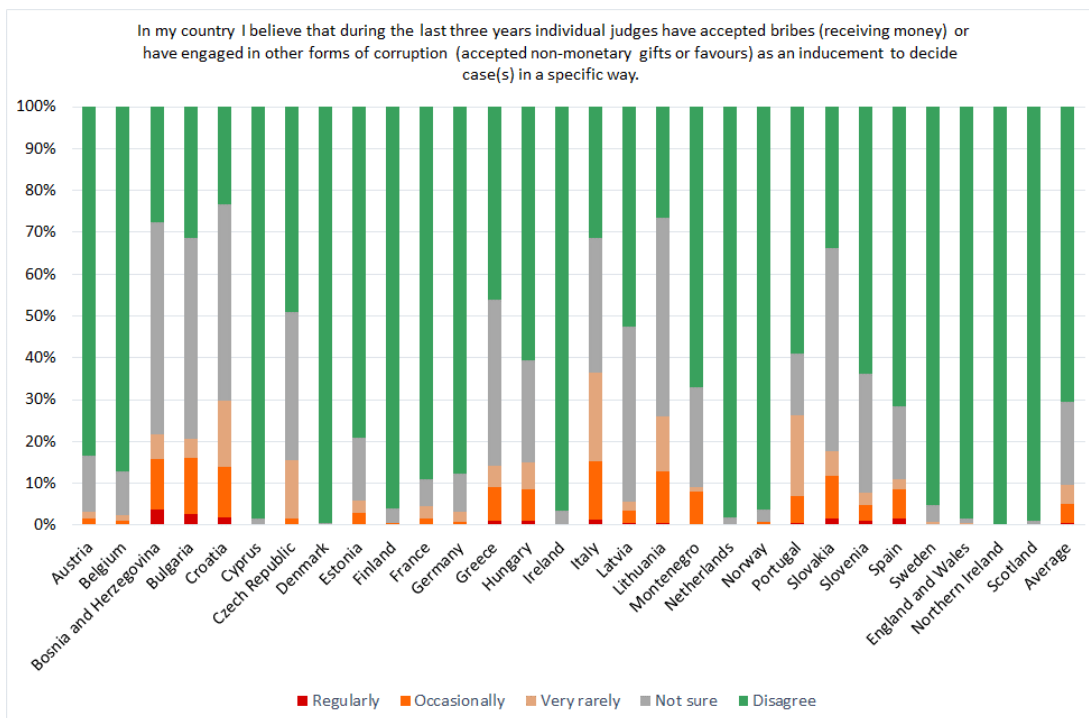
Velika većina sudija u Evropi ne suočava se sa neprimjerenim pritiscima kojima se pokušava uticati na odluke u predmetima (*Grafikon 19*). U svim zemljama, 5% sudija navodi neprimjeren pritisk, a manje od 1% navodi da se to dešava redovno. Neodlučnost ovdje nije od značaja (samo 3% je odgovorilo da nisu sigurni). Procenti od 10% i više bilježe se kod Slovačke (16%) i Latvije (16%). Činjenica da su sudije izložene neprimjerenom pritisku ne znači, naravno, da one tom pritisku i podliježu. U slučajevima kada su sudije izložene neprimjerenom pritisku, najčešći odgovori – u svim zemljama – na pitanje ko vrši taj pritisk jeste rukovodstvo suda, stranke u postupku i njihovi advokati. Međutim, u Slovačkoj i Letoniji to su (društveni) mediji i izvršna vlast.



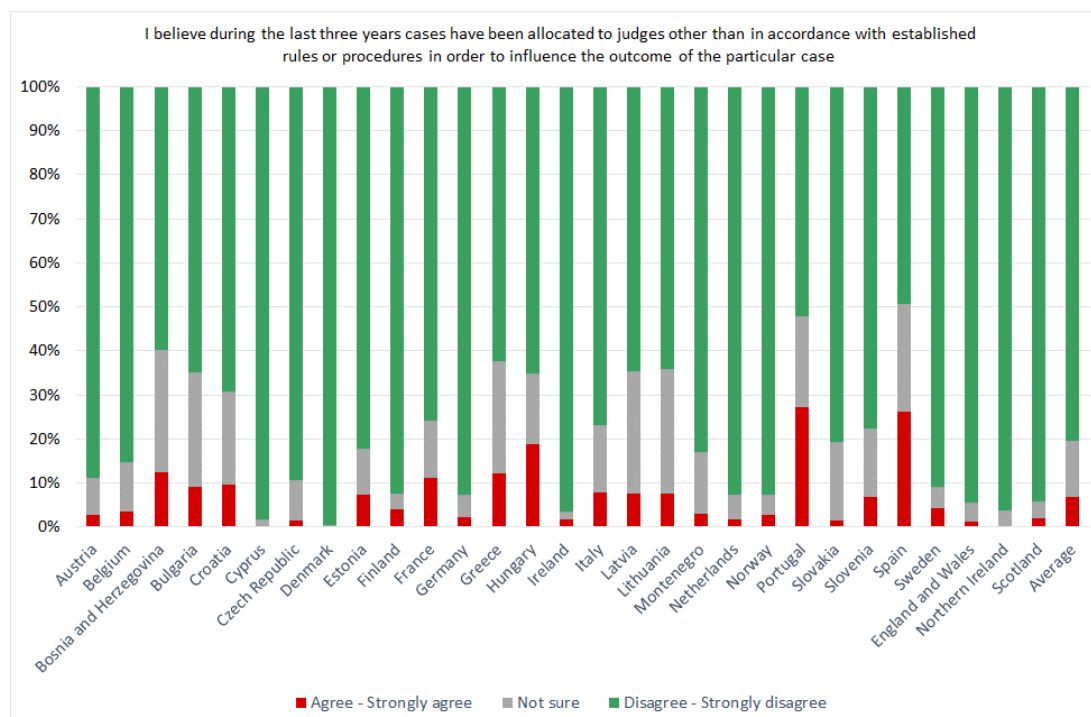
Grafikon 19. Neprimjeren pritisk na sudije

7.1 Spoljni pritisk

Što se tiče spoljnog pritiska, *Grafikon 20*. se odnosi na pojavu korupcije u pravosuđu usmjerenu na to da se utiče na ishod sudskog postupka. Pitanje se odnosilo na rasprostranjenosti korupcije u pravosuđu, a ne na lično iskustvo. Dok 10% ispitanika smatra da se korupcija u prosjeku javlja u svim pravosudnim sistemima, samo 1% vjeruje da se to dešava redovno, a 4% povremeno. Preostalih 5% je odgovorilo "vrlo rijetko". Kao i u prethodnim istraživanjima, razlikuju se tri kategorije zemalja: (1) pravosudni sistemi u kojima su skoro sve sudije (96% ili više) sigurne da korupcije nema. Ove zemlje su Kipar, Danska, Finska, Irska, Holandija, Norveška, Švedska i tri pravosudna sistema u UK. (2) Pravosudni sistemi u kojima mali procenat sudija (5% ili manje) vjeruje da je korupcija prisutna, a 8% - 15% nije sigurno, i u ovu kategoriju spadaju Austrija, Belgija, Francuska i Njemačka. Tu su i tri pravosudna sistema u kojima veći procenat smatra da korupcija postoji (6% - 36%), a više od 15% (do 51%) nije sigurno. Činjenica da sudije nisu sigurne kada je u pitanju postojanje korupcije je sama po sebi loš znak. Ono što je pozitivno jeste da i u onim slučajevima u kojima sudije smatraju da je korupcija prisutna, rijetko smatraju da je ona redovna pojava. Italija je ekstremna slučaj: 41% smatra da je korupcija prisutna, ali 26% (poena) smatra da se to dešava vrlo rijetko. Zemlje u kojima većina sudija navodi da se korupcija javlja redovno ili povremeno su: Bosna i Hercegovina (16%), Bugarska (16%), Italija (15%), Hrvatska (14%), Litvanija (13%) i Slovenija (11%).



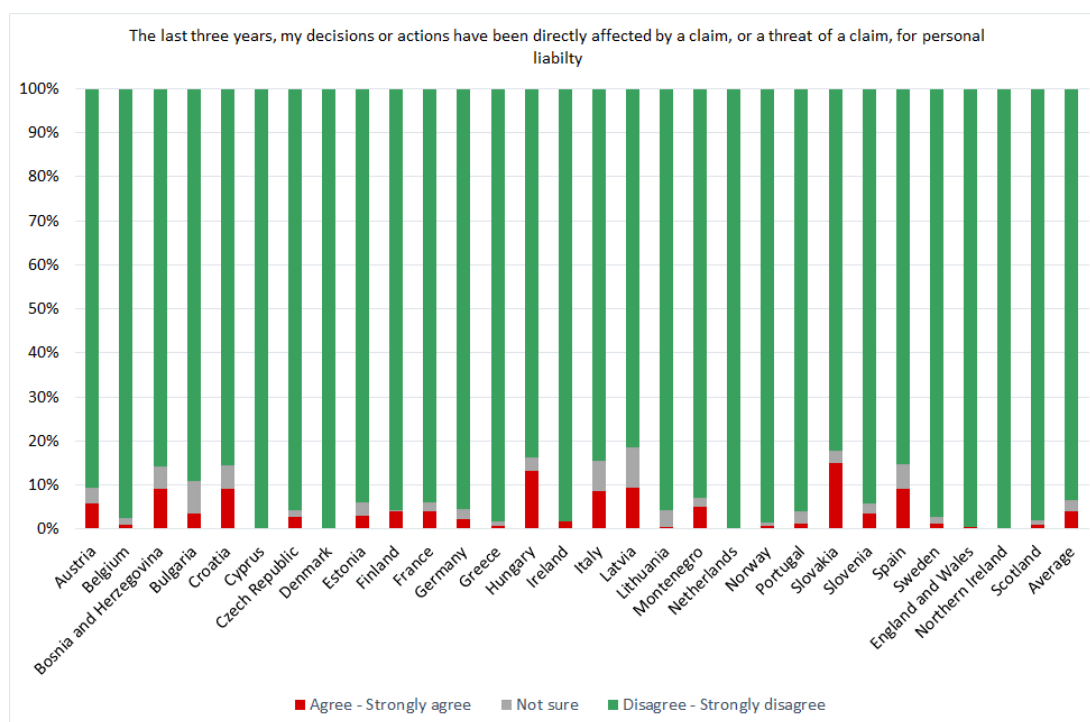
Grafikon 20. Korupcija u pravosuđu



Grafikon 21. Dodjela predmeta u rad

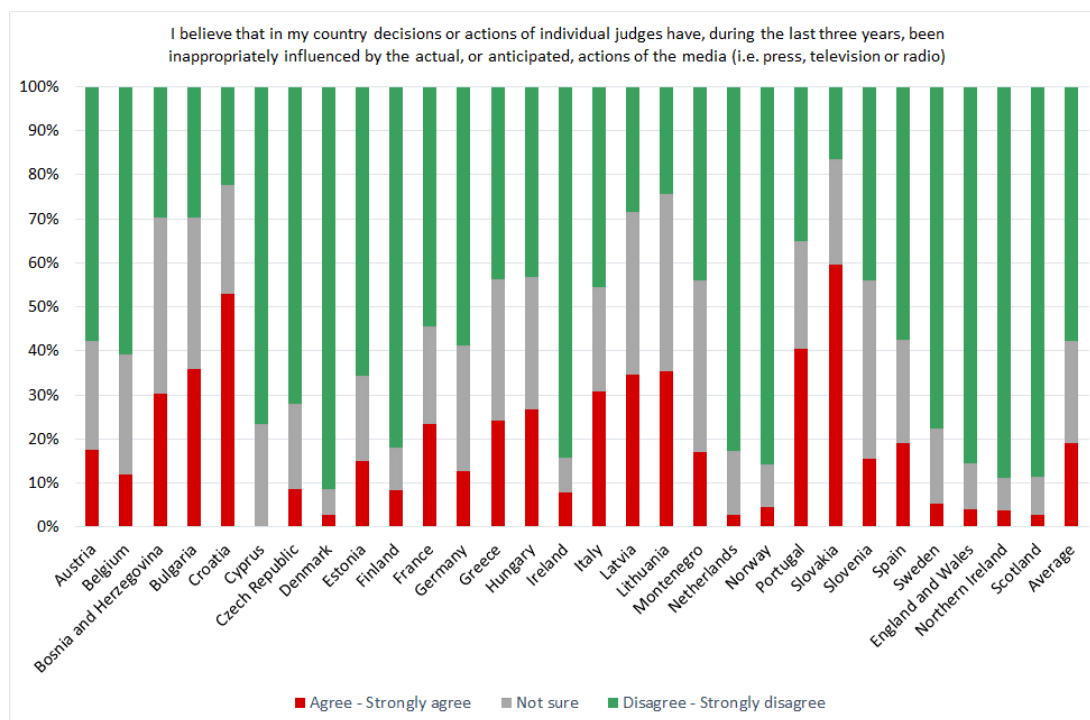
Dodjela predmeta može uticati na ishod predmeta. Dodjela određenih predmeta određenim sudijama, ukoliko mehanizam dodjele predmeta u rad dozvoljava diskrecione odluke, na primjer, rukovodstva suda, može na predvidiv način odrediti ishod ovih predmeta. Do toga može doći i spoljnim pritiskom i to je potencijalni izvor korupcije. Konkretno, veći broj sudija u Portugalu (27%) i Španiji (26%) smatra da se to dešava u njihovim pravosudnim sistemima, dok je sličan i procenat onih koji nisu sigurni u to (*Grafikon 21*). Čini se i da se ova pojava širi, jer su u Mađarskoj, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Francuskoj i Grčkoj ovi procenti iznad 10%.

Spoljni pritisak takođe može biti u formi traženja lične odgovornosti. *Grafikon 22.* pokazuje da, iako nisu zanemarljivi, takvi zahtjevi po viđenju ispitanika ne predstavljaju veliki problem.

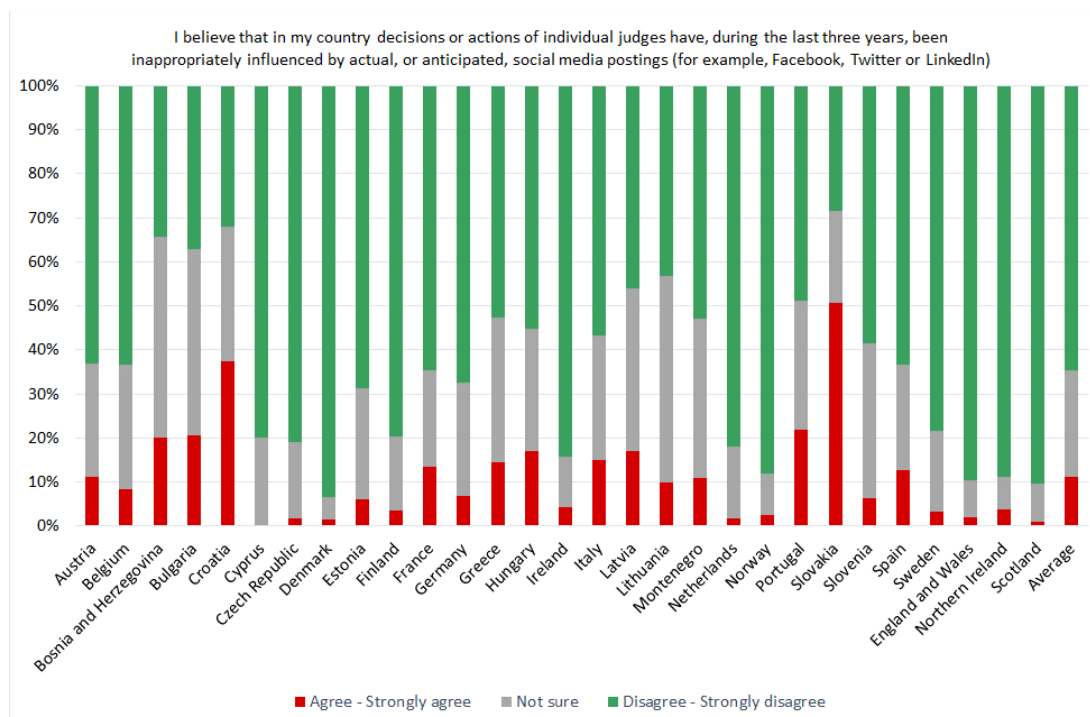


Grafikon 22. Lična odgovornost

Važniji izvori spoljnog uticaja na odluke su mediji i društvene mreže. Mnoge sudije smatraju da postoji neprimjeren uticaj na sudske odluke. Šta se podrazumijeva pod neprimjerenim, u anketi je prepušteno vlastitom tumačenju. Mediji u većini zemalja imaju veliki uticaj na sudske odluke. U nordijskim zemljama (Skandinavija i Finska), na Kipru, u Češkoj, Holandiji, Irskoj i UK, manje od 10% sudija vjeruje da ovaj uticaj postoji. Najveći procenti su u Slovačkoj (60%), Hrvatskoj (53%), Portugalu (40%), Bugarskoj (36%), Letoniji (35%) i Litvaniji (35%). Manji broj ispitanika smatra da je uticaj društvenih mreža neprimjeren, ali još uvijek je to 51% u Slovačkoj, 37% u Hrvatskoj i 22% u Portugalu. Odnos sa (društvenim) medijima obrađen je u nastavku.



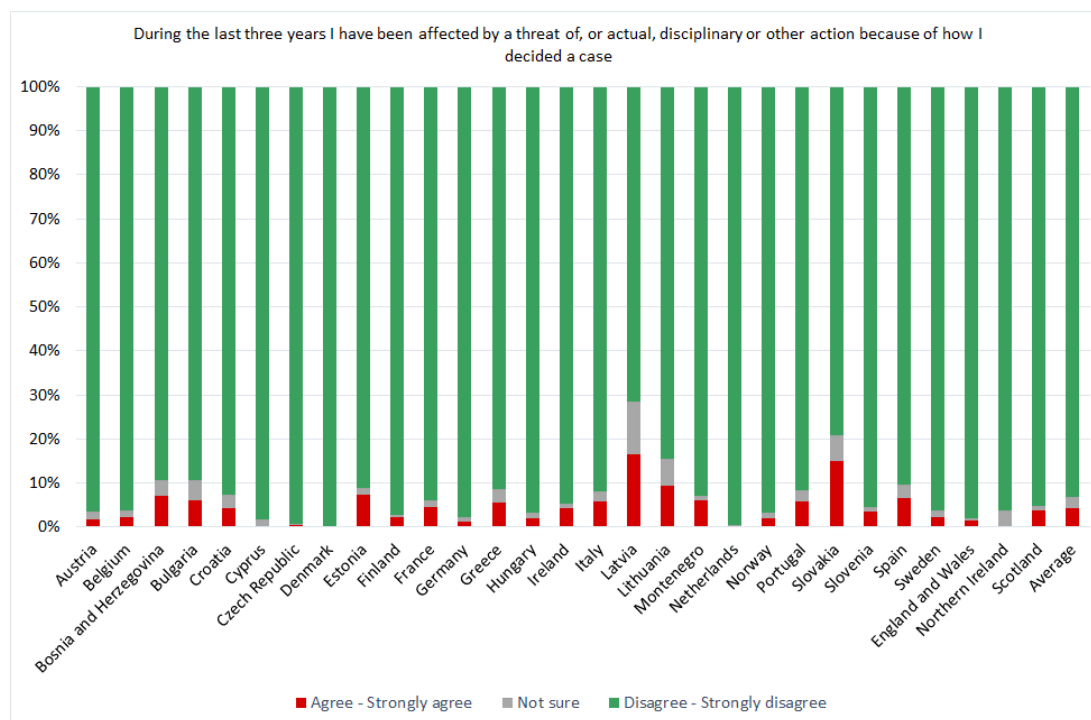
Grafikon 23. Uticaj medija na sudske odluke



Grafikon 24. Uticaj društvenih mreža na sudske odluke

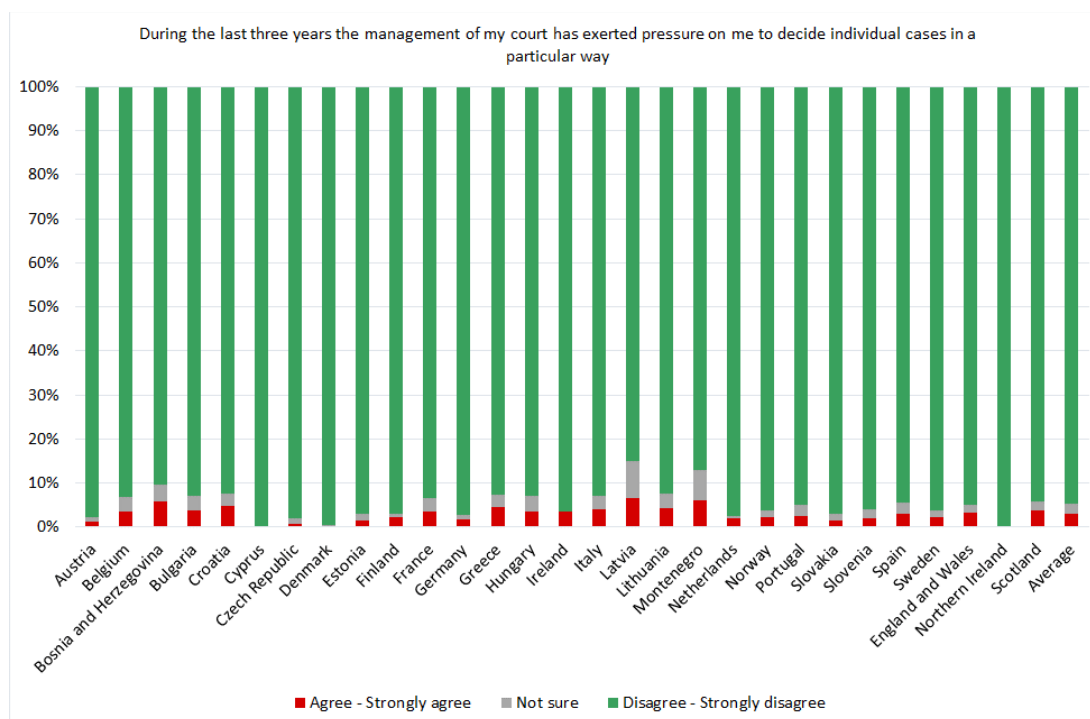
7.2 Unutrašnji pritisak

Kada je u pitanju unutrašnji pritisak, *Grafikon 25.* predstavlja pritisak u formi disciplinskog postupka ili prijetnje njime koji sudije doživljavaju prilikom odlučivanja u predmetima. U većini pravosudnih sistema neki od ispitanika su lično iskusili ovaj pritisak. Pritisak je posebno izražen u Letoniji (17%) i Slovačkoj (15%), dok u devet zemalja više od 5% ispitanika ima ovo iskustvo.

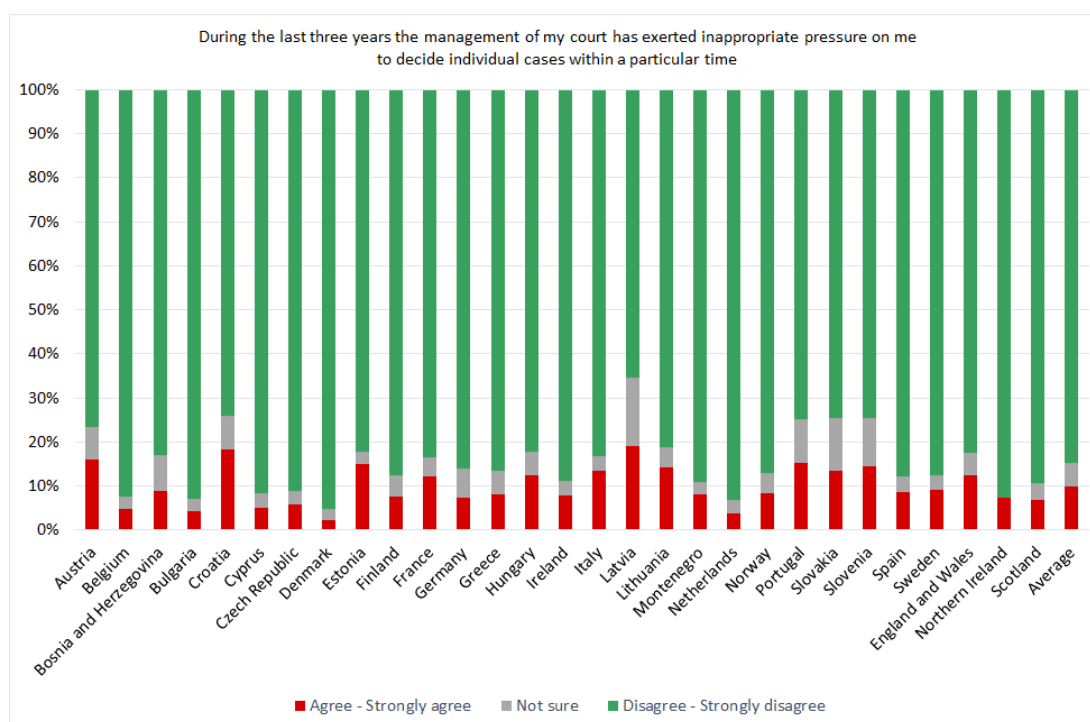


Grafikon 25. Disciplinski postupak

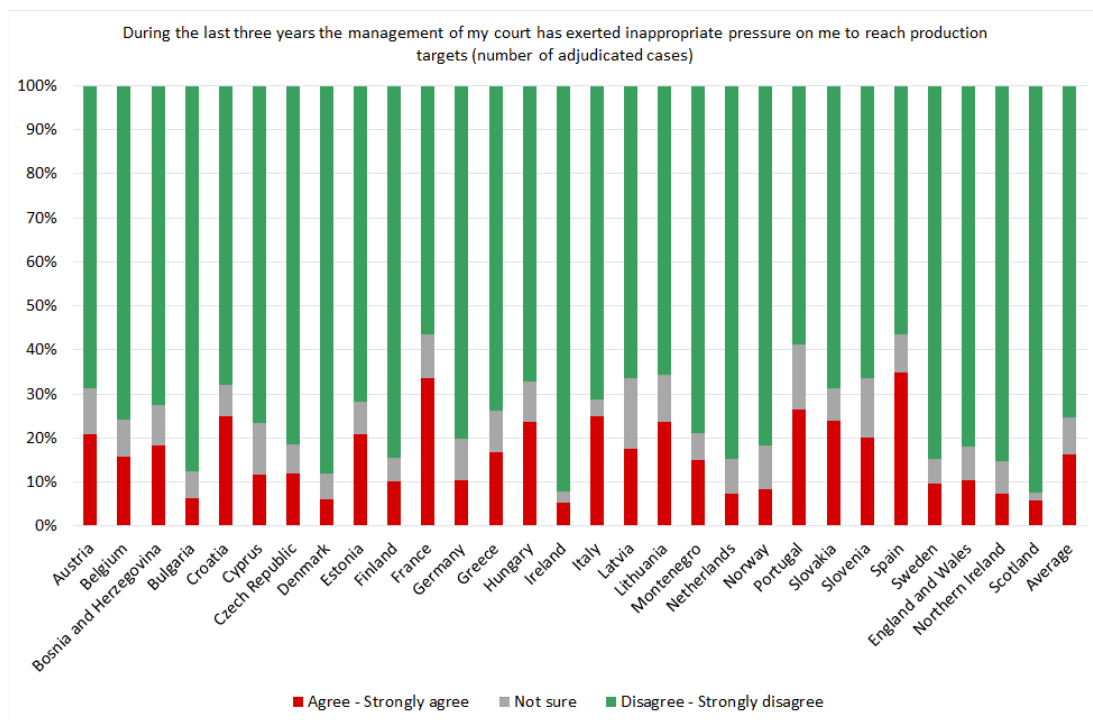
Iznad se govorilo o više izvora neprimjerenog pritiska na sudije, uključujući i onaj koji dolazi od rukovodstva suda. *Grafikoni 26, 27. i 28.* prikazuju različit uticaj rukovodstva suda tako što se posebno razmatra neprimjeren uticaj na sadržaj sudskih odluka, neprimjeren uticaj po pitanju ažurnosti i neprimjeren uticaj po pitanju ostvarenja norme. Uticaj na sadržaj odluka je rijedak. Samo u Bosni i Hercegovini, Letoniji i Crnoj Gori više od 5% ispitanika navodi da je na njih lično vršen takav pritisak. Što se tiče ažurnosti, mnogo se češće javlja neprimjereni pritisak. U 12 pravosudnih sistema procenat sudija koji doživljavaju neprimjeren pritisak je znatno iznad 10%. Radi se o različitim pravosudnim sistemima. Na primjer, u Portugalu i u Estoniji 15% ispitanika navodi takav pritisak. Pritisak koji ispitanici smatraju neprimjerenim je još veći kada je u pitanju ostvarenje norme. U svim pravosudnim sistemima sa takvim pritiskom se suočava najmanje 5% ispitanika, a u 15 pravosudnih sistema više od 15%. Najviši procenti su u Francuskoj (34%) i Španiji (35%), a najniži u Bugarskoj (6%), Danskoj (6%), Irskoj (5%), Holandiji (7%) i Norveškoj (8%). Prosjek za sve pravosudne sisteme raste od 3% za neprimjereni uticaj rukovodstva suda na odluke, do 10% za ažurnost i 16% za normu.



Grafikon 26. Neprimjereni pritisak rukovodstva suda: sadržaj odluka

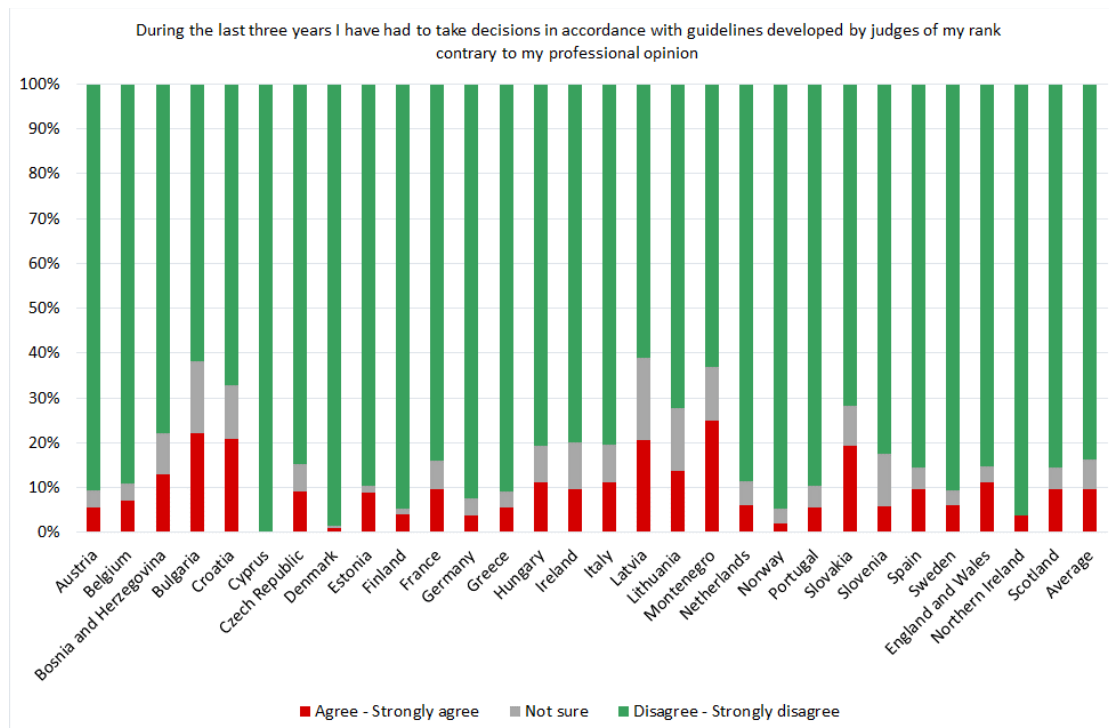


Grafikon 27. Neprimjereni pritisak rukovodstva suda: ažurnost



Grafikon 28. Neprimjereni pritisak rukovodstva suda: ostvarenje norme

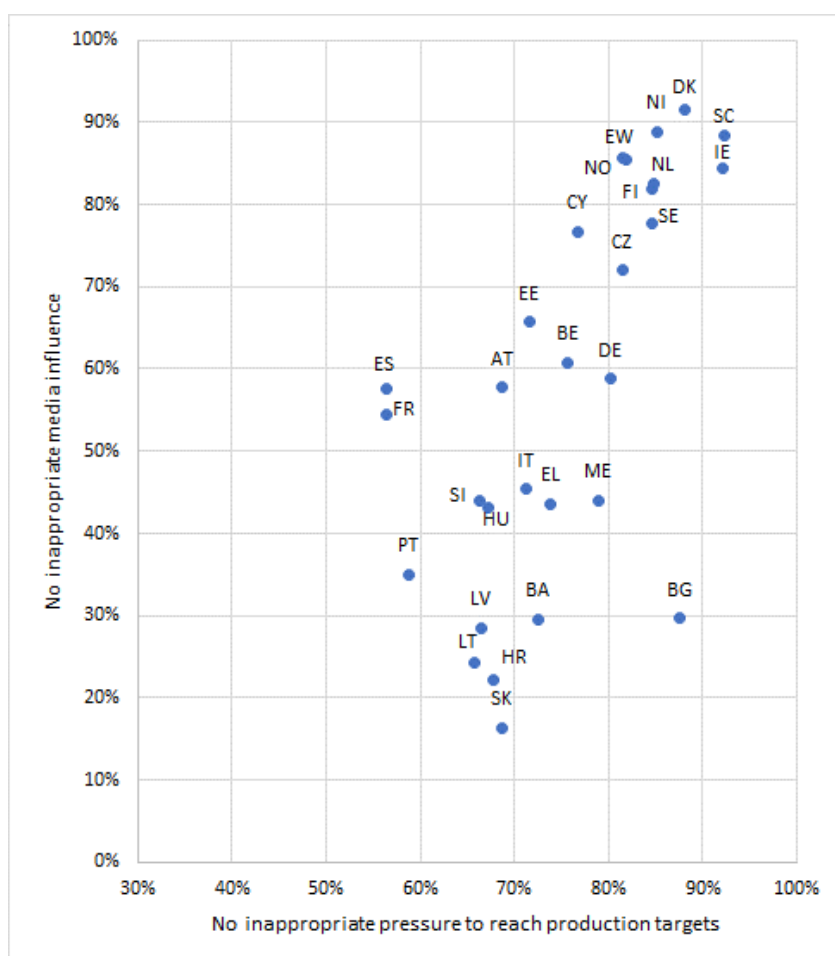
I među samim sudijama može postojati neprimjeren uticaj. U anketi je ovo obuhvaćeno pitanjem koje se odnosi na smjernice koje su izradile same sudije. Treba imati na umu da takve smjernice ne podrazumijevaju obavezu primjene presedana. Smjernice koje zagovaraju jednoobrazno tumačenje (procesnog) zakona mogu biti u suprotnosti sa mišljenjem pojedinih sudija, ali sudije i dalje mogu osjećati obavezu da ih poštuju. Iz perspektive nezavisnosti ovo je nepoželjno. *Grafikon 29.* pokazuje da je ova tendencija vrlo rasprostranjena u Centralnoj Evropi, ali je isto tako prisutna i u Engleskoj, Velsu i Italiji. U većini drugih pravosudnih sistema postoji veća saglasnost po pitanju smjernica.



Grafikon 29. Uticaj smjernica na nezavisnost

7.3 Unutrašnji i spoljni pritisak na donošenje odluka

Grafikon 30. prikazuje unutrašnji i spoljašnji pritisak u kombinaciji. Neprimjeren pritisak u vezi sa ostvarivanjem norme koristi se kao indikator unutrašnjeg pritiska, a neprimjeren uticaj medija kao indikator spoljnog pritiska. Pravosudni sistem koji je podložan spoljnom pritisku generalno je osjetljiv i na unutrašnji pritisak. Suprotno tome, nizak spoljni pritisak je praćen niskim unutrašnjim pritiskom. Korelacija je relativno visoka (0,65).



Grafikon 30. Nepostojanje unutrašnjeg uticaja (nepostojanje neprimjerenog pritiska u pogledu ostvarenja norme) naspram nepostojanja spoljnog uticaja na rad na predmetima (nepostojanje neprimjerenog uticaja medija)

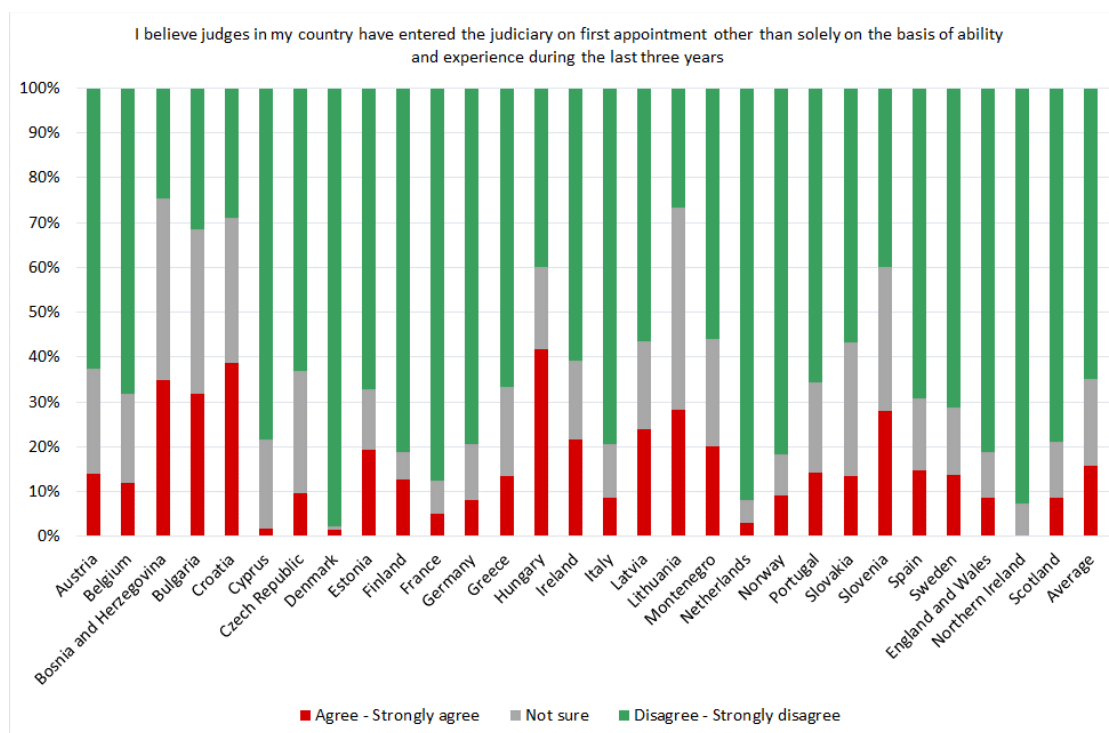
8. Aspekti nezavisnosti: imenovanje i napredovanje sudija

Odluke o ljudskim resursima koje se tiču sudija predstavljaju ključnu oblast nezavisnosti i često spadaju u primarne zadatke Sudskog savjeta. U anketi se pravi razlika između prvog imenovanja na prvostepeni i drugostepeni sud, imenovanja na Vrhovni/Kasacioni sud i napredovanja na druge funkcije na prvostepenim i drugostepenim sudovima budući da su postupci imenovanje generalno veoma različiti. Na *grafikonima 31, 32. i 33.* prikazani su rezultati. *Grafikon 31.* se odnosi na prvo imenovanje i bavi se pitanjem da li se imenovanja zasnivaju isključivo na sposobnostima i iskustvu. Samo u nekoliko pravosudnih sistema više od 90% ispitanika vjeruje da je to slučaj (Danska, Holandija i Sjeverna Irska), dok je nekolicina ispitanika neodlučna. U drugim pravosudnim sistemima ovo uvjerenje nije prisutno, pri čemu najveći broj ispitanika 35% u Bosni i Hercegovini, 39% u Hrvatskoj, 42% u Mađarskoj i 32% u Bugarskoj iskazuje suprotno mišljenje, dok mnogi ispitanici nisu sigurni.

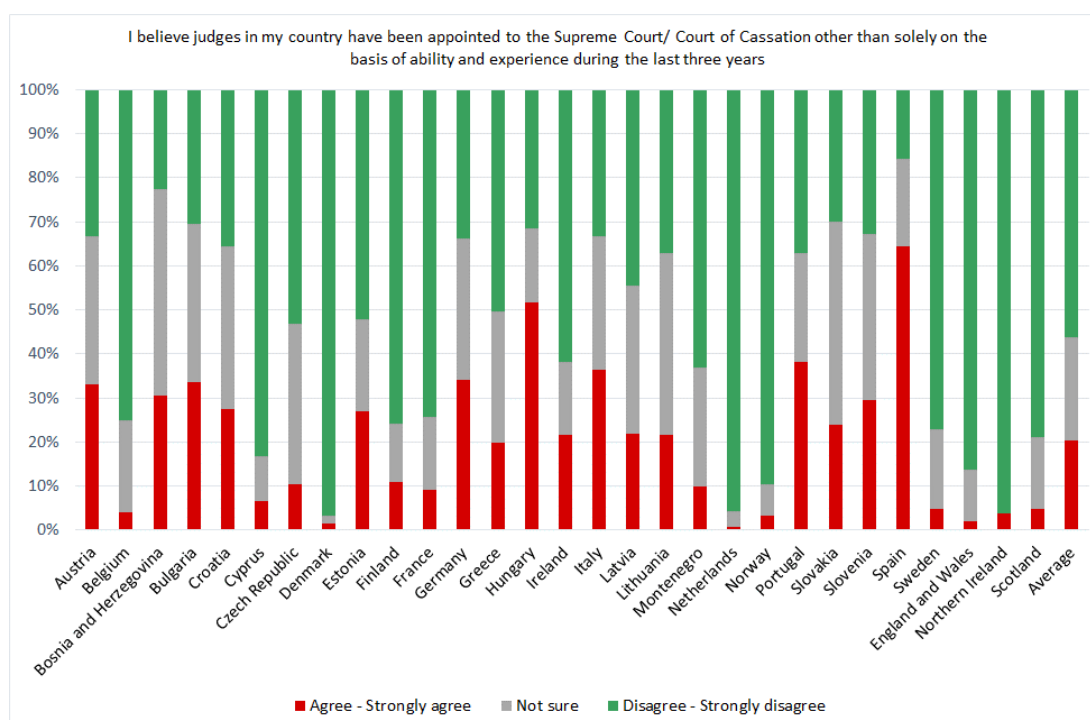
Što se tiče imenovanja na Vrhovni/Kasacioni sud, procenti za mnoge pravosudne sisteme su lošiji. Tako 65% ispitanika iz Španije i 52% iz Mađarske smatra da se ova imenovanja ne zasnivaju isključivo na sposobnostima i iskustvu, dok su, na primjer, u Njemačkoj (34%), Italiji (36%) i Portugalu (38%)) ovi procenti visoki.

Kada je u pitanju napredovanje sudija na prvostepene i žalbenim sudovima, odgovori su negativniji nego što je to slučaj kod prvog ulaska u pravosuđe (*Grafikon 33*). Samo Danska ima veoma povoljan rezultat po ovom pitanju, a slijede je Sjeverna Irska i Holandija. Rezultati pokazuju da je napredovanje teško organizovati na način da se ono zasniva samo na sposobnostima i iskustvu, te da ga kao takvo prepoznaju i sudije. U komentarima na ranija istraživanja istaknuto je da su negativna mišljenja o napredovanju dominantna među sudijama koje nisu uspjele napredovati. Iako odgovori kojima se izražava nezadovoljstvo mogu biti od značaja, ovo će vjerovatno biti relevantno posebno tamo gdje se postupci ne doživljavaju kao transparentni i objektivni, te stoga ne umanjuje relevantnost odgovora.

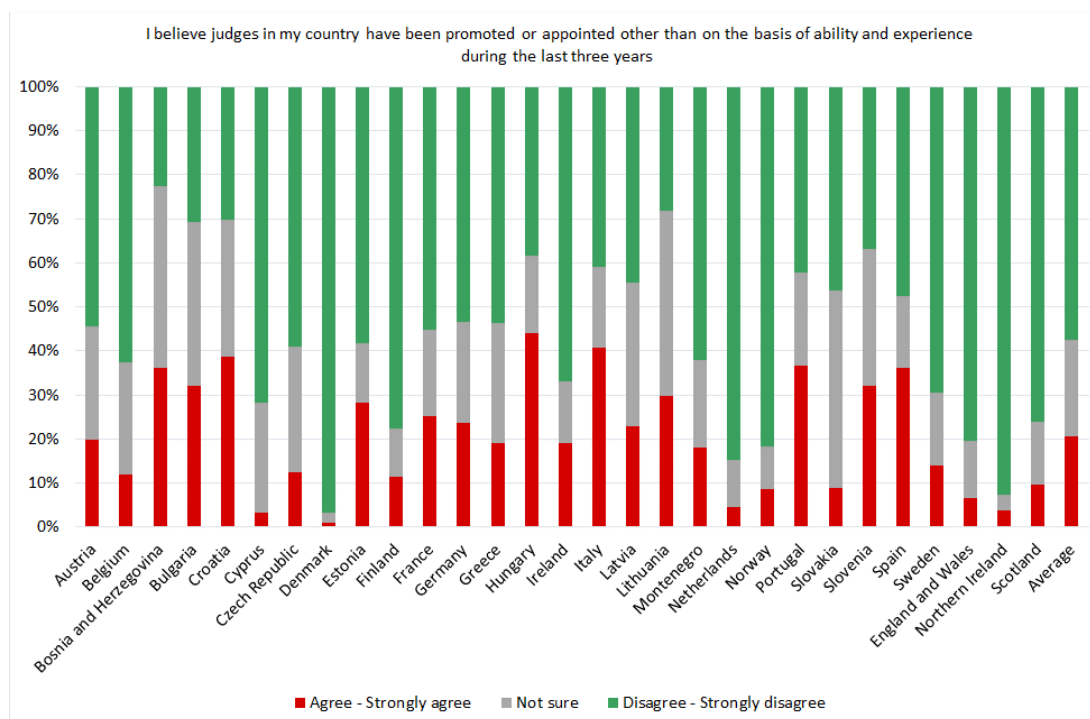
Imenovanje i napredovanje ostaju glavna pitanja kojima se treba pozabaviti u gotovo svim pravosudnim sistemima.



Grafikon 31. Prvo imenovanje sudija



Grafikon 32. Imenovanje na Vrhovni/Kasacioni sud

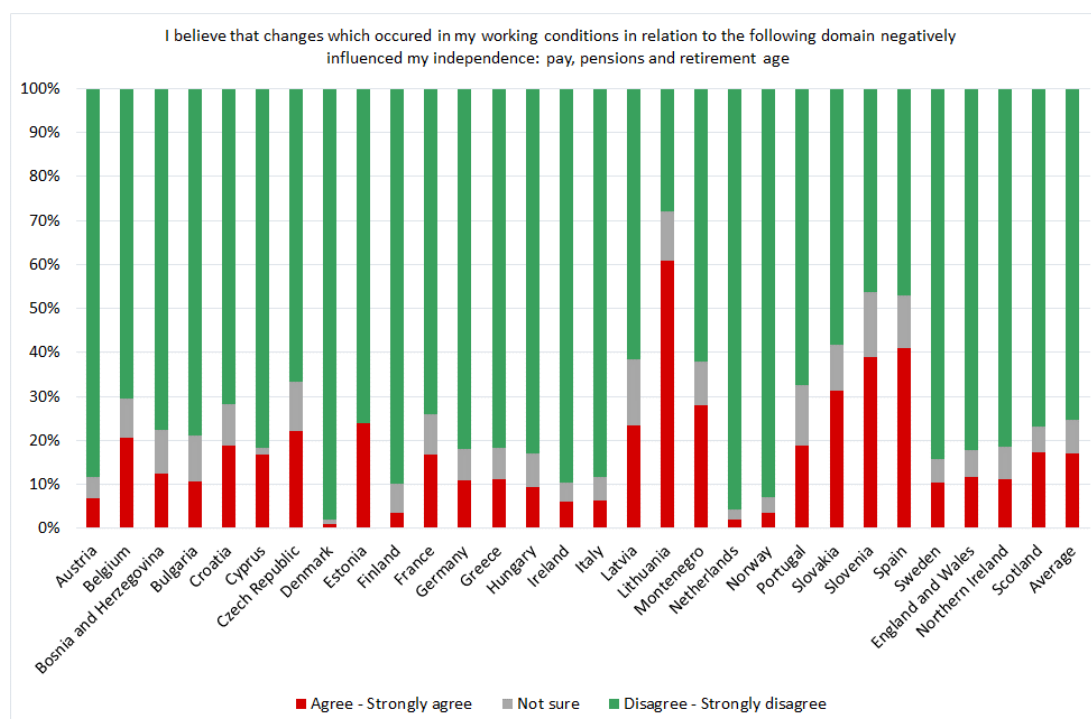


Grafikon 33. Napredovanje sudija

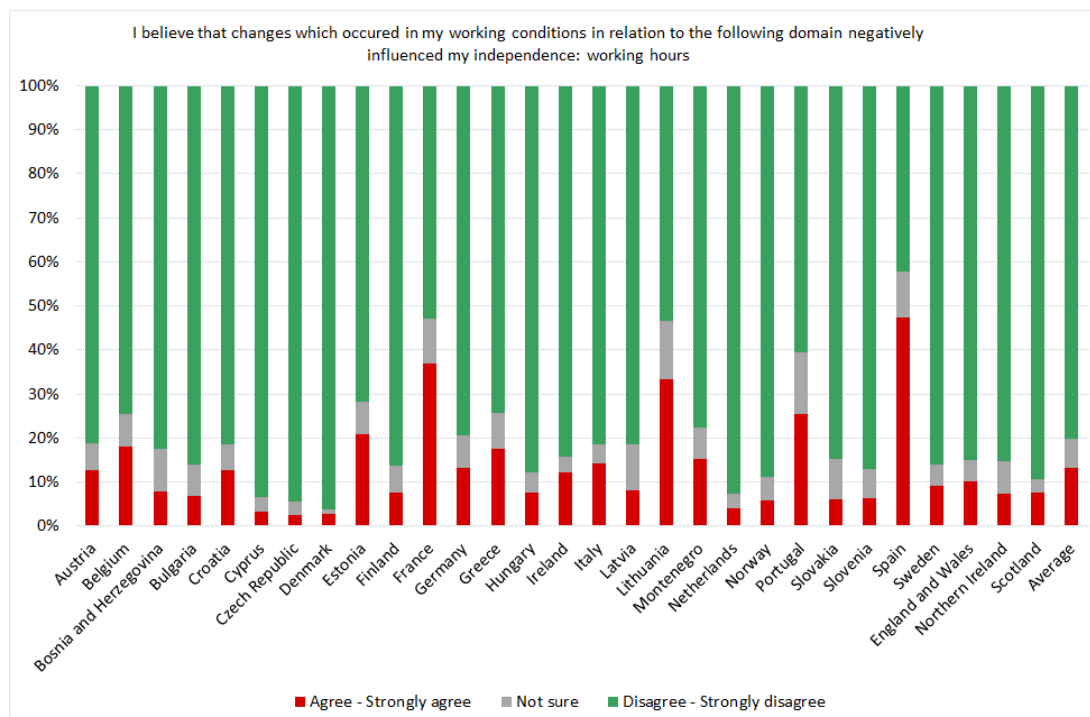
9. Aspekti nezavisnosti: uslovi rada

Način na koji sudije postupaju u predmetima takođe može zavisiti od uslova u kojima rade. Sudije mogu biti potpuno nezavisne u gore navedenim aspektima, ali ako im, na primjer, nedostaju resursi da vode postupke na način koji smatraju neophodnim da bi se osiguralo pravedno suđenje, nezavisnost ostaje mrtvo slovo na papiru. U anketi je stoga od ispitanika zatraženo da daju svoje mišljenje o nekoliko aspekata vezanih za moguće promjene uslova rada. Sljedeći grafikoni se odnose na šest aspekata: (1) plata, penzija/starosna granica za odlazak u penziju, (2) radno vrijeme, (3) broj predmeta, (4) sudski resursi, (7) digitalizacija i (6) ponašanje na radnom mjestu, uključujući seksualno uznemiravanje i diskriminaciju.

Plate, penzije i starosna granica za odlazak u penziju variraju po važnosti od toga da im se uopšte ne pridaje značaj (Danska, Holandija) do toga da predstavljaju važno pitanje. Litvanija je ekstremni slučaj gdje 61% ispitanika to vidi kao faktor koji utiče na njihovu nezavisnost. Radno vrijeme je manji problem, ali je veoma važno u Španiji (47%), Francuskoj (37%) i Litvaniji (33%).

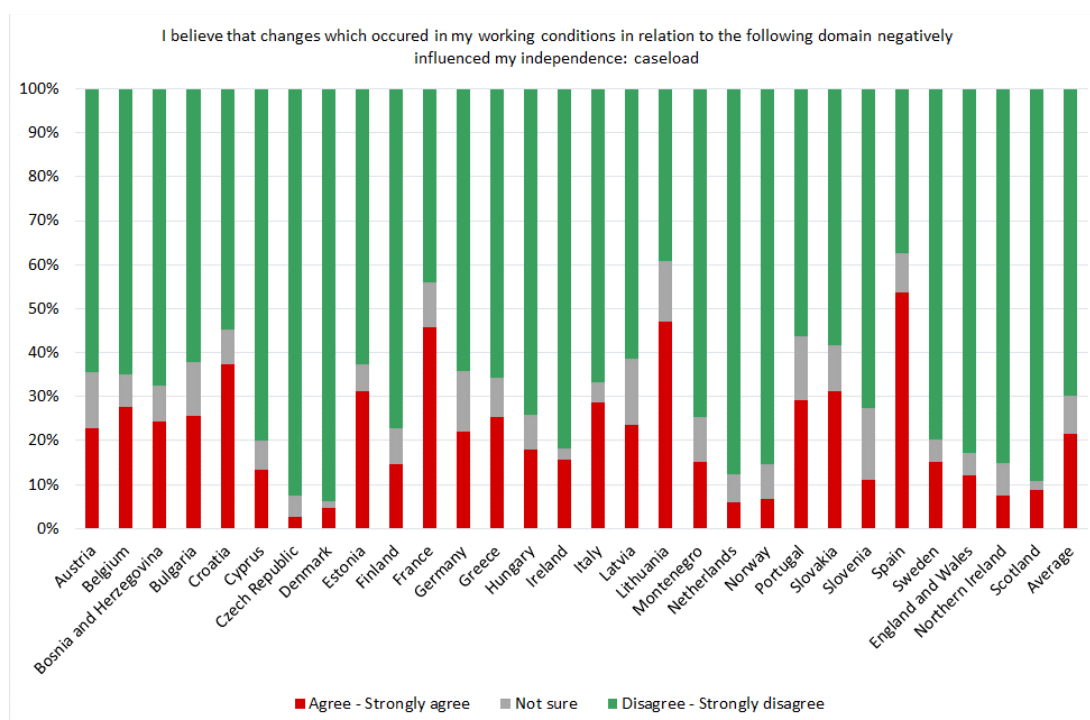


Grafikon 34. Uticaj promjena uslova rada: plata, penzija i starosna granica za odlazak u penziju

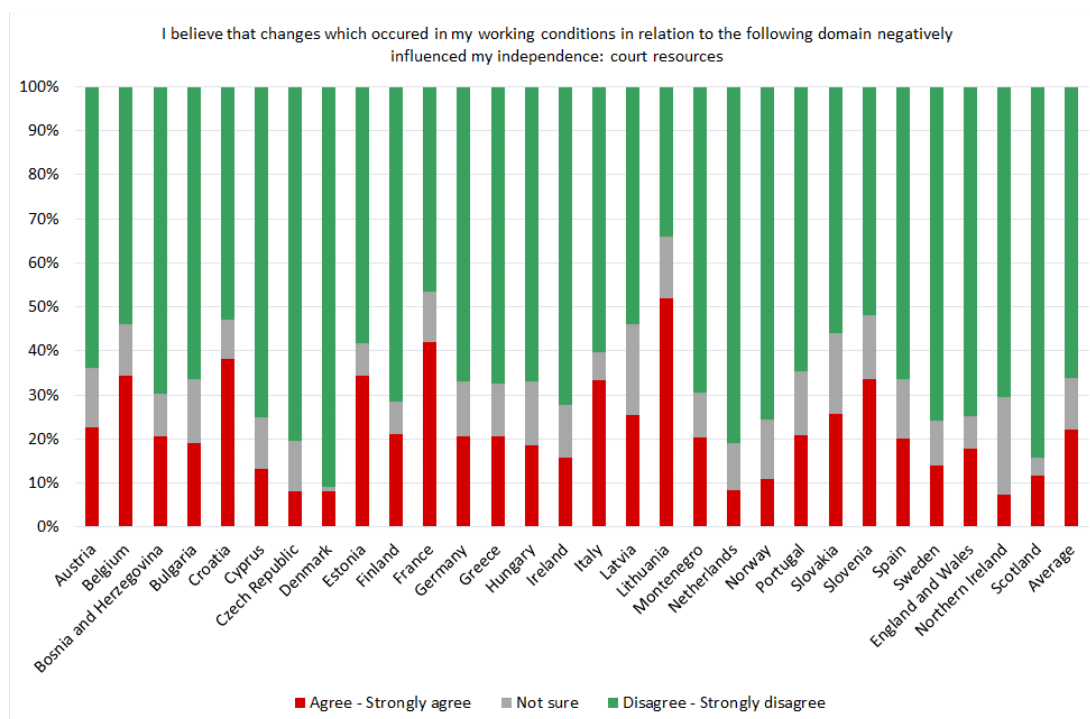


Grafikon 35. Uticaj promjena uslova rada: radno vrijeme

Broj predmeta je povezan sa radnim vremenom, gdje se ekstremni rezultati ponovo javljaju kod Španije (54%), Francuske (46%) i Litvanije (47%). Broj predmeta je problem u svim zemljama, osim u Češkoj (3%), Danskoj (5%), Holandiji (6%) i Norveškoj (7%). Sa tim je ponovo povezano i pitanje sudskih resursa. U 17 pravosudnih sistema više od 20% ispitanika smatra da nedostatak resursa u sudu negativno utiče na njihovu nezavisnost. Ovim su najmanje su pogođena pravosuđa Češke, Danske, Holandije i Sjeverne Irske.



Grafikon 36. Uticaj promjena uslova rada: broj predmeta

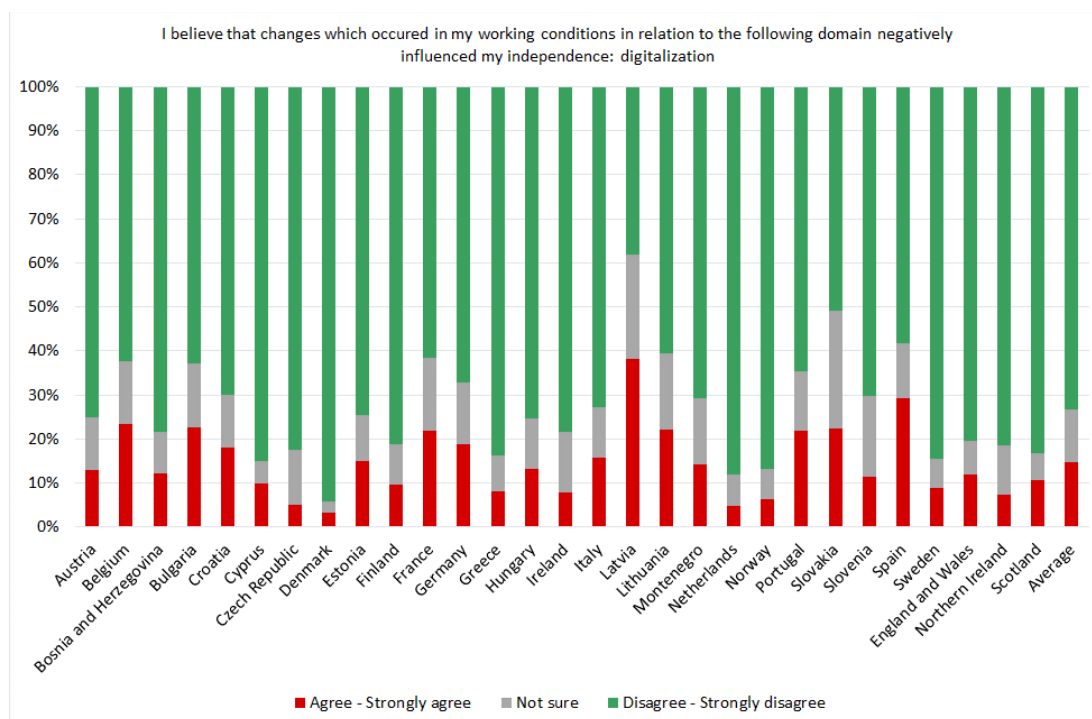


Grafikon 37. Uticaj promjena uslova rada: sudski resursi

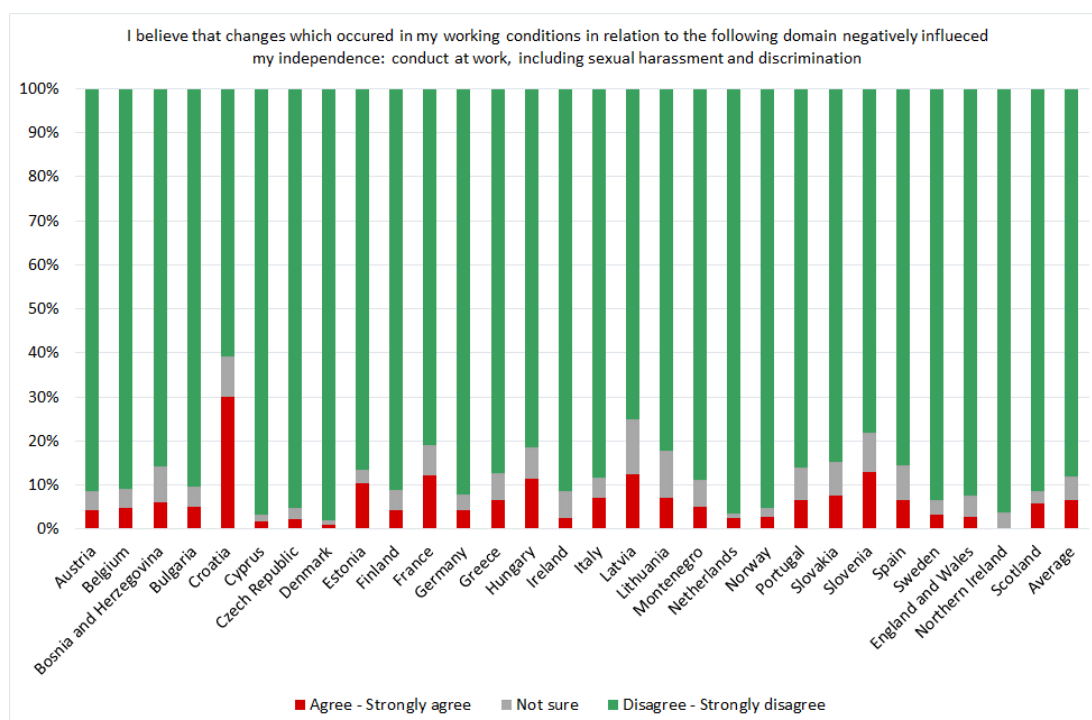
Digitalizacija, koja je uvrštena u kontekstu odgovora na pandemiju Covida 19, nije toliko problematična, ali je i dalje važna. U 11 pravosudnih sistema, više od 15% ispitanika smatra da digitalizacija utiče na njihovu nezavisnost.

Konačno, mnoge sudije ne prepoznaju ponašanje na radnom mjestu (uključujući seksualno uznemiravanje i diskriminaciju) kao faktor koji utiče na nezavisnost. Ipak, i to se pominje, a u pojedinim pravosudnim sistemima predstavlja važno pitanje. Hrvatska se ističe sa 30% ispitanika, dok više od 10% ima Mađarska (11%), Francuska (12%), Letonija (13%) i Slovenija (13%).

Relativni značaj šest faktora koji predstavljaju promjenu uslova rada može se sumirati prosjekom u pravosuđu. Rang je sljedeći: 22% ispitanika smatra da broj predmeta i sudski resursi utiču na njihovu nezavisnost, 17% plate, penzije i starosna granica za odlazak u penziju, 15% digitalizacija, 13% radno vrijeme i 7% ponašanje na radnom mjestu. Iz ankete nije jasno da li i kako se ovi aspekti mogu akumulirati.



Grafikon 38. Uticaj promjena uslova rada: digitalizacija



Grafikon 39. Uticaj promjena uslova rada: ponašanje na radnom mjestu, uključujući seksualno uznemiravanje i diskriminaciju

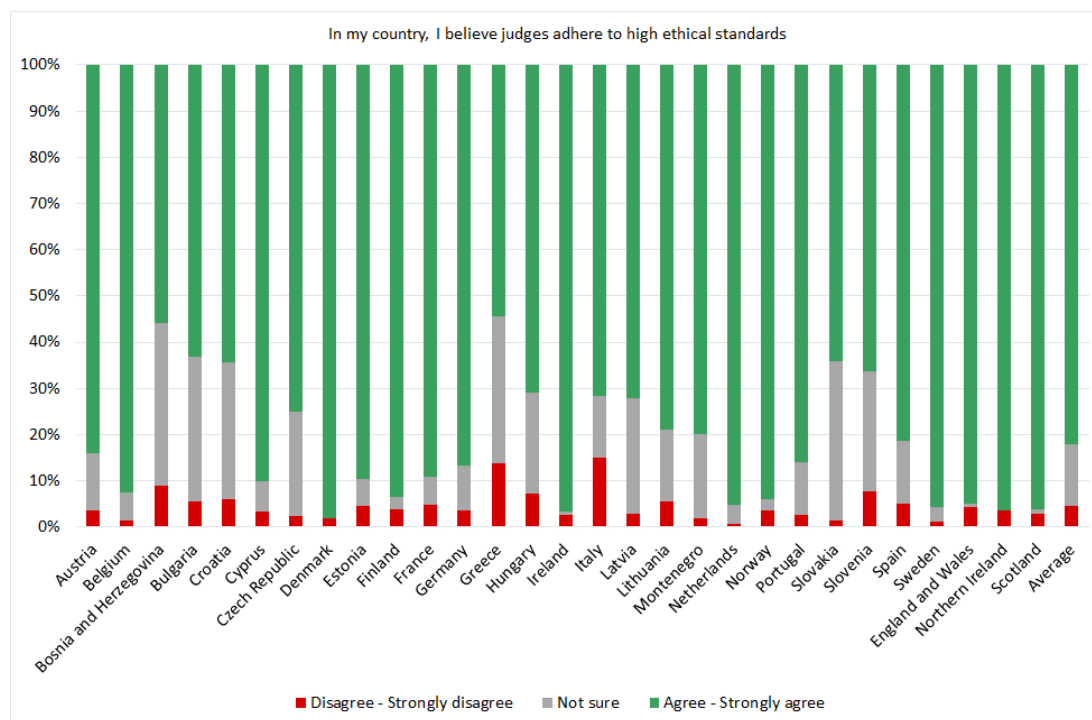
10. Odgovornost

Grafikoni 40, 41. i 42. prikazuju pojedine važne aspekte odgovornosti pravosuđa. Pitanja obuhvaćena istraživanjem su poštovanje etičkih standarda od strane sudija i stepen u kome se pravosudni organi bave problematikom kršenja dužnosti i korupcijom u pravosuđu.

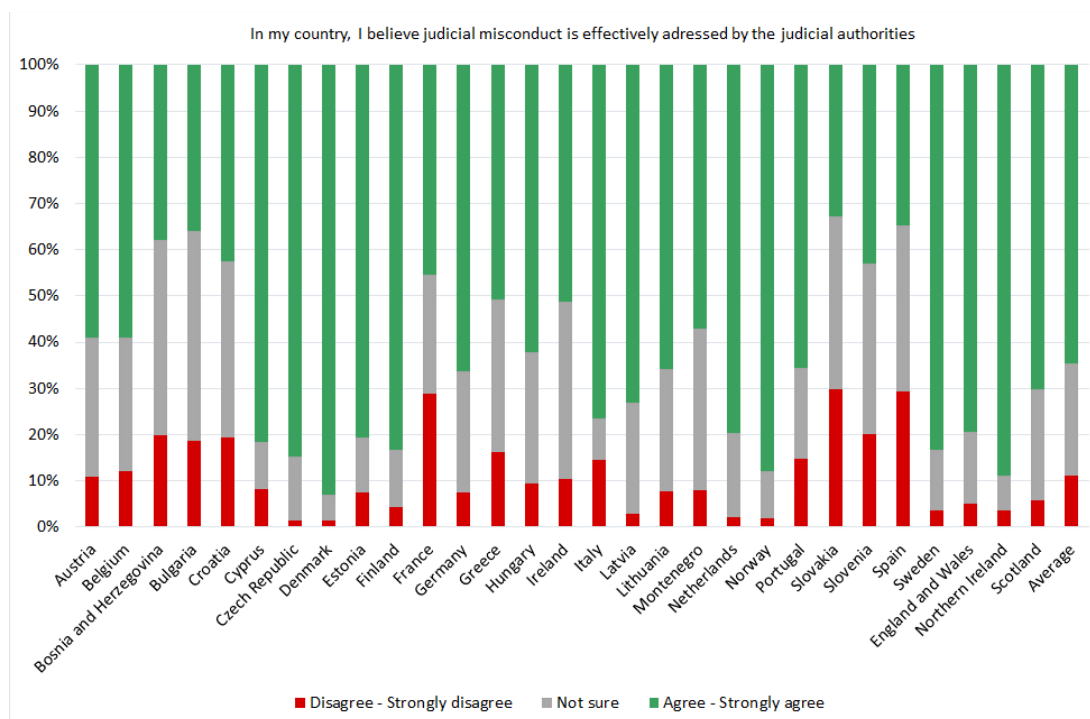
Što se tiče ponašanja sudija, razlike između pravosudnih sistema su relativno male. Prosjek za sve zemlje zajedno je svega 5% ispitanika koji se ne slažu sa tvrdnjom da se sudije pridržavaju visokih etičkih standarda, s visokim procentima za Italiju (15%) i Grčku (14%). Relativno mali broj ispitanika (13%) nije bio siguran u vezi sa ovim.

Što se tiče rada pravosudnih organa, rezultati su negativniji i razlike između pravosudnih sistema su mnogo veće. Kada je u pitanju kršenje dužnosti, prosjek za sve pravosudne sisteme je 11% ispitanika koji smatraju da pravosudni organi nisu efikasni u bavljenju ovim problemom, a mnogo više ispitanika nije sigurno (24%). Kada je u pitanju korupcija, srednje vrijednosti su 7% i 25%.

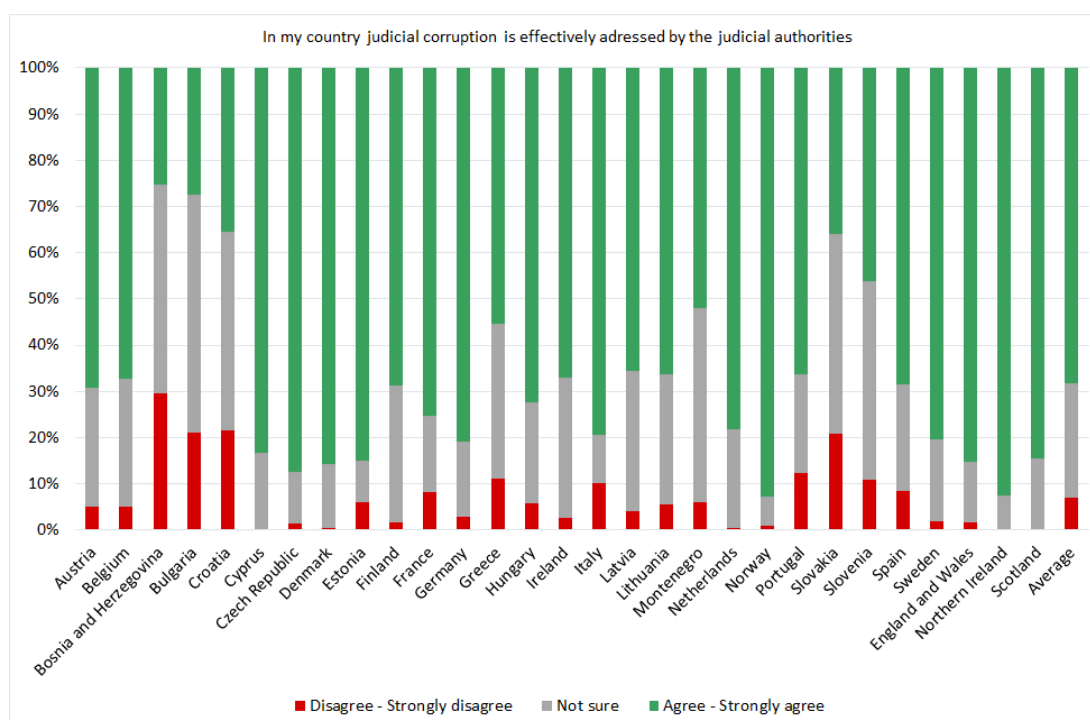
U Slovačkoj (30%), Španiji (29%), Francuskoj (29%), Sloveniji (20%) i Bosni i Hercegovini (20%), 20% ili više ispitanika smatra da pravosudni organi ne postupaju efikasno u slučajevima kršenja dužnosti od strane nosilaca pravosudnih funkcija. Kada je u pitanju efikasnost borbe protiv korupcije, najlošiji rezultate imaju Bosna i Hercegovina (30%), Hrvatska (22%), Bugarska (21%) i Slovačka (21%).



Grafikon 40. Pridržavanje sudija visokih etičkih standarda



Grafikon 41. Postupanje pravosudnih organa u slučajevima kršenja dužnosti



Grafikon 42. Postupanje pravosudnih organa u slučajevima korupcije u pravosuđu

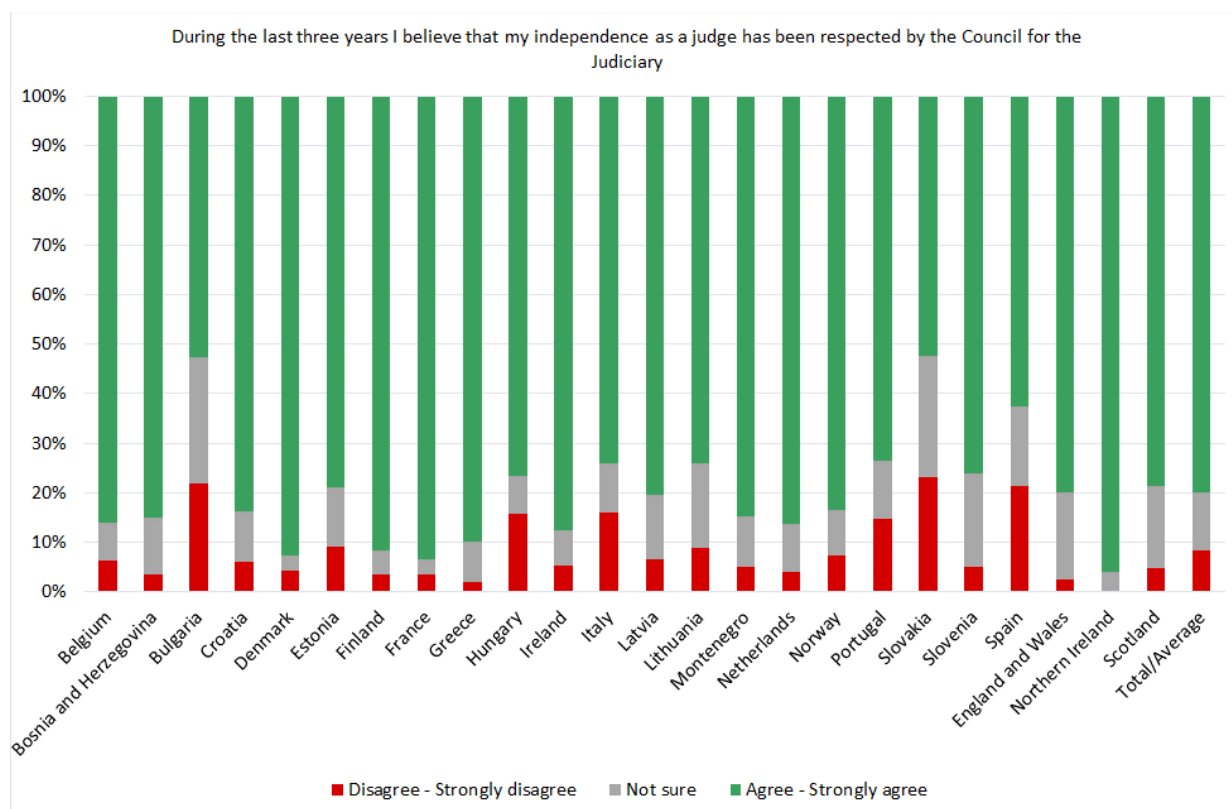
11. Percipirano poštovanje nezavisnosti pravosuđa

Nezavisnost sudija je važan preduslov za demokratiju zasnovanu na vladavini prava. Funkcionisanje takvog sistema umnogome zavisi od efektivne interakcije tri grane vlasti, a posebno od njihovog međusobnog uvažavanja. Što se tiče pravosuđa, to se prije svega odnosi na poštovanje njegove nezavisnosti. Interakcija različitih grana vlasti ne može se odvojiti od mišljenja građana, kao birača, ali i stranaka u sudskim postupcima. Kada građani imaju visoko mišljenje o sudovima, u interesu je parlamenta i vlade da djeluju u skladu s tim, pa i da provode sudske odluke koje su u suprotnosti sa njihovim interesima.⁸ Ne može se zanemariti ni uloga medija, a sve više i društvenih mreža, kao posrednika između sudova i građana. U ovom dijelu predstavljeni su rezultati odgovora na pitanja o percepciji sudija o poštovanju nezavisnosti pravosuđa od strane niza subjekata. Ove percepcije su zasnovane na direktnom iskustvu koje su sudije imale u sudovima ili, tamo gdje postoji direktno iskustvo, na posmatranju postupanja tih subjekata izvan suda. Subjekti koje se ovdje izdvajaju su pravosudni organi, stranke u postupku i njihovi pravni zastupnici, te ostale grane vlasti i (društveni) mediji. Grafikoni pokazuju da sudije smatraju da najveće poštovanje imaju od strane pravosudnih organa, a potom i korisnika suda. Najmanje pozitivni odgovori sudija su oni koji se tiču poštovanja od strane drugih grana vlasti i (društvenih) medija. O ovoj kategorizaciji se dalje govori u kućici 1.

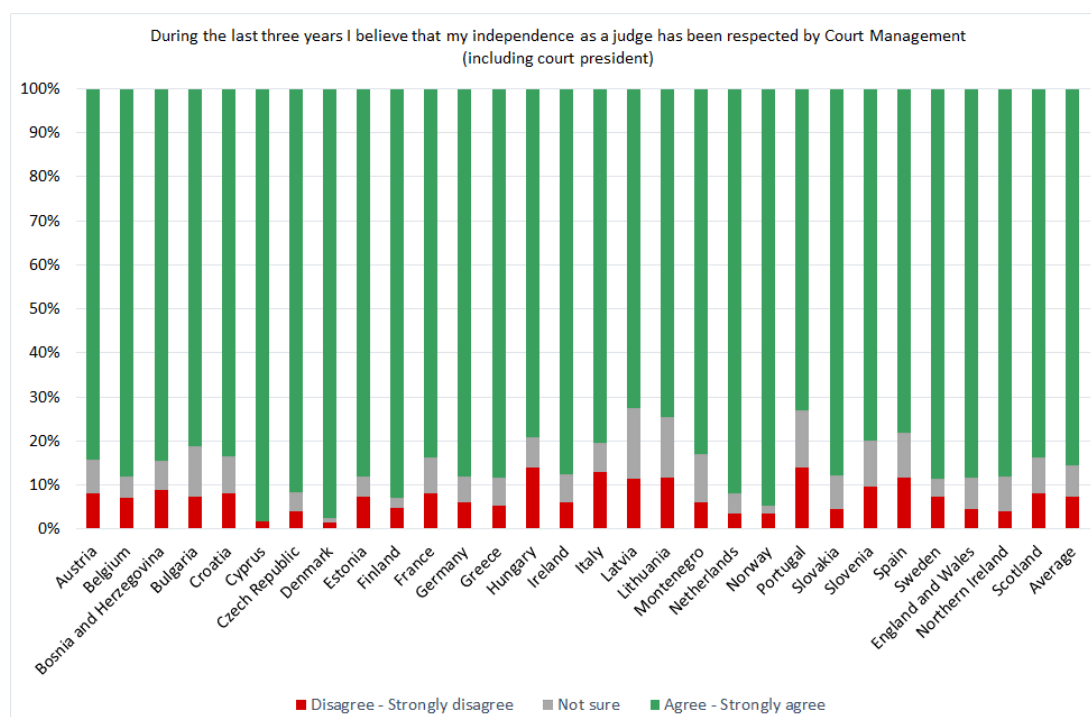
11.1 Pravosudni organi

Pravosudni organi su ovdje definisani kao organi sudske uprave, kao što su uprava suda, uključujući predsjednike sudova, sudske savjete i najviše sudove, koje čine vrhovni sudovi i ustavni sudovi. Obuhvaćena su takođe i udruženja sudija. Na *grafikonima 43.- 47.* prikazani su rezultati. Poštovanje nezavisnosti, prema ocjenama samih sudija, generalno je visoko. Ovo se posebno odnosi na najviše sudove, a u nešto manjem stepenu i na regulatorna tijela. Mišljenje je da sudski savjeti pružaju manje podrške od ostalih organa, ali ovdje među pravosudnim sistema postoje velike razlike, što ukazuje da savjeti funkcionišu na različite načine. Dok u nekoliko pravosudnih sistema oko 20% ispitanika smatra da savjeti ne poštuju nezavisnost, u ostalim pravosudnim sistemima to nije problem. U prosjeku, iskustvo sudija sa rukovodstvom suda je isto, ali je rasprostranjenost među pravosudnim sistemima manja nego među savjetima. Zanimljivo je da se, na nivou svih institucija, Mađarska ističe sa manjim stepenom poštovana nezavisnosti.

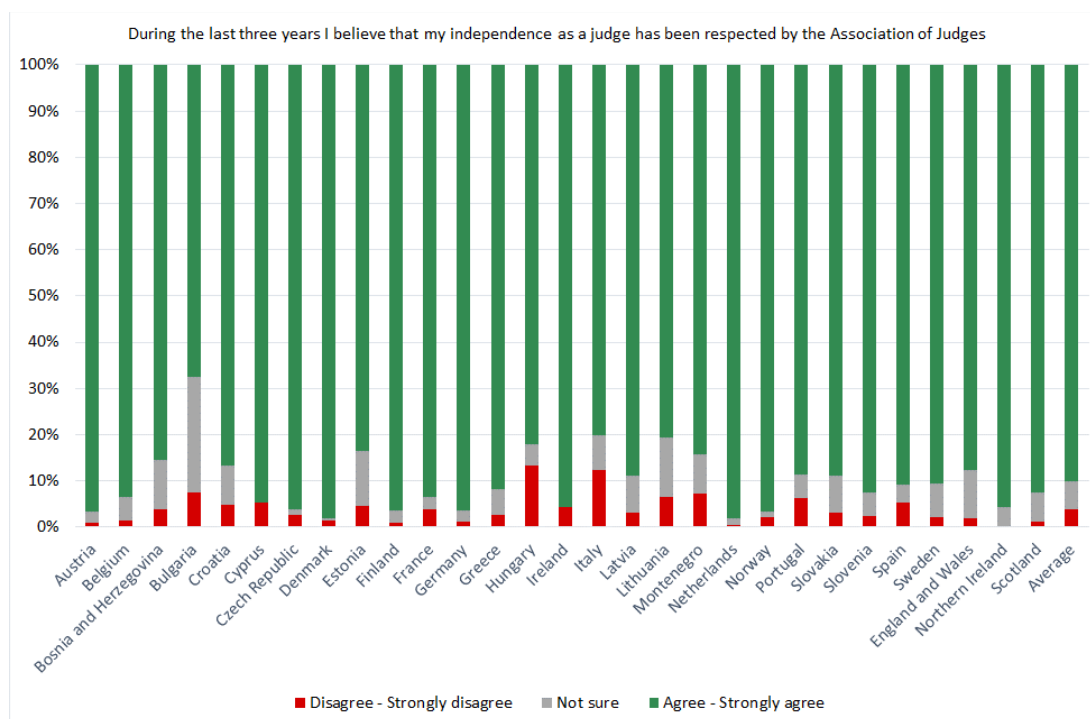
⁸ Vidi na primjer J.N. Krehbiel (2021), Public awareness and the behavior of unpopular courts. *British Journal of Political Science* 51, 1601-1619.



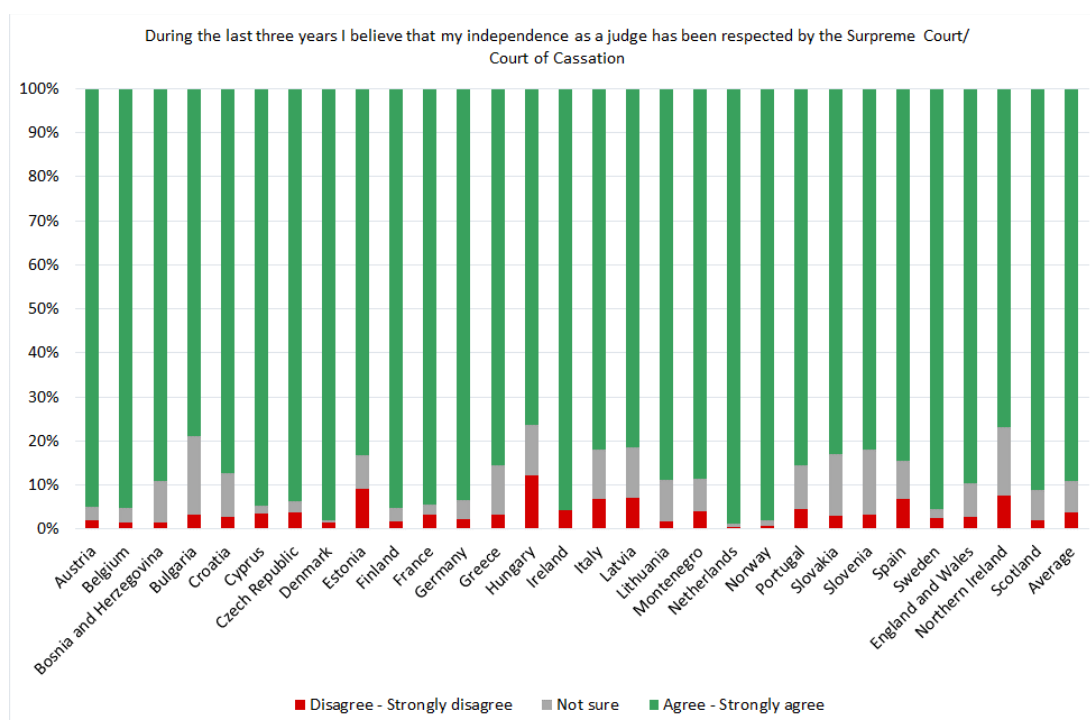
Grafikon 43. Poštovanje nezavisnosti sudstva od strane sudskih savjeta



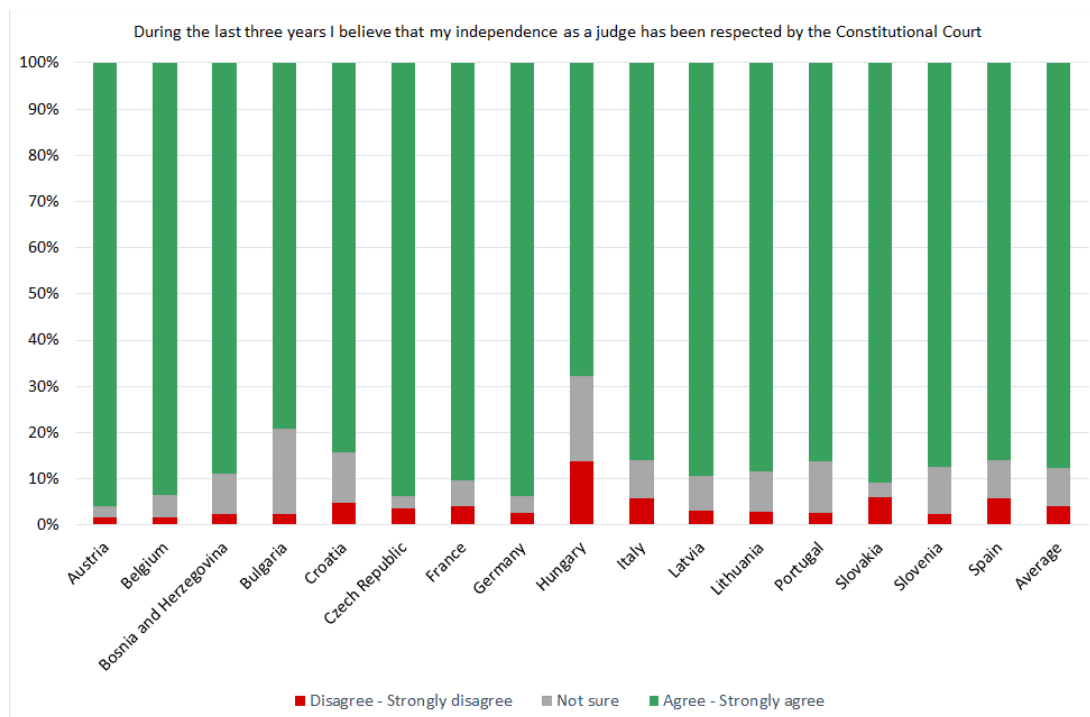
Grafikon 44. Poštovanje nezavisnosti sudstva od strane uprave suda



Grafikon 45. Poštovanje nezavisnosti sudstva od strane udruženja sudija



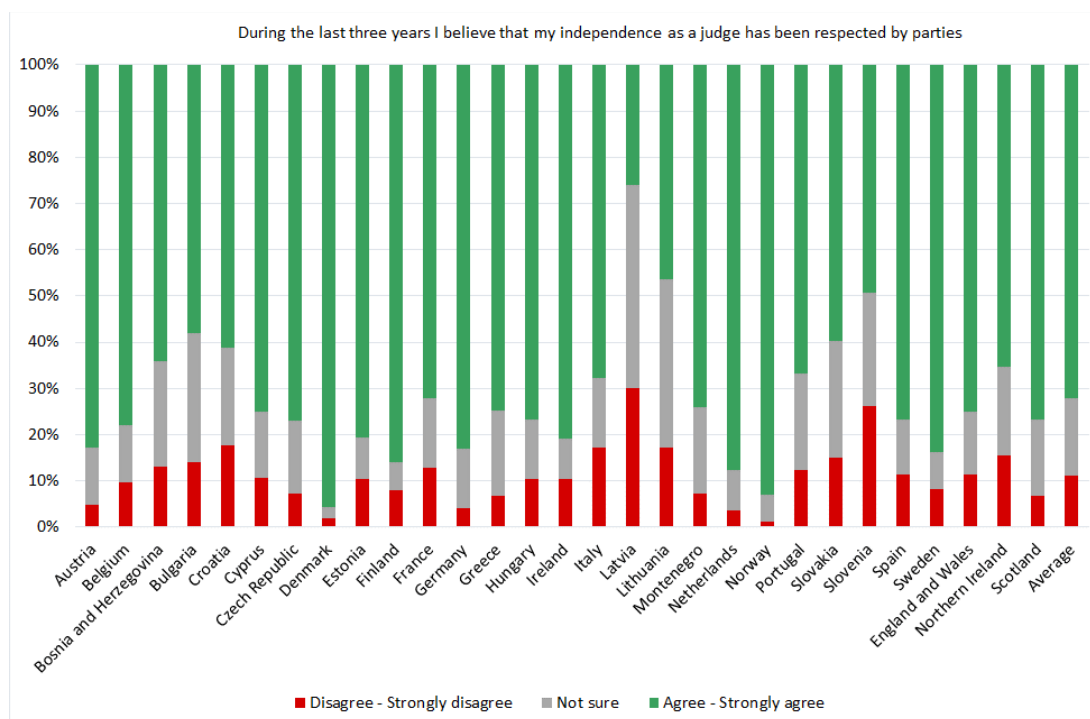
Grafikon 46. Poštovanje nezavisnosti sudstva od strane Vrhovnog/Kasacionog suda



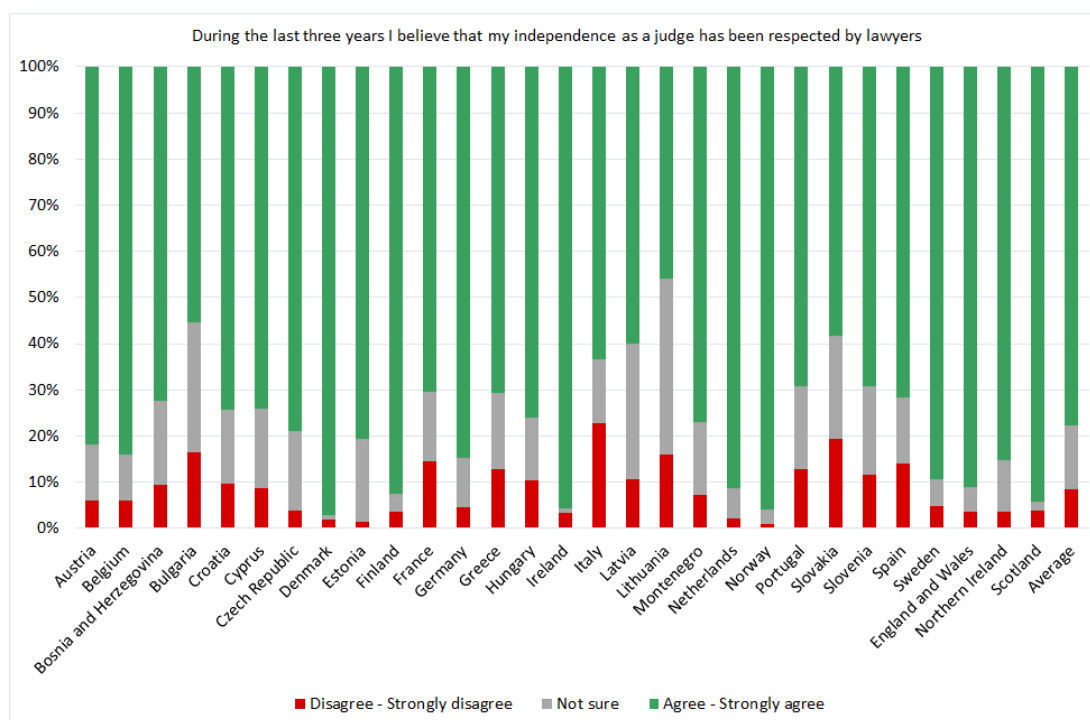
Grafikon 47. Poštovanje nezavisnosti sudstva od strane Ustavnog suda

11.2 Stranke u postupku

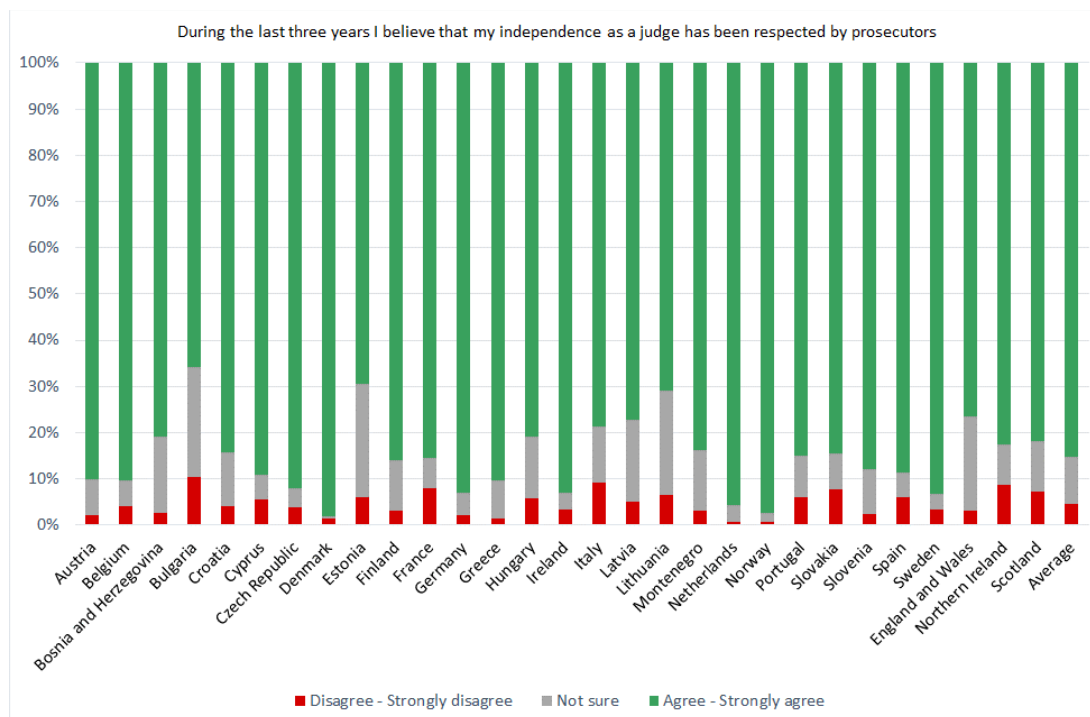
U ovu kategoriju spadaju stranke u parnici, njihovi advokati, a u krivičnom postupku i tužioci (*Grafikoni 48, 49. i 50.*). Prosjek po pravosudnim sistemima je veći kod stranaka nego kod advokata i tužilaca. Kada su u pitanju drugopomenuti, rezultati su vrlo sličnima onima za pravosudne organe. Što se tiče poštovanja nezavisnosti od strane stranaka, nekoliko pravosudnih sistema ima negativne rezultate: 30% sudija u Letoniji i 26% u Sloveniji smatra da se njihova nezavisnost ne poštuje, dok se procenti od 15% i više javljaju u Hrvatskoj (18%), Italiji (17%), Litvaniji (17%) i Sjevernoj Irskoj (15%). U kombinaciji sa visokim procentima neodlučnih odgovora, to znači da u Letoniji svega 25%, a u Litvaniji 46% sudija smatra da su poštovani, u poređenju sa prosjekom od 72%. Smatra se da advokati i, kao što je već pomenuto, tužioci više poštuju nezavisnost od samih stranaka.



Grafikon 48. Poštovanje nezavisnosti sudstva od strane stranaka u postupku



Grafikon 49. Poštovanje nezavisnosti sudstva od strane advokata



Grafikon 50. Poštovanje nezavisnosti sudstva od strane tužilaca

11.3 Druge grane vlasti i (društvene) mreže

Naredna četiri grafikona (grafikoni 51. - 54.) prikazuju rezultate za izvršnu i zakonodavnu vlast, te za medije i društvene mreže. Sudije su mnogo manje pozitivne kada je u pitanju poštovanja nezavisnosti od strane navedenih subjekata. Kada se uzme prosjek za sve zemlje, 56% ispitanika je odgovorilo da izvršna vlast poštuje njihovu nezavisnost, a 25% da to nije slučaj. Ovi rezultati zamagljuju jako velike razlike između pravosudnih sistema. Brojke govore same za sebe. Nizak nivo poštovanja nezavisnosti nije ograničen na određeni region. Na primjer, u Francuskoj svega 29%, a u Litvaniji svega 26% ispitanika smatra da izvršna vlast poštuje njihovu nezavisnost. U Austriji je taj procenat 39%, dok je u Engleskoj i Velsu 40%. Rezultati za zakonodavnu vlast su vrlo slični, dok su za medije u prosjeku negativniji kako na nivou svih, tako i pojedinih zemalja. Deset posto sudija u Litvaniji i 18% u Slovačkoj, da pomenemo samo one najekstremnije slučajeve, smatra da mediji poštuju njihovu nezavisnost. Na drugom kraju spektra su Norveška i Danska.

Kada govorimo o društvenim mrežama, mnogo više ispitanika je neodlučno kada je u pitanju njihov uticaj na nezavisnost. Procenat onih koji smatraju da društvene mreže ne poštuju njihovu nezavisnost (27%) je u prosjeku po zemljama skoro isti kao i za medije (28%). Kao rezultat toga, broj ispitanika koji smatraju da imaju podršku društvenih mreža je čak i manji (36%) nego što je to slučaj kada je u pitanju podrška medija (49%).

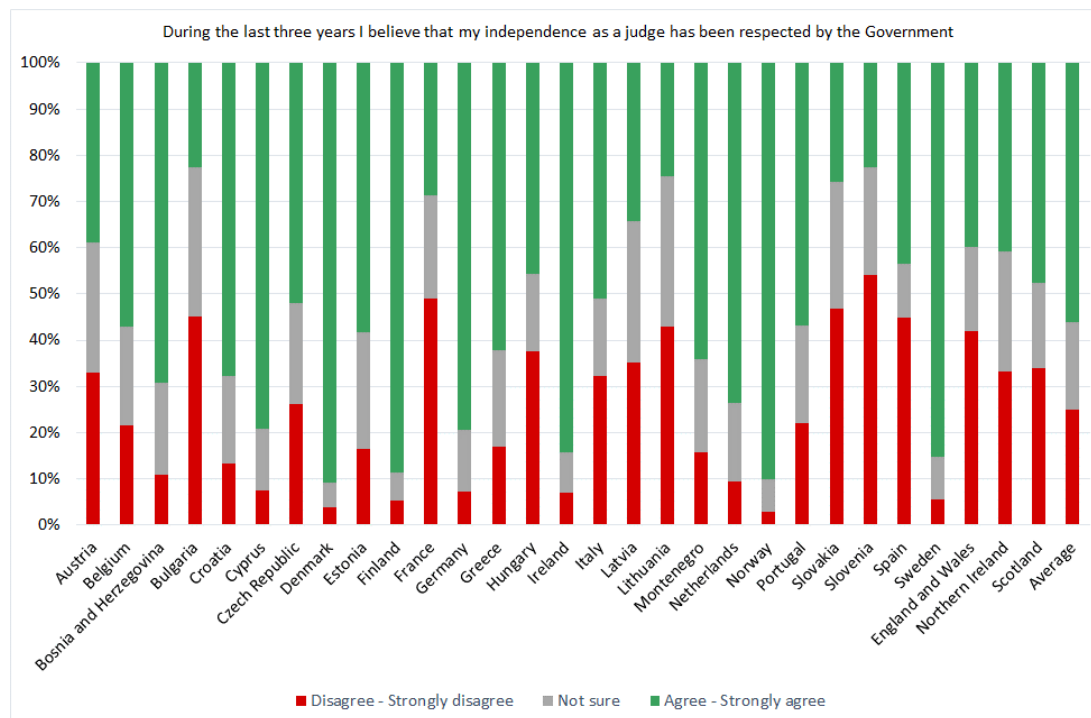
11.4 Razlike po kategorijama

Poštovanje nezavisnosti je, u očima ispitanika, na najvišem nivou među sudskim organima, zatim strankama i njihovim zastupnicima, a tek potom, i na mnogo manjem nivou, među ostalim granama vlasti i (društvenim) medijima. Pod pretpostavkom, kao što je već pomenuto, da je u demokratiji stav parlamenta i vlade određen ili barem pod uticajem volje naroda, teoretski bi se moglo očekivati da se stepen poštovanje nezavisnosti stranaka u postupku neće mnogo razlikovati od poštovanja od strane parlamenta i vlade. Međutim, između njih često postoji velika razlika, barem u percepciji sudija. Primjer pravosudnog sistema kod koga su te razlike male je Norveška (93% ispitanika smatra da uživa poštovanje stranaka u postupku, a 90% poštovanje vlade), pri čemu je situacija u ostalim nordijskim

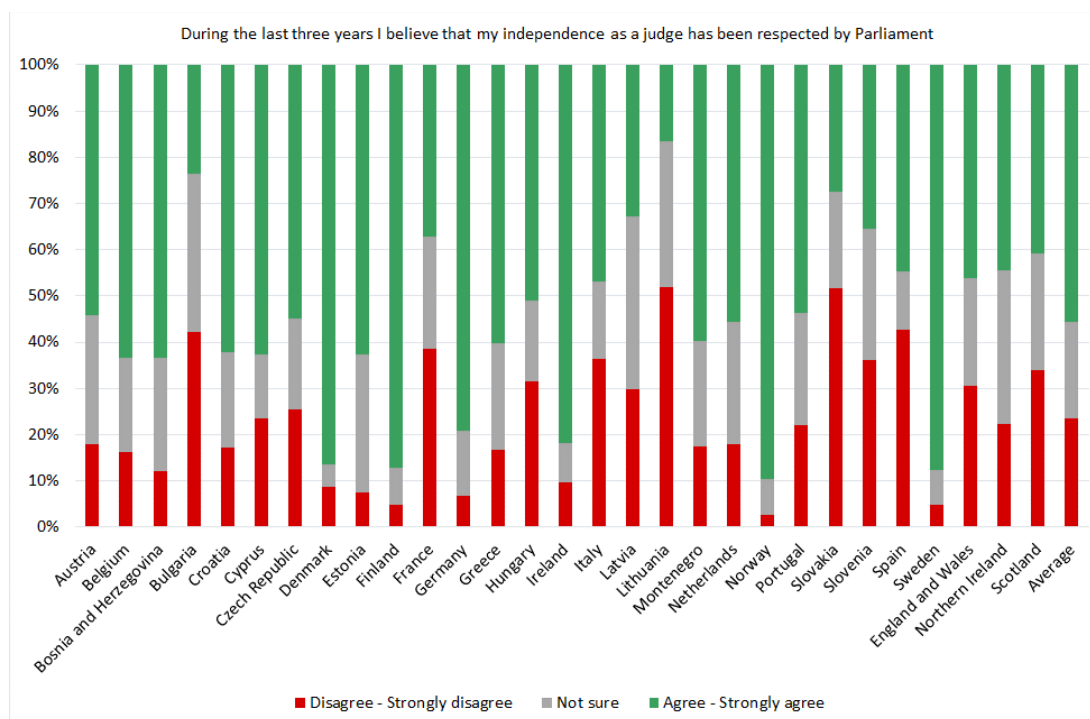
zemljama slična.

Na drugoj strani, Letonija ima slične rezultate za obje kategorije (34%, 26%). Nekoliko drugih zemalja koje takođe imaju slične rezultate su, na primjer, Njemačka (83%, 79%) i Bosna i Hercegovina (64%, 69%).

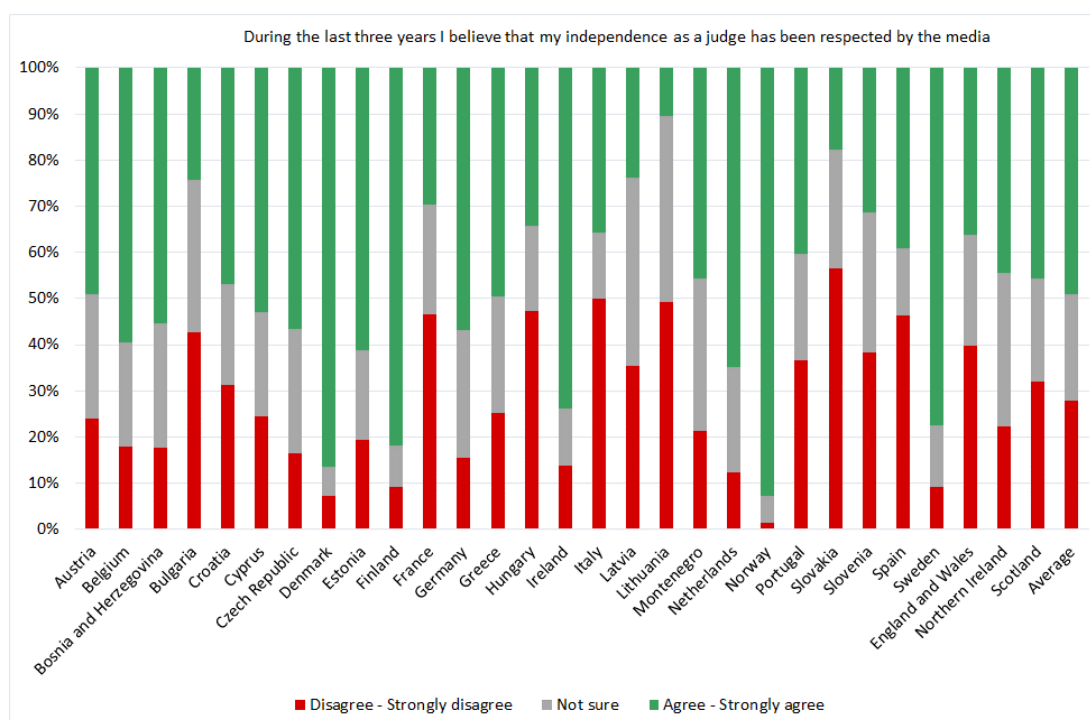
Među ostalim pravosudnim sistemima su prisutne velike razlike. Na primjer, Francuska (72%, 29%) i Mađarska (77%, 46%), Slovačka (60%, 26%) i Engleska i Vels (75%, 40%). Ovo nije mjesto da se ispituju uzroci takvih razlika, ali se sa sigurnošću može zaključiti da su pravosudna i politička „arena“ prilično različite i da ih je potrebno pomiriti. Tamo gdje građani kao strane u postupku poštuju nezavisnost pravosuđa, to onda treba da čini i izvršna vlast.



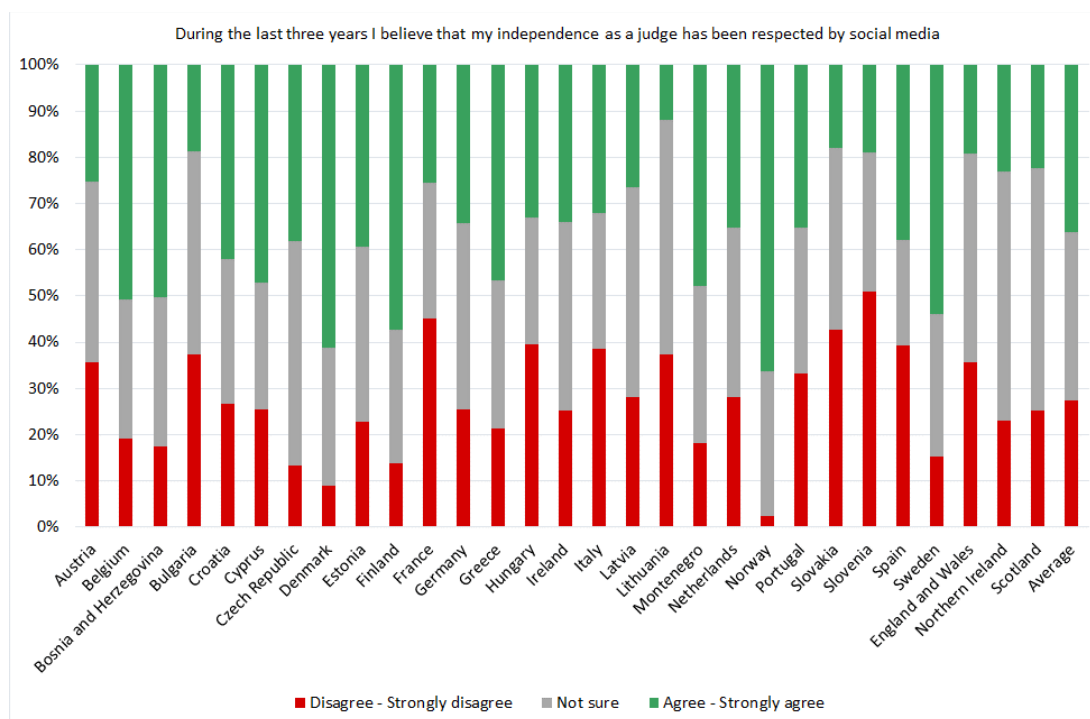
Grafikon 51. Poštovanje nezavisnosti sudstva od strane izvršne vlasti



Grafikon 52. Poštovanje nezavisnosti sudstva od strane zakonodavne vlasti



Grafikon 53. Poštovanje nezavisnosti sudstva od strane medija



Grafikon 54. Poštovanje nezavisnosti sudstva od strane društvenih mreža

KUĆICA: Mapiranje poštovanja nezavisnosti pravosuđa

Anketa pruža iscrpne podatke o percepciji sudija kada je u pitanju poštovanje njihove nezavisnosti od strane različitih subjekata (grupa i institucija) u zemljama obuhvaćenim anketom.⁹ Kako bi se ucrtale „mape“ i izvršilo grupisanje navedenih subjekata prema percepciji sudija koji su odgovarali na pitanja, može se primijeniti tehnika smanjenja dimenzionalnosti podataka, nazvana *analiza glavnih komponenti* (PCA).

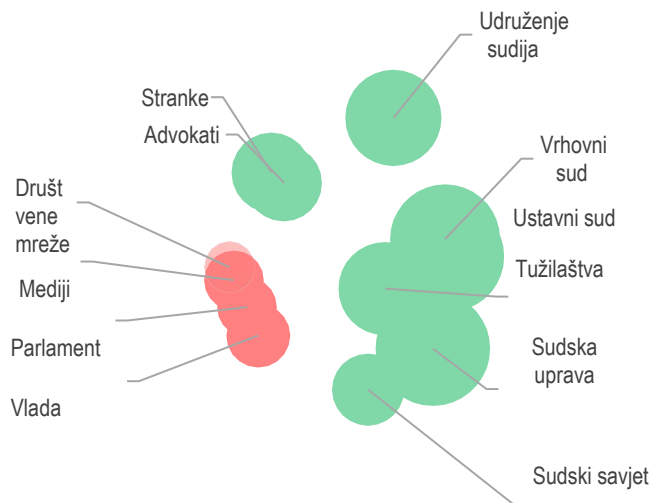
Kako je PCA samo tehnika koja ima za cilj da utvrdi određene obrasce u podacima, dobijeni rezultati zahtijevaju tumačenje, koje je više umjetnost nego nauka. Ipak, na taj način se dolazi do važnih - i ranije neistraženih - podataka kako o tome ko poštuje, tako i ko osporava nezavisnost pravosuđa.

U ovoj kućici je, na osnovu primjera iz šest zemalja, predstavljena takva analiza. Ove zemlje su odabrane uzimajući u obzir (i) značajan broj odgovora koji se mogu koristiti za PCA, (ii) obuhvaćenost različitih institucionalnih postavki i (iii) uočene prijetnje nezavisnosti pravosuđa.

Rezultati su sažeti u vidu „mapa“ koje predstavljaju različite subjekte obuhvaćene istraživanjem. Lokacija svakog subjekta određena je PCA analizom (pogledajte detalje u Prilogu 2).

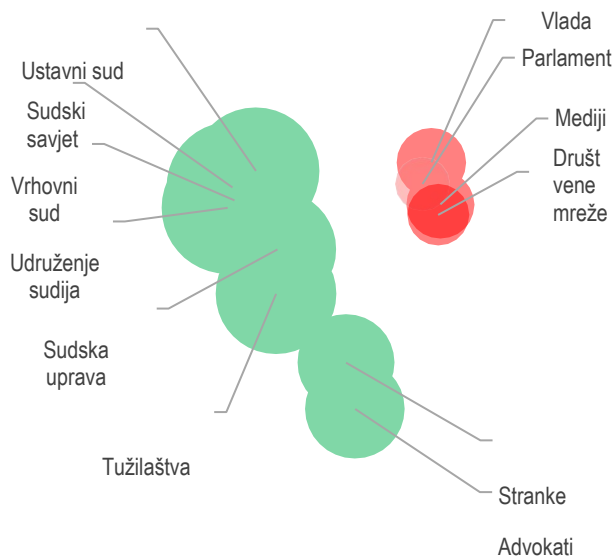
Relevantni subjekti, za koje je većina sudija ocijenila da poštuju nezavisnost pravosuđa, predstavljeni su zelenim balončićima (veličina balona označava udio sudija koji smatraju da određena institucija poštuje njihovu nezavisnost). Relevantni subjekti, za koje je većina sudija ocijenila da ne poštuju nezavisnost pravosuđa, predstavljeni su crvenim balončićima (veličina balona označava udio sudija koji smatraju da određena institucija ne poštuje njihovu nezavisnost).

⁹ Konkretno, relevantna izjava je formulisana na sljedeći način: *"Vjerujem da je u posljednje tri godine moja sudijska nezavisnost poštovana od strane", sa polazištem od 12 relevantnih subjekata: udruženje sudija, Ustavni sud, Sudski savjet, sudska uprava uključujući predsjednika suda, vlada, advokati, mediji (štampa, radio, televizija), Parlament, stranke u postupku, tužilaštva, društvene mreže (npr. Facebook, Twitter ili LinkedIn) i Vrhovni /Kasacioni sud.*



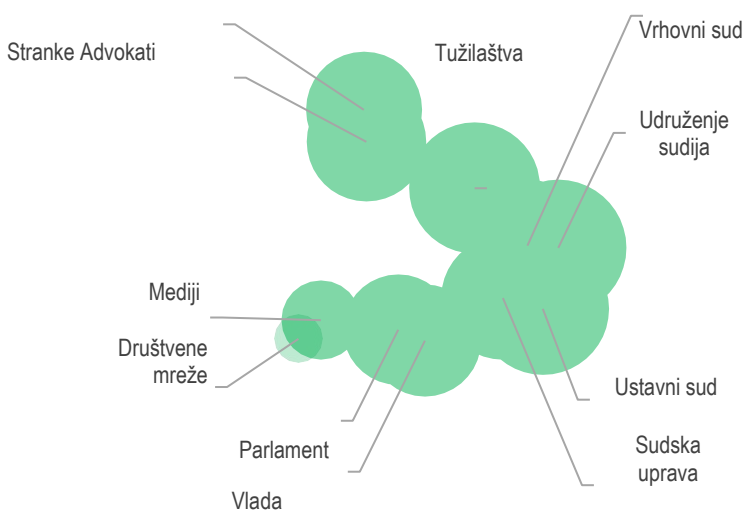
Bugarska:

Mapa prikazuje različite grupe subjekata. Prvo, privatne stranke prisutne u sudnici (stranke i advokati, ali ne i tužilaštvo), gdje većina sudija smatra da ova grupa poštuje njihovu nezavisnost. Drugo, političke institucije i mediji (mediji, parlament i vlada), gdje većina sudija smatra da ova grupa ne poštuje njihovu nezavisnost. Treće, institucije povezane sa pravosuđem (vrhovni i ustavni sudovi, tužilaštvo, sudska uprava i sudski savjeti). Udruga sudija se nalazi na izvjesnoj udaljenosti. Tipično, velika većina sudija smatra da ove institucije poštuju njihovu nezavisnost, sa podijeljenim mišljenjima kada je u pitanju Visoki sudski savjet Bugarske.



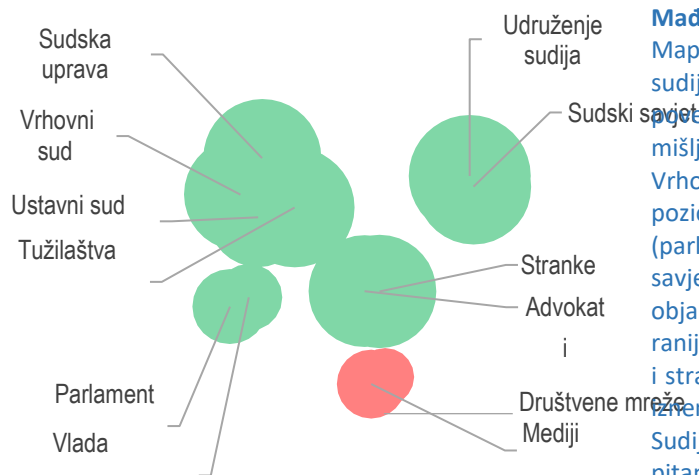
Francuska:

Takođe, u slučaju Francuske mapa pokazuje jasno razgraničene grupe. Međutim, grupisanje se malo razlikuje. Prvo, privatna lica prisutna u sudnici (stranke i advokati) su bliži tužilaštvu koje je negdje na pola puta između njih i pravosudnih institucija (Ustavni sud, Vrhovni sud, Sudski savjet, Udruženje sudija). Većina sudija smatra da ova grupa poštuje njihovu nezavisnost, pri čemu najviše skepticizma iskazuju prema strankama. Treću grupu – za koju većina sudija smatra da ne poštuje njihovu nezavisnost – čine političke institucije i mediji.



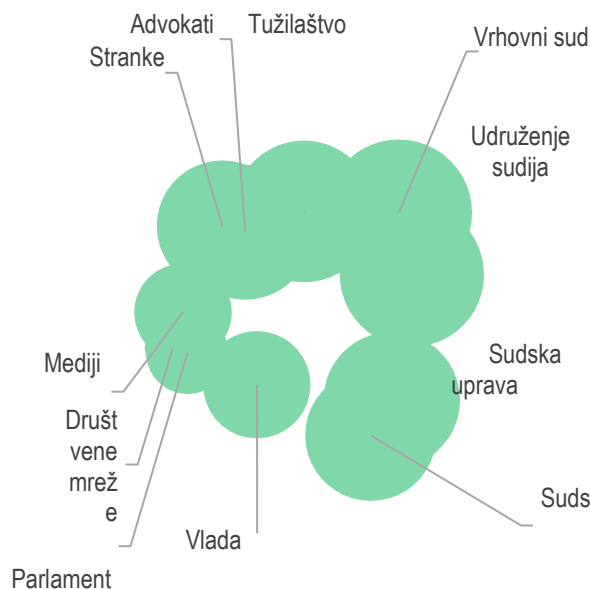
Njemačka:

Mapa prikazuje drugačiju konstelaciju grupa. Kao i u Francuskoj, oni koji se pojavljuju u sudnici mogu se klasifikovati kao grupa, dok se tužilaštvo nalazi između stranaka i advokata i pravosudnih institucija. Ono što je važno jeste da velika većina sudija ocjenjuje da svi oni poštuju njihovu nezavisnost. Politički subjekti (parlament i vlada) su prilično udaljeni od medija. Važno je napomenuti da većina sudija smatra da i ova grupa institucija poštuje njihovu nezavisnost (sa najvećim udjelom pesimista kada su u pitanju društvene mreže).



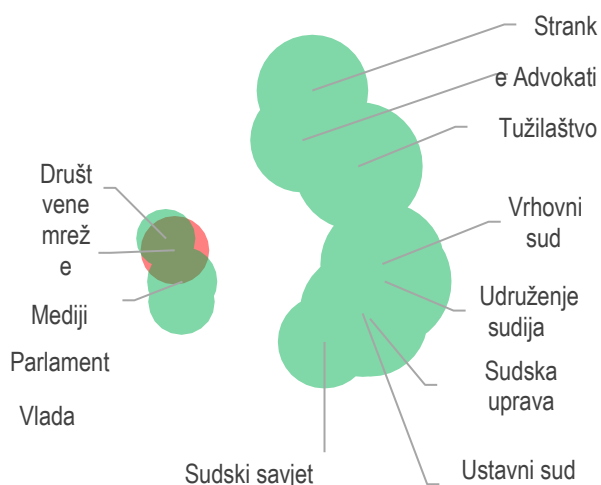
Mađarska:

Mapa nastala na osnovu odgovora mađarskih sudija razlikuje se od ostalih mapa, jer subjekti povezani sa pravosuđem imaju podijeljena mišljenja. S jedne strane, sudska uprava, Vrhovni sud, Ustavni sud i tužilaštvo su pozicionirani blizu političkih institucija (parlament i vlada). Udruga sudija i Sudski savjet se izdvajaju. Ovaj obrazac se može objasniti sukobom između "iliberalizma" i ranijeg, liberalnog ustavnog uređenja. Advokati i stranke su pozicionirani pored medija, koji su, iznenađujuće, dalje od političkih institucija. Sudije imaju podijeljene stavove kada je u pitanju poštovanje njihove nezavisnosti od strane političkih institucija (blago dominiraju optimisti) i medija (blago dominiraju pesimisti).



Holandija:

Na mapi prvo ide grupa subjekata koji se pojavljuju u sudnici (stranke, advokati i tužilaštvo), potom Vrhovni sud i Udruga sudija, treće, sudska uprava i Sudski savjet (ovo se može objasniti centralnom ulogom Sudskog savjeta u upravljanju holandskim pravosuđem) i, četvrto, mediji i političke institucije. Kao i u slučaju Njemačke, većina sudija ocjenjuje da svi relevantni subjekti poštuju njihovu nezavisnost, pri čemu najveći skepticizam iskazuju prema društvenim mrežama. Vlada je pozicionirana znatno dalje od parlamenta. Štaviše, smatra se da vlada više poštuje nezavisnost pravosuđa nego što je to slučaj sa Parlamentom.



Španija:

Mapa prikazuje tri različite grupe subjekata: one koji se pojavljuju u sudnici (stranke, advokati, tužilaštvo), institucije koje su kao i u prethodnim slučajevima povezane sa pravosuđem, kao i institucije iz javne sfere (parlament, vlada i mediji). Što se tiče posljednje grupe, sudije su bile podijeljene u ocjeni da li ove institucije poštuju ili ne poštuju njihovu nezavisnost (samo kod medija pesimisti su bili brojniji od optimista). Dok većina sudija smatra da subjekti koji se pojavljuju u sudnici i većina pravosudnih institucija poštuju njihovu nezavisnost, kada je u pitanju Sudski savjet mnogo više su skeptični.

12. Zaključci i diskusija

Anketa je uspješno provedena uz učešće velikog broja pravosudnih sistema i velikog broja sudija. Zbog decentralizovane prirode pravosuđa, potrebno je uložiti napor kako bi se sve sudije upoznale sa anketom. Uspješnost takvih napora u velikoj mjeri utiče na stopu odgovora. Većina pravosudnih sistema je bila voljna da učestvuje i informacije su vrlo uspješno prenijete sudijama. Kao rezultat toga, stopa odgovora je porasla u gotovo svim pravosudnim sistemima. Šteta što Rumunija ovoga puta nije učestvovala, i što su Italija i Slovačka kasnile sa promovisanjem ankete. To je dovelo do velikog pada stope odgovora u ovim pravosudnim sistemima. Bez obzira na to, istraživanje daje detaljan uvid u to kako sudije u svim pravosudnim sistemima koji su učestvovali vide svoju nezavisnost, a na osnovu njihovog, često dugog iskustva. Treba napomenuti da ispitanici u svim pravosudnim sistemima imaju slične stavove, bez obzira na lične i profesionalne karakteristike.

Izveštaj predstavlja rezultate istraživanja bez dalje kvantitativne analize. Izuzetak je napravljen kod percepcije sudija o poštovanju nezavisnosti od strane niza institucija. Kućica 1. sadrži analizu „udaljenosti“ između ovih institucija.

Glavni zaključci su:

1. Sudije uglavnom pozitivno ocjenjuju sopstvenu nezavisnost. Na skali od 10, sudije u prosjeku nezavisnost sudija u svojoj zemlji ocjenjuju između 7,0 i 9,8. Svoju ličnu nezavisnost ocjenjuju još više: između 7,5 i 9,9. Treba napomenuti da Poljska i Rumunija nisu učestvovala u istraživanju. U skladu sa pozitivnom ocjenom nezavisnosti, samo manji broj sudija je naveo da se susreo sa neprimjerenim pritiscima u cilju uticanja na sudske odluke.
2. Od 2015. godine, kada je provedena prva anketa, nezavisnost na nivou svih pravosudnih sistema zajedno u prosjeku se postepeno poboljšava. Iz iskustva sudija koji rade dugi niz godina, i tokom dužeg perioda, nezavisnost je poboljšana.
3. To ne znači da je nezavisnost poboljšana u svim pravosudnim sistemima. Situacija je dosta nestabilna, posebno u Centralnoj Evropi. Nedavno je došlo do pogoršanja nezavisnosti u Slovačkoj i Crnoj Gori a, tokom dužeg vremenskog perioda, i u Mađarskoj, Litvaniji i Slovačkoj. Kako je stopa odgovora u Slovačkoj bila niska, rezultati za tu zemlju moraju se uzeti s rezervom.
4. Sudije su nezavisnost savjeta u prosjeku po zemlji ocijenile između 2,7 i 9,6. Sudski savjeti Španije, Bugarske i Slovačke su dobili vrlo niske ocjene. Samo postojanje savjeta nije dovoljno da garantuje nezavisnost pravosuđa u cjelini. Ona u velikoj mjeri zavisi, na primjer, od sistema imenovanja članova savjeta.
5. U nekoliko pravosudnih sistema postoji problem sa korupcijom. U nizu pravosudnih sistema, smatra se da pravosudni organi ne čine dovoljno da se pozabave kršenjima dužnosti i korupcijom u pravosuđu.
6. U mnogim pravosudnim sistemima sudije su, kao i ranije, kritične prema odlukama o ljudskim resursima koje se tiču sudija, posebno kada se radi o imenovanju i napredovanju. Po mišljenju ispitanika, imenovanje u Vrhovni/Kasacioni sud i dalje je problematično u nizu zemalja.
7. U većini pravosudnih sistema, sudije se suočavaju sa neprimjerenim pritiskom (društvenih) medija kada su u pitanju pojedinačni predmeti. Mnogi od sudija su mišljenja da (društveni) mediji ne uvažavaju njihovu nezavisnost.
8. Rukovodstvo sudova, uključujući predsjednike sudova, uglavnom ne pokušava da utiče na sadržaj sudskih odluka. Međutim, pojedine sudije se susreću sa neprimjerenim pritiskom rukovodstva suda da dostignu standarde ažurnosti, a više sudija navodi da doživljava neprimjeren pritisak po pitanju ostvarenja norme. Broj predmeta i sudski resursi su u mnogim zemljama povezani problemi.
9. Interakcija pravosuđa sa drugim granama vlasti opterećena je problemima u mnogim pravosudnim sistemima. U anketi su naglašeni neki od ovih problema: (1) provođenje od

strane organa izvršne vlasti sudskih odluka koje se protive njihovim interesima često je neadekvatno,

(2) ispitanici smatraju da je neuvažavanje nezavisnosti pravosuđa od strane vlade i parlamenta u mnogim zemljama veliki problem, kao i (3) manjak resursa koje obezbjeđuje vlada, a što utiče na nezavisnost.

Većina sudija u Evropi pozitivno gleda na svoju nezavisnost, ali i dalje navode određena pitanja koja negativno utiču na tu nezavisnost. Neka od ovih pitanja se tiču samih predmeta, a druga sistema, kao što su imenovanja. Istraživanje pruža uvid u funkcionisanje pravosuđa na nivou država pojedinačno. Na sudskim savjetima i drugim organima upravljanja je da analiziraju rezultate za svoje pravosudne sisteme i pozabave se pitanjima koja su naveli ispitanici. Dok po pitanju unapređenja zakonodavstva i izdvajanja adekvatnih resursa savjeti zavise od drugih grana vlasti, pravosuđe, a posebno savjeti, mnoga druga pitanja mogu rješavati sama.

ENCJ radi na unapređenju rada savjeta kako bi se pokrenule pozitivne promjene. Rezultati ankete naglašavaju važnost zajedničkih napora u pokretanju takvih promjena. Većina problema koji su navedeni u istraživanju nisu novi i potrebno im je dati veći prioritet u rješavanju. Osim toga, mora se pokrenuti ili nastaviti dijalog sa drugim granama vlasti, ali i sa medijima kako bi se unaprijedilo razumijevanje značaja nezavisnosti pravosuđa za funkcionisanje društva i privrede. Podaci prikupljeni u anketi dostupni su na zahtjev.

Prilog 1. Nezavisnost po karakteristikama

Table 1 Independence of all judges by characteristic; minimum of 30 respondents per country																		
Country	Gender		Judicial experience						Type of court				Type of cases				Member of Judges Association	
	Female	Male	0-5 years	6-10 years	11-15 years	16-20 years	21-25 years	Over 25 years	Court of first instance	Appeal court	Supreme Court/Cassation	administrative cases	civil (including family) cases	civil and criminal cases in equal measure	civil, administrative and criminal cases in equal measure	Yes	No	
Austria	8.9	8.8	8.8	8.9	8.5	8.7	9.0	9.0	8.9	8.7	9.3	8.7	8.9	9.0	-	8.9	8.9	
Belgium	8.8	8.7	8.7	8.8	8.8	8.7	8.9	8.6	8.7	8.8	-	-	-	8.8	8.5	8.8	8.9	
Bosnia and Herzegovina	6.9	7.1	6.7	6.9	7.3	6.8	7.2	6.8	7.0	6.9	-	-	7.1	6.6	7.3	-	6.9	
Bulgaria	7.2	7.2	7.5	7.2	7.0	7.1	7.1	7.3	7.1	7.4	7.7	7.4	7.0	7.2	7.8	7.1	7.2	
Croatia	7.2	7.7	7.2	7.2	6.7	7.3	7.3	7.8	7.2	7.7	-	7.2	7.3	7.6	-	7.5	7.0	
Cyprus	9.4	-	-	-	-	-	-	-	9.5	-	-	-	-	-	9.5	-	9.5	
Czech Republic	9.2	8.9	9.1	8.8	8.9	9.2	9.1	9.2	9.1	9.1	-	9.1	9.2	9.0	-	9.1	9.1	
Denmark	9.9	9.9	9.9	-	9.8	9.8	-	-	9.8	9.9	-	-	-	-	9.9	9.8	-	
Estonia	8.6	-	-	-	-	-	-	-	8.6	-	-	-	8.6	-	-	-	8.8	
Finland	9.4	9.3	9.4	9.3	9.4	-	-	9.3	9.2	9.5	-	9.6	9.3	9.1	9.2	-	9.4	
France	8.3	8.3	8.4	8.3	8.1	8.3	8.3	8.4	8.3	8.4	8.6	8.7	8.3	8.3	8.2	8.4	9.2	
Germany	9.0	8.8	8.8	8.7	8.8	8.9	9.0	8.9	8.8	8.9	9.1	8.8	8.9	8.8	8.9	-	8.9	
Greece	8.2	8.1	7.9	8.2	8.1	8.3	8.4	8.4	8.2	8.5	7.9	8.4	8.1	-	7.8	-	8.2	
Hungary	8.0	8.0	8.5	8.2	7.9	8.0	8.1	8.0	8.0	8.2	8.4	8.6	7.9	8.3	-	8.1	8.1	
Ireland	9.3	9.4	9.5	9.5	-	-	-	-	9.4	-	-	-	-	9.3	9.4	-	9.4	
Italy	8.2	8.2	8.2	8.0	7.7	-	8.3	8.3	8.2	8.2	-	8.0	8.2	8.2	-	8.2	7.4	
Latvia	7.2	7.0	-	-	7.3	7.1	-	7.2	6.9	7.4	-	7.8	7.0	7.2	-	7.6	6.7	
Lithuania	7.5	7.6	8.2	7.4	-	8.2	-	-	7.6	7.3	-	-	7.3	7.8	-	7.5	6.9	
Montenegro	8.0	7.2	-	-	-	-	-	-	7.8	-	-	-	8.0	7.6	-	7.9	7.3	
Netherlands	9.2	9.2	9.2	9.2	9.3	9.2	9.2	9.3	9.2	9.3	-	9.2	9.2	9.2	9.0	-	9.2	
Norway	9.3	9.2	9.4	9.2	9.1	9.0	-	9.5	9.2	9.3	-	-	-	-	9.3	9.3	-	
Portugal	8.3	8.4	8.5	-	8.1	8.2	8.2	8.5	8.2	8.7	-	-	8.4	8.3	8.0	-	8.3	
Slovakia	-	6.6	-	-	-	-	-	-	7.3	-	-	-	7.3	-	-	-	7.3	
Slovenia	7.4	8.2	-	-	7.3	7.8	7.9	7.2	7.4	8.0	-	-	7.5	8.0	-	7.5	7.7	
Spain	7.9	8.1	8.3	7.8	8.0	7.8	7.8	8.1	7.9	8.2	-	8.1	8.0	8.0	8.0	-	7.9	
Sweden	8.9	8.8	9.1	8.6	8.7	8.9	9.1	8.8	8.8	9.0	-	8.8	9.1	8.7	8.9	-	8.9	
United Kingdom: England and Wales	9.4	9.6	9.5	9.5	9.5	9.5	9.5	9.5	9.5	9.5	-	9.3	9.5	9.5	9.4	9.7	9.5	
United Kingdom: Northern Ireland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
United Kingdom: Scotland	9.3	9.5	-	-	-	-	-	-	9.4	-	-	-	-	-	-	-	9.5	
Country average	8.5	8.4	8.6	8.4	8.3	8.3	8.4	8.4	8.4	8.5	8.5	8.5	8.3	8.3	8.8	8.8	8.5	

Table 2 Personal independence by characteristic; minimum of 30 respondents per country

Table 2. Personal independence by characteristic; minimum of 30 respondents per country																										
Gender		Judicial experience							Type of court				Type of cases				Member of Judges Association									
Country	Female	Male	0-5 years	6-10 years	11-15 years	16-20 years	21-25 years	Over 25 years	Court of first instance	Appeal court	Supreme Court/ Cassation	administrative cases	civil (including family) cases	civil criminal cases in equal measure	civil, administrative and criminal cases in equal measure	Yes	No									
Austria	9.4	9.3	9.3	9.3	8.9	9.4	9.4	9.4	9.3	9.3	9.8	9.3	9.4	9.4	-	9.3	8.9									
Belgium	9.4	9.3	9.3	9.3	9.4	9.2	9.4	9.2	9.3	9.2	-	-	9.4	9.1	9.4	-	9.4	9.3								
Bosnia and Herzegovina	8.7	8.4	8.0	8.7	8.6	8.6	9.0	8.5	8.6	8.6	-	-	8.7	8.3	8.5	-	8.5	8.8								
Bulgaria	9.0	8.7	9.4	8.7	8.9	8.8	8.9	8.8	8.8	9.0	9.5	9.1	8.9	8.8	9.1	9.0	8.9	8.9								
Croatia	8.7	9.0	8.7	9.0	8.3	8.7	8.6	9.2	8.7	9.1	-	9.1	8.7	9.0	-	8.9	8.7									
Cyprus	9.8	-	-	-	-	-	-	-	9.8	-	-	-	-	-	9.8	-	9.7	-								
Czech Republic	9.6	9.4	9.6	9.2	9.4	9.5	9.5	9.6	9.5	9.4	-	9.5	9.6	9.4	-	9.6	9.5									
Denmark	9.9	9.9	9.9	-	9.9	9.8	-	-	9.8	9.9	-	-	-	-	9.9	9.9	-	-								
Estonia	9.0	-	-	-	-	-	-	-	9.0	-	-	-	8.9	-	-	9.3	-	-								
Finland	9.5	9.5	9.4	9.6	9.6	-	-	9.6	9.5	9.6	-	9.6	9.6	9.3	9.5	9.6	9.4	9.4								
France	9.0	9.0	9.0	8.9	8.8	9.1	9.0	9.1	9.0	9.1	9.5	9.1	9.0	9.0	9.1	8.7	8.8	9.2								
Germany	9.1	9.1	8.8	8.9	9.0	9.1	9.3	9.3	9.0	9.2	9.4	9.1	9.1	9.0	9.1	-	9.1	9.0								
Greece	9.1	9.0	8.9	9.1	9.2	8.9	9.3	9.3	9.0	9.3	9.2	9.2	9.1	-	8.8	-	9.1	-								
Hungary	9.1	9.0	9.4	9.3	9.0	8.9	9.0	9.0	9.0	9.2	9.3	9.2	8.9	9.3	-	9.2	9.0	9.0								
Ireland	9.7	9.7	9.8	9.7	-	-	-	-	9.6	-	-	-	9.6	9.6	-	-	9.7	-								
Italy	9.4	8.9	9.4	8.9	8.8	-	9.5	9.1	9.2	9.1	-	9.4	9.0	9.2	-	9.2	8.7	8.7								
Latvia	7.9	7.5	-	-	7.8	7.7	-	7.8	7.6	8.0	-	8.3	7.8	7.7	-	8.2	7.4	7.4								
Lithuania	8.2	7.8	9.0	8.3	-	8.1	-	-	8.1	7.9	-	-	7.9	8.1	-	8.1	8.4	7.4								
Montenegro	9.1	8.2	-	-	-	-	-	-	8.9	-	-	-	9.1	8.6	-	-	8.9	8.7								
Netherlands	9.4	9.4	9.2	9.4	9.5	9.4	9.3	9.5	9.3	9.4	-	9.3	9.4	9.4	9.1	-	9.4	9.4								
Norway	9.6	9.4	9.5	9.3	9.6	9.4	-	9.7	9.5	9.4	-	-	-	-	9.4	9.5	9.5	-								
Portugal	9.1	9.0	9.2	-	8.7	8.9	9.0	9.2	8.9	9.4	-	-	9.0	9.1	8.8	-	9.0	9.2								
Slovakia	-	8.0	-	-	-	-	-	-	8.4	-	-	-	8.5	-	-	-	8.7	-								
Slovenia	8.2	9.1	-	-	7.8	8.6	8.7	8.3	8.2	8.8	-	-	8.2	8.7	-	8.3	8.3	8.3								
Spain	9.1	9.2	9.3	9.0	9.1	9.0	9.1	9.2	9.0	9.3	-	9.1	9.1	9.2	9.1	-	9.1	9.2								
Sweden	9.3	9.4	9.4	9.2	9.2	9.5	9.5	9.6	9.3	9.4	-	9.4	9.5	9.3	9.4	-	9.3	9.4								
United Kingdom: England and Wales	9.5	9.6	9.6	9.6	9.5	9.6	9.5	9.6	9.6	9.6	-	9.4	9.6	9.5	9.7	9.8	9.6	9.6								
United Kingdom: Northern Ireland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-								
United Kingdom: Scotland	9.3	9.6	-	-	-	-	-	-	9.5	-	-	-	-	-	-	-	9.6	9.3								
Country average	9.1	9.0	9.2	9.1	9.0	9.0	9.2	9.1	9.1	9.1	9.4	9.2	9.0	9.0	9.2	9.2	8.9	8.9								

Prilog 2. Mapiranje poštovanja nezavisnosti pravosuđa

Ovaj prilog ima za cilj da prikaže metodologiju po kojoj su mape predstavljene u kućici pod naslovom *Mapiranje poštovanja nezavisnosti pravosuđa*.

Podaci

Polazna tačka je opis podataka. Podaci se sastoje od individualnih odgovora na sljedeću tvrdnju: *"Vjerujem da je u posljednje tri godine moja sudijska nezavisnost poštovana od strane:"*. Ispitanicima je ponuđena osnovna lista od 12 subjekata, uključujući državne institucije (i sudske, kao što su Vrhovni sud i Ustavni sud, i nesudske kao što su tužilaštvo, parlament i vlada), medije (tradicionalne i društvene) i grupe kao što su stranke i advokati koji se pojavljuju pred sudovima.¹⁰ Kako bi se ukomponovale razlike u institucionalnom uređenju zemalja obuhvaćenih istraživanjem, dodat je odgovor „ne postoji“ (poput Sudskog savjeta u Njemačkoj ili Ustavnog suda u Holandiji). S obzirom na značajne razlike u percepciji između sudija Vrhovnog suda i sudija redovnih sudova – kao i zbog malog broja odgovora prvih – analiza je usmjerena na percepciju sudija prvostepenih i žalbenih sudova. Odgovori su pretočeni u numeričku skalu, pri čemu su potvrdni odgovori kodirani kao pozitivne vrijednosti, neslaganje kao negativne vrijednosti i „nisam siguran“ – kao neutralno.¹¹ Nažalost, zbog zahtjeva za podacima za potrebe analize glavnih komponenti - PCA (mogu se upotrijebiti samo oni odgovori koji obuhvataju sve relevantne subjekte), značajan broj zapažanja je morao biti izostavljen. Kao rezultat toga, analiza je izvršena samo za zemlje sa dovoljno velikim brojem prihvatljivih zapažanja (vidi tabelu ispod). Procenat sudija koji smatraju da određene grupe poštuju ili ne poštuju njihovu nezavisnost u cijelom uzorku i u poduzorku primenjenom kod PCA pokazao se približno jednakim. Na taj način, izostavljena zapažanja nisu imala nikakav sistemski uticaj na valjanost rezultata.

Tabela 1: Broj zapažanja upotrijebljenih kod PCA analize		
Zemlja:	Ukupan broj odgovora	Zapažanja koja je bilo moguće koristiti za potrebe PCA
Bugarska	424	343
Francuska	1583	909
Njemačka	3140	2369
Mađarska	788	741
Holandija	775	458
Španija	1191	855
Izvor: Sopstveni podaci		

Metodologija

Analiza glavnih komponenti (PCA) sintetizuje informacije iz velikog skupa varijabli u manji skup takozvanih glavnih komponenti. Dakle, redukovane su redundantne informacije (na primjer, niz pojedinačnih ocjena institucija koje se slično percipiraju sveden je na samo jedan skup) ili je objelodanjen neki neprimjetan (latentni) faktor (poput osobine ličnosti otkrivene iz serije pitanja u testu ličnosti). Na taj način, PCA algoritam izračunava takozvana faktorska opterećenja. Oni pokazuju kako data varijabla¹² doprinosi narednim glavnim komponentama (što je veća apsolutna vrijednost opterećenja, veći udio varijance varijable se objašnjava datom komponentom). Koristeći faktorska opterećenja u dvije odabrane komponente mogu se prikazati varijable koje se analiziraju u prostoru koji definišu ove dvije komponente

¹⁰ Kompletan lista – u izvornom redoslijedu – uključuje: *udruženje sudija, Ustavni sud, Sudski savjet, sudsku upravu, uključujući predsjednika suda, vladu, advokate, medije (štampa, radio, televizija), Parlament, stranke u postupku, tužilaštva, društvene mreže (npr. Facebook, Twitter ili LinkedIn) i Vrhovni/Kasacioni sud.*

¹¹ tj. Potpuno se slažem (+2), Slažem se (+1), Nisam siguran (0), Ne slažem se (-1), Uopšte se ne slažem (-2).

¹² Iz originalnog, velikog skupa podataka.

(tj. komponente definišu vertikalnu i horizontalnu osu, a varijable su predstavljene kao tačke na dijagramu raspršenja).

Kako je PCA samo tehnika smanjenja dimenzionalnosti podataka, dobijene komponente (i faktorska opterećenja) ne odražavaju ništa više od obrazaca dobijenih iz podataka. Da bi komponente imale smisla (označavanje vertikalne i horizontalne ose) potrebno ih je protumačiti, što je ponekad teško i unosi određeni stepen subjektivnosti.

Rezultati

U odabranim zemljama, analiza glavnih komponenti (PCA) odgovora na datu izjavu¹³ pokazuje da prva *glavna komponenta* objašnjava skoro polovinu ukupne varijanse, sa uglavnom sličnim opterećenjima svih relevantnih subjekata. To, sa druge strane, ukazuje na postojanje nekih neopaženih karakteristika na individualnom nivou povezanih sa načinom na koji ispitanik percipira poštovanje svoje nezavisnosti u nekom opštem smislu.

Međutim, druga ili treća komponenta, koje zajednički objašnjavaju još jednu četvrtinu ukupne varijanse, omogućavaju jasno razlikovanje predmetnih subjekata. Kod ucrtavanje „mapa“ predstavljenih u kućici primijenjena su odgovarajuća *faktorska opterećenja*.

Tabela 2: Procenat ukupne varijanse objašnjen na osnovu tri *glavne komponente* (GK)

	GK 1	GK 2 (horizontalna osa na mapama)	GK 3 (vertikalna osa na mapama)
Bugarska	48%	16%	8%
Francuska	48%	20%	7%
Njemačka	53%	12%	7%
Mađarska	45%	19%	9%
Holandija	42%	16%	10%
Španija	52%	14%	8%

Izvor: Sopstveni podaci

Tumačenje

Jedan način tumačenja rezultata PCA jeste ispitivanje *faktorskog opterećenja* različitih subjekata. Znajući koja varijabla najviše doprinosi datoj komponenti (bilo pozitivno ili negativno), komponentu je moguće obilježiti na smislen način. Dvije komponente potom treba koristiti kao ose na prezentiranim mapama. Na primjer, horizontalna osa bi se mogla tumačiti kao postavljanje subjekata iz političkog života u pravnu sferu – dok bi se vertikalna osa mogla tumačiti kao pomak od sudnice prema naciji u cjelini. Ipak, takvo tumačenje je više na nivou umjetnosti nego nauke. Prvo, time se uvodi značajna subjektivnost. Drugo, budući da se analiza vrši za svaku zemlju posebno, rezultirajuće oznake se takođe mogu razlikovati od zemlje do zemlje.

Ovdje smo se ciljano suzdržali od tumačenja i označavanja (ili čak ucrtavanja) osa na predstavljenim mapama. Umjesto toga, usmjerili smo se na lokaciju i ocjenu pojedinih subjekata - njihovu udaljenost ili blizinu - te da li oni formiraju određenu grupaciju koja se može objasniti na osnovu konkretnih saznanja o pojedinim zemljama.

¹³ Drugim riječima, 12 varijabli, od kojih svaka predstavlja pojedinačne odgovore sudija, ocjenjujući „poštovanje“ od strane datog subjekta nečije nezavisnosti, s pojedinačnim odgovorima kodiranim na skali +2,+1,0,-1,-2. Ukoliko u određenoj zemlji data institucija ne postoji (kao Sudski savjet u Njemačkoj) analiziran je manji broj varijabli.

Prilog 3. Tabelarni prikaz rezultata ankete

Opšta percepcija nezavisnosti

1. Na skali od 0 do 10 (gdje 0 znači „uopšte nisu nezavisni“, a 10 „najveći mogući stepen nezavisnosti“) redovne sudije u mojoj zemlji su:

	Respons	Av	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Austria	740	8.8	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	5%	22%	42%	28%
Belgium	457	8.7	0%	0%	0%	0%	0%	1%	2%	7%	23%	42%	24%
Bosnia and Herzegovina	338	7.0	3%	1%	1%	2%	3%	15%	5%	21%	24%	14%	10%
Bulgaria	424	7.2	0%	0%	1%	2%	4%	14%	8%	21%	25%	14%	10%
Croatia	525	7.4	1%	0%	2%	2%	2%	12%	5%	17%	26%	16%	15%
Cyprus	60	9.5	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	10%	25%	63%
Czech Republic	378	9.1	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	3%	18%	35%	42%
Denmark	211	9.8	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	9%	89%
Estonia	67	8.8	0%	0%	0%	1%	0%	1%	4%	4%	21%	30%	37%
Finland	227	9.3	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	2%	8%	37%	51%
France	1,583	8.3	0%	0%	0%	0%	1%	1%	4%	14%	31%	35%	14%
Germany	3,140	8.9	0%	0%	0%	0%	0%	1%	2%	6%	19%	41%	31%
Greece	826	8.2	0%	0%	0%	0%	0%	3%	5%	17%	30%	26%	18%
Hungary	788	8.1	0%	0%	1%	2%	2%	7%	5%	12%	20%	19%	31%
Ireland	115	9.4	0%	0%	0%	0%	1%	0%	2%	0%	11%	27%	59%
Italy	423	8.2	0%	0%	1%	0%	1%	5%	4%	11%	25%	30%	20%
Latvia	200	7.2	1%	1%	1%	2%	3%	14%	7%	20%	28%	22%	3%
Lithuania	181	7.5	1%	1%	3%	2%	2%	10%	4%	15%	29%	22%	12%
Montenegro	100	7.8	1%	2%	0%	2%	1%	8%	9%	10%	31%	9%	27%
Netherlands	775	9.2	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	11%	48%	39%
Norway	315	9.3	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	3%	11%	29%	55%
Portugal	494	8.3	0%	0%	0%	1%	1%	3%	4%	12%	28%	32%	19%
Slovakia	67	7.1	1%	1%	3%	1%	3%	13%	6%	10%	33%	21%	6%
Slovenia	193	7.5	1%	2%	1%	2%	2%	8%	6%	17%	29%	23%	11%
Spain	1,191	8.0	1%	0%	0%	1%	1%	5%	5%	15%	29%	28%	14%
Sweden	599	8.8	0%	0%	1%	1%	1%	2%	2%	5%	17%	35%	37%
England and Wales	1,273	9.5	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	8%	25%	64%
Northern Ireland	27	9.7	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4%	0%	0%	19%	78%
Scotland	104	9.4	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	13%	29%	57%
Total/Average	15,821	8.5	0%	0%	1%	1%	1%	4%	3%	9%	20%	27%	33%

2. Kao sudija, na skali od 0 do 10 (gdje 0 znači „uopšte nije nezavisan“, a 10 „najveći mogući stepen nezavisnosti“) ja sam:

	Respons	Av	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Austria	740	9.3	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	3%	11%	27%	57%
Belgium	457	9.3	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	4%	8%	30%	55%
Bosnia and Herzegovina	338	8.6	2%	1%	1%	1%	1%	3%	2%	9%	12%	18%	50%
Bulgaria	424	8.9	1%	0%	0%	1%	1%	4%	3%	5%	11%	25%	51%
Croatia	525	8.8	0%	0%	2%	1%	1%	6%	2%	4%	9%	17%	58%
Cyprus	60	9.8	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	3%	3%	8%	85%
Czech Republic	378	9.5	1%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	2%	6%	22%	69%
Denmark	211	9.9	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	6%	91%
Estonia	67	9.2	0%	0%	0%	1%	0%	1%	4%	0%	10%	19%	63%
Finland	227	9.5	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	6%	26%	66%
France	1,583	9.0	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	7%	16%	31%	43%
Germany	3,140	9.1	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	4%	14%	32%	47%
Greece	826	9.1	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	6%	14%	28%	49%
Hungary	788	9.1	0%	0%	1%	1%	1%	3%	2%	5%	9%	18%	61%
Ireland	115	9.7	0%	0%	0%	0%	1%	0%	1%	0%	4%	15%	79%
Italy	423	9.1	0%	0%	0%	1%	1%	2%	3%	2%	9%	23%	59%
Latvia	200	7.8	0%	1%	1%	2%	1%	11%	7%	16%	19%	28%	18%
Lithuania	181	8.0	1%	1%	2%	2%	2%	7%	3%	7%	23%	23%	29%
Montenegro	100	8.8	1%	1%	0%	1%	2%	6%	2%	3%	8%	17%	59%
Netherlands	775	9.4	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	9%	36%	52%
Norway	315	9.5	0%	0%	1%	0%	0%	1%	0%	1%	6%	24%	67%
Portugal	494	9.0	0%	0%	0%	0%	1%	2%	2%	6%	14%	24%	51%
Slovakia	67	8.3	1%	1%	1%	0%	1%	12%	0%	3%	10%	31%	37%
Slovenia	193	8.3	0%	1%	2%	2%	1%	5%	4%	9%	16%	27%	33%
Spain	1,191	9.1	0%	0%	0%	0%	1%	2%	3%	4%	10%	24%	55%
Sweden	599	9.4	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	2%	10%	26%	60%
England and Wales	1,273	9.6	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	6%	18%	73%
Northern Ireland	27	9.6	0%	0%	0%	0%	0%	4%	0%	4%	0%	11%	81%
Scotland	104	9.5	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	2%	11%	21%	65%
Average	15,821	9.1	0%	0%	0%	0%	1%	3%	2%	4%	10%	23%	57%

3. Otkako sam imenovan/a za sudiju, moja nezavisnost se značajno poboljšala, donekle poboljšala, ostala ista, malo se pogoršala ili značajno se pogoršala.

Total	Respons	Deteriorated much	Deteriorated a little	Stayed the same	Improved a little	Improved much
Austria	740	1%	12%	75%	6%	6%
Belgium	457	2%	16%	75%	3%	4%
Bosnia and Herzegovina	338	2%	7%	67%	10%	15%
Bulgaria	424	3%	8%	60%	12%	18%
Croatia	525	3%	7%	71%	8%	11%
Cyprus	60	0%	0%	80%	3%	17%
Czech Republic	378	0%	4%	69%	11%	16%
Denmark	211	0%	8%	89%	1%	1%
Estonia	67	7%	15%	64%	6%	7%
Finland	227	0%	7%	71%	14%	7%
France	1,583	4%	21%	67%	7%	2%
Germany	3,140	2%	9%	72%	11%	7%
Greece	826	2%	7%	76%	6%	10%
Hungary	788	10%	16%	58%	6%	10%
Ireland	115	2%	7%	83%	4%	4%
Italy	423	3%	16%	70%	3%	8%
Latvia	200	4%	13%	46%	25%	13%
Lithuania	181	9%	20%	54%	10%	7%
Montenegro	100	4%	5%	74%	7%	10%
Netherlands	775	1%	13%	78%	6%	2%
Norway	315	1%	10%	84%	5%	0%
Portugal	494	7%	28%	53%	7%	4%
Slovakia	67	13%	22%	48%	7%	9%
Slovenia	193	6%	22%	65%	6%	2%
Spain	1,191	11%	23%	60%	4%	2%
Sweden	599	3%	15%	68%	10%	5%
England and Wales	1,273	1%	7%	83%	5%	4%
Northern Ireland	27	0%	7%	89%	0%	4%
Scotland	104	3%	13%	80%	1%	3%
Average	15,821	4%	12%	70%	7%	7%

0 - 5 years	Respons	Deteriorate d much	Deteriorate d a little	Stayed the same	Improved a little	Improved much
Austria	78	0%	3%	77%	8%	13%
Belgium	120	0%	3%	87%	5%	5%
Bosnia and Herzegovina	338	0%	1%	11%	1%	1%
Bulgaria	40	0%	5%	68%	3%	25%
Croatia	38	0%	5%	61%	13%	21%
Cyprus	22	0%	0%	73%	9%	18%
Czech Republic	70	0%	6%	81%	1%	11%
Denmark	50	0%	2%	92%	4%	2%
Estonia	7	0%	0%	100%	0%	0%
Finland	76	0%	3%	74%	13%	11%
France	358	1%	11%	83%	4%	1%
Germany	542	0%	4%	71%	13%	12%
Greece	147	0%	7%	78%	5%	10%
Hungary	91	0%	9%	74%	5%	12%
Ireland	45	0%	7%	80%	7%	7%
Italy	92	0%	10%	75%	0%	15%
Latvia	22	0%	9%	59%	27%	5%
Lithuania	32	0%	9%	81%	6%	3%
Montenegro	17	6%	6%	71%	6%	12%
Netherlands	143	0%	2%	84%	10%	3%
Norway	94	0%	4%	91%	3%	1%
Portugal	46	0%	13%	65%	13%	9%
Slovakia	26	12%	23%	50%	8%	8%
Slovenia	21	0%	10%	76%	10%	5%
Spain	95	1%	11%	81%	2%	5%
Sweden	136	1%	7%	75%	11%	7%
England and Wales	358	0%	1%	80%	10%	8%
Northern Ireland	6	0%	0%	100%	0%	0%
Scotland	23	0%	9%	87%	0%	4%
Average	3,133	1%	6%	75%	7%	8%

6 - 10 years	Respons	Deteriorate d much	Deteriorate d a little	Stayed the same	Improved a little	Improved much
Austria	137	1%	12%	73%	9%	6%
Belgium	86	1%	9%	85%	0%	5%
Bosnia and Herzegovina	338	0%	1%	9%	1%	4%
Bulgaria	37	3%	8%	73%	11%	5%
Croatia	49	2%	10%	78%	4%	6%
Cyprus	11	0%	0%	91%	0%	9%
Czech Republic	42	2%	7%	76%	14%	0%
Denmark	29	0%	3%	97%	0%	0%
Estonia	16	6%	25%	63%	0%	6%
Finland	52	2%	2%	75%	13%	8%
France	204	5%	21%	67%	6%	1%
Germany	347	1%	8%	67%	16%	8%
Greece	232	1%	5%	79%	6%	9%
Hungary	98	4%	14%	66%	8%	7%
Ireland	41	2%	2%	88%	5%	2%
Italy	42	0%	26%	67%	2%	5%
Latvia	27	0%	19%	70%	7%	4%
Lithuania	37	3%	14%	73%	8%	3%
Montenegro	22	5%	5%	82%	5%	5%
Netherlands	97	0%	8%	86%	5%	1%
Norway	63	3%	10%	84%	3%	0%
Portugal	27	4%	30%	63%	4%	0%
Slovakia	8	38%	25%	25%	0%	13%
Slovenia	11	0%	36%	55%	0%	9%
Spain	113	10%	27%	58%	4%	3%
Sweden	113	2%	11%	77%	9%	2%
England and Wales	233	1%	5%	87%	3%	3%
Northern Ireland	8	0%	13%	75%	0%	13%
Scotland	25	0%	16%	84%	0%	0%
Average	2,545	3%	13%	71%	5%	5%

11 - 15 years	Respons	Deteriorate d much	Deteriorate d a little	Stayed the same	Improved a little	Improved much
Austria	84	1%	19%	67%	8%	5%
Belgium	73	4%	22%	71%	3%	0%
Bosnia and Herzegovina	338	0%	1%	16%	2%	2%
Bulgaria	64	2%	6%	75%	6%	11%
Croatia	75	8%	12%	65%	7%	8%
Cyprus	9	0%	0%	78%	0%	22%
Czech Republic	36	0%	8%	72%	11%	8%
Denmark	57	0%	11%	88%	0%	2%
Estonia	8	13%	0%	88%	0%	0%
Finland	35	0%	14%	66%	17%	3%
France	188	5%	29%	59%	7%	1%
Germany	463	2%	10%	72%	11%	6%
Greece	113	3%	8%	73%	7%	9%
Hungary	127	15%	17%	54%	6%	8%
Ireland	17	0%	12%	88%	0%	0%
Italy	33	3%	12%	67%	6%	12%
Latvia	36	6%	11%	36%	31%	17%
Lithuania	26	23%	23%	38%	12%	4%
Montenegro	19	0%	5%	89%	5%	0%
Netherlands	148	0%	14%	78%	7%	1%
Norway	60	2%	15%	82%	2%	0%
Portugal	72	7%	36%	49%	4%	4%
Slovakia	5	20%	0%	80%	0%	0%
Slovenia	36	8%	28%	56%	8%	0%
Spain	163	10%	26%	58%	4%	1%
Sweden	161	2%	25%	60%	7%	5%
England and Wales	275	1%	9%	86%	3%	1%
Northern Ireland	3	0%	0%	100%	0%	0%
Scotland	21	5%	19%	67%	5%	5%
Average	2,745	5%	14%	68%	6%	5%

16 - 20 years	Respons	Deteriorate d much	Deteriorate d a little	Stayed the same	Improved a little	Improved much
Austria	108	0%	17%	69%	6%	8%
Belgium	57	2%	35%	58%	4%	2%
Bosnia and Herzegovina	338	0%	1%	7%	1%	2%
Bulgaria	59	3%	8%	59%	15%	14%
Croatia	66	5%	5%	76%	6%	9%
Cyprus	8	0%	0%	88%	0%	13%
Czech Republic	71	0%	3%	70%	14%	13%
Denmark	33	0%	12%	88%	0%	0%
Estonia	16	6%	19%	50%	13%	13%
Finland	17	0%	6%	76%	12%	6%
France	230	7%	28%	59%	7%	0%
Germany	406	1%	10%	71%	10%	7%
Greece	113	4%	10%	69%	7%	10%
Hungary	128	10%	23%	47%	5%	15%
Ireland	6	17%	17%	67%	0%	0%
Italy	26	0%	35%	54%	4%	8%
Latvia	44	9%	18%	43%	20%	9%
Lithuania	30	7%	23%	37%	17%	17%
Montenegro	16	6%	6%	50%	25%	13%
Netherlands	130	2%	18%	74%	3%	3%
Norway	41	2%	15%	76%	7%	0%
Portugal	83	11%	30%	52%	2%	5%
Slovakia	11	9%	36%	45%	9%	0%
Slovenia	37	5%	22%	70%	3%	0%
Spain	159	9%	31%	58%	1%	1%
Sweden	90	3%	13%	70%	7%	7%
England and Wales	188	0%	14%	78%	5%	3%
Northern Ireland	3	0%	0%	100%	0%	0%
Scotland	18	11%	6%	78%	0%	6%
Average	2,532	5%	16%	63%	7%	6%

21 - 25 years	Respons	Deteriorate d much	Deteriorate d a little	Stayed the same	Improved a little	Improved much
Austria	110	0%	10%	83%	5%	3%
Belgium	67	0%	24%	69%	6%	1%
Bosnia and Herzegovina	338	0%	1%	9%	1%	2%
Bulgaria	118	5%	8%	55%	13%	19%
Croatia	119	3%	8%	71%	6%	12%
Cyprus	8	0%	0%	88%	0%	13%
Czech Republic	62	0%	3%	69%	11%	16%
Denmark	25	0%	12%	88%	0%	0%
Estonia	7	14%	43%	43%	0%	0%
Finland	16	0%	13%	63%	13%	13%
France	175	2%	25%	65%	7%	1%
Germany	433	2%	10%	73%	9%	6%
Greece	119	3%	10%	77%	4%	6%
Hungary	138	12%	17%	52%	6%	12%
Ireland	3	0%	0%	67%	0%	33%
Italy	40	5%	10%	80%	3%	3%
Latvia	25	4%	16%	36%	16%	28%
Lithuania	28	18%	18%	50%	11%	4%
Montenegro	7	14%	0%	71%	0%	14%
Netherlands	118	2%	21%	69%	6%	2%
Norway	27	0%	11%	85%	4%	0%
Portugal	101	12%	36%	45%	7%	1%
Slovakia	8	13%	25%	50%	13%	0%
Slovenia	33	3%	24%	64%	6%	3%
Spain	202	14%	25%	58%	2%	0%
Sweden	39	3%	13%	69%	13%	3%
England and Wales	131	2%	11%	84%	2%	2%
Northern Ireland	3	0%	0%	100%	0%	0%
Scotland	9	0%	33%	67%	0%	0%
Average	2,509	4%	15%	66%	6%	7%

Over 25 years	Respons	Deteriorate d much	Deteriorate d a little	Stayed the same	Improved a little	Improved much
Austria	223	1%	13%	77%	5%	4%
Belgium	54	6%	17%	69%	2%	7%
Bosnia and Herzegovina	338	1%	1%	15%	3%	4%
Bulgaria	106	1%	9%	50%	15%	25%
Croatia	178	1%	6%	72%	10%	12%
Cyprus	2	0%	0%	50%	0%	50%
Czech Republic	97	0%	3%	53%	12%	32%
Denmark	17	0%	12%	76%	6%	6%
Estonia	13	8%	0%	62%	15%	15%
Finland	31	0%	13%	68%	16%	3%
France	428	4%	19%	62%	10%	5%
Germany	949	3%	10%	74%	8%	5%
Greece	102	1%	3%	73%	8%	16%
Hungary	206	13%	14%	61%	4%	7%
Ireland	3	0%	33%	67%	0%	0%
Italy	190	6%	17%	68%	4%	6%
Latvia	46	2%	4%	41%	37%	15%
Lithuania	28	7%	36%	36%	7%	14%
Montenegro	19	0%	5%	74%	0%	21%
Netherlands	139	2%	16%	76%	6%	1%
Norway	30	0%	7%	77%	17%	0%
Portugal	165	5%	22%	57%	10%	5%
Slovakia	9	0%	11%	44%	11%	33%
Slovenia	55	9%	18%	65%	5%	2%
Spain	459	12%	21%	59%	5%	3%
Sweden	60	7%	20%	50%	18%	5%
England and Wales	88	2%	14%	82%	1%	1%
Northern Ireland	4	0%	25%	75%	0%	0%
Scotland	8	0%	0%	100%	0%	0%
Average	4,047	3%	13%	63%	8%	10%

4. Odgovorite samo ukoliko u vašoj zemlji postoji Sudski savjet: Na skali od 0 do 10 (gdje 0 znači „uopšte nije nezavisan“, a 10 „najveći mogući stepen nezavisnosti“). Sudski savjet u mojoj zemlji je:

	Respons	Av	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Austria *	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Belgium	449	6.6	3%	2%	2%	3%	3%	16%	12%	18%	19%	15%
Bosnia and Herzegovina	273	5.7	7%	4%	7%	4%	7%	21%	6%	14%	10%	8%
Bulgaria	410	3.8	15%	14%	10%	11%	8%	17%	5%	5%	5%	3%
Croatia	514	6.2	8%	4%	5%	5%	3%	13%	8%	13%	13%	10%
Cyprus *	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Czech Republic *	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Denmark	203	7.3	2%	0%	2%	3%	2%	16%	7%	12%	20%	10%
Estonia *	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finland	224	8.3	1%	0%	0%	1%	0%	7%	3%	8%	26%	29%
France	1,571	7.8	1%	1%	1%	2%	2%	8%	7%	15%	22%	24%
Germany *	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Greece	824	7.9	1%	0%	1%	1%	2%	8%	7%	15%	21%	22%
Hungary	786	7.1	7%	5%	3%	2%	2%	7%	5%	7%	13%	15%
Ireland	110	9.0	0%	0%	0%	0%	2%	3%	1%	11%	10%	15%
Italy	420	5.9	5%	2%	4%	4%	6%	18%	19%	16%	14%	7%
Latvia	200	7.0	1%	1%	3%	5%	2%	11%	9%	20%	28%	15%
Lithuania	180	7.0	3%	4%	3%	1%	3%	9%	9%	12%	23%	17%
Montenegro	99	6.6	4%	2%	3%	6%	6%	16%	7%	10%	17%	7%
Netherlands	771	7.2	0%	1%	2%	2%	3%	9%	12%	24%	26%	14%
Norway	310	7.4	1%	1%	3%	1%	3%	12%	5%	14%	23%	16%
Portugal	488	6.5	2%	3%	2%	3%	6%	15%	14%	17%	19%	10%
Slovakia	66	3.6	21%	11%	8%	12%	6%	14%	11%	9%	8%	0%
Slovenia	190	6.2	1%	5%	5%	5%	6%	18%	11%	8%	22%	13%
Spain	1,181	2.7	28%	15%	12%	9%	9%	14%	5%	3%	2%	1%
Sweden *	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
England and Wales	471	9.2	1%	0%	1%	0%	1%	1%	2%	3%	9%	16%
Northern Ireland	25	9.6	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	8%	0%	12%
Scotland	41	9.3	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	12%	7%	17%
Total/Average	9,806	6.9	5%	3%	3%	4%	4%	11%	7%	12%	16%	13%

*) country has no Council for the Judiciary

5. Odgovorite samo ukoliko u vašoj zemlji postoji Sudski savjet: Smatram da Savjet u mojoj zemlji ima odgovarajuće mehanizme i procedure kako bi efikasno štitio nezavisnost pravosuđa.

	Respons	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria *	-	-	-	-
Belgium	453	42%	39%	20%
Bosnia and Herzegovina	295	40%	40%	20%
Bulgaria	419	32%	35%	34%
Croatia	519	49%	31%	20%
Cyprus *	-	-	-	-
Czech Republic *	-	-	-	-
Denmark	210	50%	35%	15%
Estonia *	-	-	-	-
Finland	224	59%	25%	16%
France	1,576	44%	24%	32%
Germany *	-	-	-	-
Greece	825	57%	33%	10%
Hungary	788	35%	27%	39%
Ireland	110	61%	31%	8%
Italy	423	46%	15%	39%
Latvia	200	32%	43%	26%
Lithuania	180	35%	34%	31%
Montenegro	99	60%	25%	15%
Netherlands	772	44%	41%	15%
Norway	314	75%	18%	7%
Portugal	493	46%	19%	35%
Slovakia	67	21%	40%	39%
Slovenia	193	32%	46%	23%
Spain	1,189	19%	18%	63%
Sweden *	-	-	-	-
England and Wales	569	56%	36%	9%
Northern Ireland	25	68%	24%	8%
Scotland	44	50%	34%	16%
Total/Average	9,987	46%	31%	23%
*) country has no Council for the Judiciary				

Aspekti nezavisnosti: provođenje presuda

6. Vjerujem da su se u posljednje tri godine presude protiv organa vlasti obično provodile/izvršavale u mojoj zemlji

	Respons	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	75%	17%	8%
Belgium	457	55%	27%	18%
Bosnia and Herzegovina	338	28%	47%	25%
Bulgaria	424	25%	58%	16%
Croatia	525	47%	35%	18%
Cyprus	60	25%	28%	47%
Czech Republic	378	58%	31%	11%
Denmark	211	57%	26%	17%
Estonia	67	72%	15%	13%
Finland	227	72%	17%	11%
France	1,583	51%	32%	18%
Germany	3,140	78%	12%	10%
Greece	826	31%	37%	32%
Hungary	788	46%	32%	22%
Ireland	115	83%	5%	11%
Italy	423	21%	35%	44%
Latvia	200	27%	57%	17%
Lithuania	181	18%	48%	34%
Montenegro	100	34%	42%	24%
Netherlands	775	79%	14%	7%
Norway	315	82%	8%	10%
Portugal	494	40%	39%	21%
Slovakia	67	30%	57%	13%
Slovenia	193	19%	54%	26%
Spain	1,191	35%	26%	39%
Sweden	599	76%	13%	12%
England and Wales	1,273	70%	15%	15%
Northern Ireland	27	63%	15%	22%
Scotland	104	73%	16%	11%
Total/Average	15,821	51%	30%	20%

Aspekti nezavisnosti: uticaj Evropske unije

7. Vjerujem da je nezavisnost pravosuđa u mojoj zemlji ojačana članstvom u Evropskoj uniji, izgledima za članstvo u Evropskoj uniji ili članstvom u Evropskoj ekonomskoj asocijaciji - EEP

7	Respons	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	63%	27%	11%
Belgium	457	61%	31%	8%
Bosnia and Herzegovina	324	50%	36%	14%
Bulgaria	422	51%	31%	18%
Croatia	524	63%	24%	13%
Cyprus	60	73%	15%	12%
Czech Republic	378	68%	24%	8%
Denmark	211	35%	46%	18%
Estonia	67	75%	22%	3%
Finland	226	46%	40%	14%
France	1,580	66%	22%	13%
Germany	3,138	52%	31%	18%
Greece	825	68%	24%	8%
Hungary	787	56%	30%	14%
Ireland	115	83%	10%	7%
Italy	422	60%	20%	19%
Latvia	200	71%	24%	6%
Lithuania	181	74%	18%	8%
Montenegro	100	69%	20%	11%
Netherlands	774	66%	24%	10%
Norway	314	35%	41%	24%
Portugal	494	80%	16%	5%
Slovakia	67	64%	21%	15%
Slovenia	193	53%	34%	13%
Spain	1,191	75%	16%	9%
Sweden	599	42%	46%	12%
England and Wales	-	-	-	-
Northern Ireland	-	-	-	-
Scotland	-	-	-	-
Total/Average	14,389	61%	27%	12%

Aspekti nezavisnosti: spoljni pritisak vezan za konkretne predmete

8a. Tokom posljednje tri godine bio sam pod neprimjerenim pritiskom da u predmetu ili dijelu predmeta odlučim na određeni način.

8a	Respons	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	2%	2%	96%
Belgium	457	5%	4%	91%
Bosnia and Herzegovina	338	7%	3%	90%
Bulgaria	424	5%	4%	92%
Croatia	525	8%	2%	90%
Cyprus	60	0%	0%	100%
Czech Republic	378	2%	1%	97%
Denmark	211	0%	1%	99%
Estonia	67	6%	0%	94%
Finland	227	7%	1%	92%
France	1,583	8%	3%	89%
Germany	3,140	3%	2%	95%
Greece	826	6%	2%	92%
Hungary	788	4%	3%	93%
Ireland	115	4%	0%	96%
Italy	423	6%	1%	92%
Latvia	200	16%	16%	68%
Lithuania	181	8%	10%	82%
Montenegro	100	6%	4%	90%
Netherlands	775	1%	1%	98%
Norway	315	3%	1%	97%
Portugal	494	6%	2%	92%
Slovakia	67	16%	4%	79%
Slovenia	193	8%	4%	88%
Spain	1,191	8%	3%	89%
Sweden	599	5%	2%	93%
England and Wales	1,273	3%	1%	96%
Northern Ireland	27	4%	0%	96%
Scotland	104	1%	2%	97%
Total/Average	15,821	5%	3%	92%

8b. Tokom posljednje tri godine bio sam pod neprimjerenim pritiskom da u predmetu ili dijelu predmeta odlučim na određeni način. Ako se slažete ili u potpunosti slažete, da li se to dešavalo vrlo rijetko, povremeno ili redovno?

8b	Response	Regularly	Occasionally	Very rarely	Not sure	Disagree
Austria	740	0%	1%	1%	2%	96%
Belgium	457	0%	1%	3%	4%	91%
Bosnia and Herzegovina	338	0%	5%	2%	3%	90%
Bulgaria	424	0%	2%	3%	4%	92%
Croatia	525	2%	3%	3%	2%	90%
Cyprus	60	0%	0%	0%	0%	100%
Czech Republic	378	0%	0%	2%	1%	97%
Denmark	211	0%	0%	0%	1%	99%
Estonia	67	1%	3%	1%	0%	94%
Finland	227	0%	0%	7%	1%	92%
France	1,583	0%	3%	5%	3%	89%
Germany	3,140	1%	1%	1%	2%	95%
Greece	826	0%	2%	3%	2%	92%
Hungary	788	0%	2%	2%	3%	93%
Ireland	115	1%	2%	2%	0%	96%
Italy	423	0%	3%	3%	1%	92%
Latvia	200	2%	9%	5%	16%	68%
Lithuania	181	1%	2%	5%	10%	82%
Montenegro	100	0%	3%	3%	4%	90%
Netherlands	775	0%	0%	1%	1%	98%
Norway	315	0%	1%	1%	1%	97%
Portugal	494	0%	2%	4%	2%	92%
Slovakia	67	3%	6%	7%	4%	79%
Slovenia	193	0%	3%	5%	4%	88%
Spain	1,191	1%	4%	3%	3%	89%
Sweden	599	0%	2%	3%	2%	93%
England and Wales	1,274	0%	1%	2%	1%	96%
Northern Ireland	27	0%	0%	4%	0%	96%
Scotland	104	0%	1%	0%	2%	97%
Total/Average	15,822	1%	2%	3%	3%	92%

9a. Vjerujem da su u mojoj zemlji u posljednje tri godine pojedine sudije primale mito (novac) ili se bavile drugim oblicima korupcije (prihvatale nenovčane poklone ili usluge) kao podsticaj da u predmetu odluče na određeni način.

9a	Response	Agree - Strongly agree	Not sure - Not applicable	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	3%	14%	83%
Belgium	457	2%	11%	87%
Bosnia and Herzegovina	338	22%	51%	28%
Bulgaria	424	21%	48%	31%
Croatia	525	30%	47%	23%
Cyprus	60	0%	2%	98%
Czech Republic	378	16%	35%	49%
Denmark	211	0%	0%	100%
Estonia	67	6%	15%	79%
Finland	227	0%	4%	96%
France	1,583	5%	7%	89%
Germany	3,140	3%	9%	88%
Greece	826	14%	39%	46%
Hungary	788	15%	24%	61%
Ireland	115	0%	3%	97%
Italy	423	36%	32%	31%
Latvia	200	6%	42%	53%
Lithuania	181	26%	48%	27%
Montenegro	100	9%	24%	67%
Netherlands	775	0%	2%	98%
Norway	315	0.6%	3%	96%
Portugal	494	26%	15%	59%
Slovakia	67	16%	49%	34%
Slovenia	193	8%	28%	64%
Spain	1,191	11%	17%	72%
Sweden	599	0.7%	4%	95%
England and Wales	1,273	0%	1%	98%
Northern Ireland	27	0%	0%	100%
Scotland	104	0%	1%	99%
Total/Average	15,821	10%	20%	71%

9b. Vjerujem da su u mojoj zemlji u posljednje tri godine pojedine sudije primale mito (novac) ili se bavile drugim oblicima korupcije (prihvatale nenovčane poklone ili usluge) kao podsticaj da u predmetu odluče na određeni način. Ako se slažete ili u potpunosti slažete, da li se to dešavalo vrlo rijetko, povremeno ili redovno.

9b	Response	Regularly	Occasionally	Very rarely	Not sure	Disagree
Austria	740	0%	1%	2%	14%	83%
Belgium	457	0%	1%	1%	11%	87%
Bosnia and Herzegovina	338	4%	12%	6%	51%	28%
Bulgaria	425	3%	13%	5%	48%	31%
Croatia	526	2%	12%	16%	47%	23%
Cyprus	60	0%	0%	0%	2%	98%
Czech Republic	378	0%	2%	14%	35%	49%
Denmark	211	0%	0%	0%	0%	100%
Estonia	67	0%	3%	3%	15%	79%
Finland	227	0%	0%	0%	4%	96%
France	1,583	0%	1%	3%	7%	89%
Germany	3,141	0%	1%	2%	9%	88%
Greece	826	1%	8%	5%	39%	46%
Hungary	789	1%	7%	6%	24%	61%
Ireland	115	0%	0%	0%	3%	97%
Italy	423	1%	14%	21%	32%	31%
Latvia	200	1%	3%	2%	42%	53%
Lithuania	181	1%	12%	13%	48%	27%
Montenegro	100	0%	8%	1%	24%	67%
Netherlands	775	0%	0%	0%	2%	98%
Norway	315	0%	1%	0%	3%	96%
Portugal	495	1%	6%	19%	15%	59%
Slovakia	68	1%	10%	6%	49%	34%
Slovenia	193	1%	4%	3%	28%	64%
Spain	1,192	2%	7%	2%	17%	72%
Sweden	599	0%	0%	0%	4%	95%
England and Wales	1,274	0%	0%	0%	1%	98%
Northern Ireland	27	0%	0%	0%	0%	100%
Scotland	104	0%	0%	0%	1%	99%
Total/Average	15,829	1%	4%	5%	20%	71%

10. Vjerujem da su u posljednje tri godine predmeti dodjeljivani sudijama u rad mimo utvrđenih pravila ili procedura kako bi se uticalo na ishod konkretnog predmeta.

10	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	3%	8%	89%
Belgium	457	4%	11%	85%
Bosnia and Herzegovina	338	12%	28%	60%
Bulgaria	424	9%	26%	65%
Croatia	525	10%	21%	69%
Cyprus	60	0%	2%	98%
Czech Republic	378	2%	9%	89%
Denmark	211	0%	0%	100%
Estonia	67	7%	10%	82%
Finland	227	4%	4%	93%
France	1,583	11%	13%	76%
Germany	3,140	2%	5%	93%
Greece	826	12%	26%	62%
Hungary	788	19%	16%	65%
Ireland	115	2%	2%	97%
Italy	423	8%	15%	77%
Latvia	200	8%	28%	65%
Lithuania	181	8%	28%	64%
Montenegro	100	3%	14%	83%
Netherlands	775	2%	6%	93%
Norway	315	3%	4%	93%
Portugal	494	27%	21%	52%
Slovakia	67	1%	18%	81%
Slovenia	193	7%	16%	78%
Spain	1,191	26%	25%	49%
Sweden	599	4%	5%	91%
England and Wales	1,273	1%	4%	94%
Northern Ireland	27	0%	4%	96%
Scotland	104	2%	4%	94%
Total/Average	15,821	7%	13%	80%

11. Tokom posljednje tri godine na moje odluke ili postupanje direktno je uticao zahtjev ili prijetnja zahtjevom za ličnu odgovornost.

11	Response	Agree - Strongly agree	Not sure - Not applicable	Disagree
Austria	740	6%	4%	91%
Belgium	457	1%	1%	98%
Bosnia and Herzegovina	338	9%	5%	86%
Bulgaria	424	4%	7%	89%
Croatia	525	9%	5%	86%
Cyprus	60	0%	0%	100%
Czech Republic	378	3%	2%	96%
Denmark	211	0%	0%	100%
Estonia	67	3%	3%	94%
Finland	227	4%	0%	96%
France	1,583	4%	2%	94%
Germany	3,140	2%	2%	96%
Greece	826	1%	1%	98%
Hungary	788	13%	3%	84%
Ireland	115	2%	0%	98%
Italy	423	9%	7%	84%
Latvia	200	10%	9%	82%
Lithuania	181	1%	4%	96%
Montenegro	100	5%	2%	93%
Netherlands	775	0%	0%	100%
Norway	315	1%	1%	98%
Portugal	494	1%	3%	96%
Slovakia	67	15%	3%	82%
Slovenia	193	4%	2%	94%
Spain	1,191	9%	6%	85%
Sweden	599	1%	2%	97%
England and Wales	1,273	0%	0%	99%
Northern Ireland	27	0%	0%	100%
Scotland	104	1%	1%	98%
Total/Average	15,821	4%	3%	93%

12. Vjerujem da su u mojoj zemlji na odluke ili postupanje pojedinih sudija u

12	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	17%	25%	58%
Belgium	457	12%	27%	61%
Bosnia and Herzegovina	338	30%	40%	30%
Bulgaria	424	36%	34%	30%
Croatia	525	53%	25%	22%
Cyprus	60	0%	23%	77%
Czech Republic	378	9%	19%	72%
Denmark	211	3%	6%	91%
Estonia	67	15%	19%	66%
Finland	227	8%	10%	82%
France	1,583	23%	22%	54%
Germany	3,140	13%	28%	59%
Greece	826	24%	32%	44%
Hungary	788	27%	30%	43%
Ireland	115	8%	8%	84%
Italy	423	31%	24%	45%
Latvia	200	35%	37%	29%
Lithuania	181	35%	40%	24%
Montenegro	100	17%	39%	44%
Netherlands	775	3%	15%	83%
Norway	315	4%	10%	86%
Portugal	494	40%	24%	35%
Slovakia	67	60%	24%	16%
Slovenia	193	16%	40%	44%
Spain	1,191	19%	23%	58%
Sweden	599	5%	17%	78%
England and Wales	1,273	4%	11%	85%
Northern Ireland	27	4%	7%	89%
Scotland	104	3%	9%	88%
Total/Average	15,821	19%	23%	58%

posljednje dva godine na neprimjeren način uticali aktuelni, ili očekivani postupci medija (tj. štampe, radija ili televizije).

13. Vjerujem da su u mojoj zemlji na odluke ili postupanje pojedinih sudija u posljednje tri godine na neprimjeren način uticale aktuelne ili očekivane objave na društvenim mrežama (npr. na Facebook-u, LinkedIn-u ili Twitter-u).

13	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	11%	26%	63%
Belgium	457	8%	28%	63%
Bosnia and Herzegovina	338	20%	46%	34%
Bulgaria	424	21%	42%	37%
Croatia	525	37%	31%	32%
Cyprus	60	0%	20%	80%
Czech Republic	378	2%	17%	81%
Denmark	211	1%	5%	93%
Estonia	67	6%	25%	69%
Finland	227	4%	17%	80%
France	1,583	13%	22%	65%
Germany	3,140	7%	26%	67%
Greece	826	15%	33%	53%
Hungary	788	17%	28%	55%
Ireland	115	4%	11%	84%
Italy	423	15%	28%	57%
Latvia	200	17%	37%	46%
Lithuania	181	10%	47%	43%
Montenegro	100	11%	36%	53%
Netherlands	775	2%	16%	82%
Norway	315	3%	10%	88%
Portugal	494	22%	29%	49%
Slovakia	67	51%	21%	28%
Slovenia	193	6%	35%	59%
Spain	1,191	13%	24%	63%
Sweden	599	3%	19%	78%
England and Wales	1,273	2%	8%	90%
Northern Ireland	27	4%	7%	89%
Scotland	104	1%	9%	90%
Total/Average	15,821	11%	24%	65%

Aspekti nezavisnosti: unutrašnji pritisak vezan za konkretne predmete

14. Tokom posljednje tri godine zapriječeno mi je, ili je protiv mene vođen disciplinski ili sličan postupak zbog odluke koju sam donio u određenom predmetu.

14	Response	Agree - Strongly agree	Not sure - Not applicable	Disagree
Austria	740	2%	2%	96%
Belgium	457	2%	2%	96%
Bosnia and Herzegovina	338	7%	4%	89%
Bulgaria	424	6%	4%	89%
Croatia	525	4%	3%	93%
Cyprus	60	0%	2%	98%
Czech Republic	378	1%	0%	99%
Denmark	211	0%	0%	100%
Estonia	67	7%	1%	91%
Finland	227	2%	0%	97%
France	1,583	4%	2%	94%
Germany	3,140	1%	1%	98%
Greece	826	6%	3%	91%
Hungary	788	2%	1%	97%
Ireland	115	4%	1%	95%
Italy	423	6%	2%	92%
Latvia	200	17%	12%	72%
Lithuania	181	9%	6%	85%
Montenegro	100	6%	1%	93%
Netherlands	775	0%	0%	100%
Norway	315	2%	1%	97%
Portugal	494	6%	2%	92%
Slovakia	67	15%	6%	79%
Slovenia	193	4%	1%	95%
Spain	1,191	6%	3%	90%
Sweden	599	2%	2%	96%
England and Wales	1,273	1%	1%	98%
Northern Ireland	27	0%	4%	96%
Scotland	104	4%	1%	95%
Total/Average	15,821	4%	2%	93%

15. U posljednje tri godine rukovodstvo mog suda je na mene vršilo pritisak da u pojedinim predmetima odlučim na određeni način.

15	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	1%	1%	98%
Belgium	457	4%	3%	93%
Bosnia and Herzegovina	338	6%	4%	90%
Bulgaria	424	4%	3%	93%
Croatia	525	5%	3%	92%
Cyprus	60	0%	0%	100%
Czech Republic	378	1%	1%	98%
Denmark	211	0%	0%	100%
Estonia	67	1%	1%	97%
Finland	227	2%	1%	97%
France	1,583	4%	3%	93%
Germany	3,140	2%	1%	97%
Greece	826	4%	3%	93%
Hungary	788	3%	4%	93%
Ireland	115	3%	0%	97%
Italy	423	4%	3%	93%
Latvia	200	7%	9%	85%
Lithuania	181	4%	3%	92%
Montenegro	100	6%	7%	87%
Netherlands	775	2%	1%	98%
Norway	315	2%	2%	96%
Portugal	494	3%	2%	95%
Slovakia	67	1%	1%	97%
Slovenia	193	2%	2%	96%
Spain	1,191	3%	3%	94%
Sweden	599	2%	2%	96%
England and Wales	1,273	3%	2%	95%
Northern Ireland	27	0%	0%	100%
Scotland	104	4%	2%	94%
Total/Average	15,821	3%	2%	95%

16. U posljednje dvije godine rukovodstvo mog suda je vršilo neprimjeren pritisak na mene da u pojedinim predmetima odlučim u određenom roku.

16	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	16%	8%	76%
Belgium	457	5%	3%	92%
Bosnia and Herzegovina	338	9%	8%	83%
Bulgaria	424	4%	3%	93%
Croatia	525	18%	8%	74%
Cyprus	60	5%	3%	92%
Czech Republic	378	6%	3%	91%
Denmark	211	2%	2%	95%
Estonia	67	15%	3%	82%
Finland	227	7%	5%	88%
France	1,583	12%	4%	84%
Germany	3,140	7%	7%	86%
Greece	826	8%	5%	87%
Hungary	788	13%	5%	82%
Ireland	115	8%	3%	89%
Italy	423	13%	3%	83%
Latvia	200	19%	16%	66%
Lithuania	181	14%	4%	81%
Montenegro	100	8%	3%	89%
Netherlands	775	4%	3%	93%
Norway	315	8%	5%	87%
Portugal	494	15%	10%	75%
Slovakia	67	13%	12%	75%
Slovenia	193	15%	11%	75%
Spain	1,191	9%	4%	88%
Sweden	599	9%	4%	87%
England and Wales	1,273	12%	5%	83%
Northern Ireland	27	7%	0%	93%
Scotland	104	7%	4%	89%
Total/Average	15,821	10%	5%	85%

17. U posljednje tri godine rukovodstvo mog suda je vršilo neprimjeren pritisak na mene u pogledu ispunjavanja norme (broj riješenih predmeta).

17	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	21%	10%	69%
Belgium	457	16%	9%	76%
Bosnia and Herzegovina	338	18%	9%	72%
Bulgaria	424	6%	6%	88%
Croatia	525	25%	7%	68%
Cyprus	60	12%	12%	77%
Czech Republic	378	12%	7%	81%
Denmark	211	6%	6%	88%
Estonia	67	21%	7%	72%
Finland	227	10%	5%	85%
France	1,583	34%	10%	56%
Germany	3,140	10%	9%	80%
Greece	826	17%	10%	74%
Hungary	788	24%	9%	67%
Ireland	115	5%	3%	92%
Italy	423	25%	4%	71%
Latvia	200	18%	16%	67%
Lithuania	181	24%	10%	66%
Montenegro	100	15%	6%	79%
Netherlands	775	7%	8%	85%
Norway	315	8%	10%	82%
Portugal	494	27%	15%	59%
Slovakia	67	24%	7%	69%
Slovenia	193	20%	13%	66%
Spain	1,191	35%	9%	56%
Sweden	599	10%	6%	85%
England and Wales	1,273	11%	8%	82%
Northern Ireland	27	7%	7%	85%
Scotland	104	6%	2%	92%
Total/Average	15,821	16%	8%	75%

18. Tokom posljednje dvije godine morao sam donositi odluke u skladu sa smjernicama koje su izradile sudije, a suprotno mom sudijskom uvjerenju.

18	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	6%	4%	91%
Belgium	457	7%	4%	89%
Bosnia and Herzegovina	338	13%	9%	78%
Bulgaria	424	22%	16%	62%
Croatia	525	21%	12%	67%
Cyprus	60	0%	0%	100%
Czech Republic	378	9%	6%	85%
Denmark	211	1%	0%	99%
Estonia	67	9%	1%	90%
Finland	227	4%	1%	95%
France	1,583	10%	6%	84%
Germany	3,140	4%	4%	92%
Greece	826	6%	4%	91%
Hungary	788	11%	8%	81%
Ireland	115	10%	10%	80%
Italy	423	11%	9%	80%
Latvia	200	21%	19%	61%
Lithuania	181	14%	14%	72%
Montenegro	100	25%	12%	63%
Netherlands	775	6%	5%	89%
Norway	315	2%	3%	95%
Portugal	494	5%	5%	90%
Slovakia	67	19%	9%	72%
Slovenia	193	6%	12%	82%
Spain	1,191	10%	5%	85%
Sweden	599	6%	3%	91%
England and Wales	1,273	11%	4%	85%
Northern Ireland	27	4%	0%	96%
Scotland	104	10%	5%	86%
Total/Average	15,821	10%	7%	84%

Aspekti nezavisnosti: imenovanje i napredovanje sudija

19. Kada je u pitanu prvi ulazak u pravosuđe, vjerujem da sudije u mojoj zemlji nisu imenovane isključivo na osnovu sposobnosti i iskustva.

19	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	14%	24%	63%
Belgium	457	12%	20%	68%
Bosnia and Herzegovina	338	35%	41%	25%
Bulgaria	424	32%	37%	31%
Croatia	525	39%	32%	29%
Cyprus	60	2%	20%	78%
Czech Republic	378	10%	28%	63%
Denmark	211	1%	1%	98%
Estonia	67	19%	13%	67%
Finland	227	13%	6%	81%
France	1,583	5%	7%	88%
Germany	3,140	8%	13%	79%
Greece	826	13%	20%	67%
Hungary	788	42%	18%	40%
Ireland	115	22%	17%	61%
Italy	423	9%	12%	79%
Latvia	200	24%	20%	57%
Lithuania	181	28%	45%	27%
Montenegro	100	20%	24%	56%
Netherlands	775	3%	5%	92%
Norway	315	9%	9%	82%
Portugal	494	14%	20%	66%
Slovakia	67	13%	30%	57%
Slovenia	193	28%	32%	40%
Spain	1,191	15%	16%	69%
Sweden	599	14%	15%	71%
England and Wales	1,273	9%	10%	81%
Northern Ireland	27	0%	7%	93%
Scotland	104	9%	13%	79%
Total/Average	15,821	16%	19%	65%

20. Vjerujem da sudije u mojoj zemlji koje su u posljednje tri godine imenovane na Vrhovni/Kasacioni sud nisu imenovane isključivo na osnovu sposobnosti i iskustva.

20	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	33%	34%	33%
Belgium	457	4%	21%	75%
Bosnia and Herzegovina	338	30%	47%	22%
Bulgaria	424	34%	36%	30%
Croatia	525	27%	37%	35%
Cyprus	60	7%	10%	83%
Czech Republic	378	10%	37%	53%
Denmark	211	1%	2%	97%
Estonia	67	27%	21%	52%
Finland	227	11%	13%	76%
France	1,583	9%	17%	74%
Germany	3,140	34%	32%	34%
Greece	826	20%	30%	50%
Hungary	788	52%	17%	31%
Ireland	115	22%	17%	62%
Italy	423	36%	30%	33%
Latvia	200	22%	34%	45%
Lithuania	181	22%	41%	37%
Montenegro	100	10%	27%	63%
Netherlands	775	1%	4%	96%
Norway	315	3%	7%	90%
Portugal	494	38%	25%	37%
Slovakia	67	24%	46%	30%
Slovenia	193	30%	38%	33%
Spain	1,191	65%	20%	16%
Sweden	599	5%	18%	77%
England and Wales	1,273	2%	12%	86%
Northern Ireland	27	4%	0%	96%
Scotland	104	5%	16%	79%
Total/Average	15,821	20%	24%	56%

21. Vjerujem da sudije u mojoj zemlji na prvostepenim i žalbenim sudovima tokom posljednje tri godine nisu unaprijeđene/imenovane na drugu poziciju isključivo na osnovu sposobnosti i iskustva.

(Napomena: iskustvo može uključivati i rang)

21	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	20%	26%	54%
Belgium	457	12%	25%	63%
Bosnia and Herzegovina	338	36%	41%	22%
Bulgaria	424	32%	37%	31%
Croatia	525	39%	31%	30%
Cyprus	60	3%	25%	72%
Czech Republic	378	12%	29%	59%
Denmark	211	1%	2%	97%
Estonia	67	28%	13%	58%
Finland	227	11%	11%	78%
France	1,583	25%	20%	55%
Germany	3,140	24%	23%	54%
Greece	826	19%	27%	54%
Hungary	788	44%	17%	38%
Ireland	115	19%	14%	67%
Italy	423	41%	18%	41%
Latvia	200	23%	33%	45%
Lithuania	181	30%	42%	28%
Montenegro	100	18%	20%	62%
Netherlands	775	5%	11%	85%
Norway	315	9%	10%	82%
Portugal	494	37%	21%	42%
Slovakia	67	9%	45%	46%
Slovenia	193	32%	31%	37%
Spain	1,191	36%	16%	48%
Sweden	599	14%	17%	69%
England and Wales	1,273	7%	13%	80%
Northern Ireland	27	4%	4%	93%
Scotland	104	10%	14%	76%
Total/Average	15,821	21%	22%	57%

Aspekti nezavisnosti: uslovi rada

22a. U posljednje tri godine dogodile su se promjene u uslovima rada koje su negativno uticale na moju nezavisnost. Molimo označite za kategoriju: plata/penzija/starosna granica za odlazak u penziju

22a	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	739	7%	5%	88%
Belgium	457	21%	9%	70%
Bosnia and Herzegovina	329	12%	10%	78%
Bulgaria	417	11%	11%	79%
Croatia	517	19%	9%	72%
Cyprus	60	17%	2%	82%
Czech Republic	378	22%	11%	67%
Denmark	210	1%	1%	98%
Estonia	67	24%	0%	76%
Finland	227	4%	7%	90%
France	1,571	17%	9%	74%
Germany	3,131	11%	7%	82%
Greece	823	11%	7%	82%
Hungary	786	9%	8%	83%
Ireland	115	6%	4%	90%
Italy	415	6%	6%	88%
Latvia	200	24%	15%	62%
Lithuania	179	61%	11%	28%
Montenegro	100	28%	10%	62%
Netherlands	774	2%	2%	96%
Norway	314	4%	4%	93%
Portugal	490	19%	14%	67%
Slovakia	67	31%	10%	58%
Slovenia	192	39%	15%	46%
Spain	1,181	41%	12%	47%
Sweden	598	10%	6%	84%
England and Wales	1,271	12%	6%	82%
Northern Ireland	27	11%	7%	81%
Scotland	104	17%	6%	77%
Total/Average	15,739	17%	8%	75%

22b. U posljednje tri godine dogodile su se promjene u uslovima rada koje su negativno uticale na moju nezavisnost. Molimo označite za kategoriju: radno vrijeme

22b	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	738	13%	6%	81%
Belgium	452	18%	7%	75%
Bosnia and Herzegovina	326	8%	10%	83%
Bulgaria	418	7%	7%	86%
Croatia	516	13%	6%	81%
Cyprus	60	3%	3%	93%
Czech Republic	375	2%	3%	94%
Denmark	210	3%	1%	96%
Estonia	67	21%	7%	72%
Finland	226	8%	6%	86%
France	1,571	37%	10%	53%
Germany	3,120	13%	7%	79%
Greece	824	17%	8%	74%
Hungary	785	8%	5%	88%
Ireland	115	12%	3%	84%
Italy	413	14%	4%	81%
Latvia	200	8%	11%	82%
Lithuania	180	33%	13%	53%
Montenegro	98	15%	7%	78%
Netherlands	770	4%	3%	93%
Norway	312	6%	5%	89%
Portugal	491	25%	14%	60%
Slovakia	66	6%	9%	85%
Slovenia	192	6%	7%	87%
Spain	1,183	47%	10%	42%
Sweden	599	9%	5%	86%
England and Wales	1,270	10%	5%	85%
Northern Ireland	27	7%	7%	85%
Scotland	104	8%	3%	89%
Total/Average	15,708	13%	7%	80%

22c. U posljednje tri godine dogodile su se promjene u uslovima rada koje su negativno uticale na moju nezavisnost. Molimo označite za kategoriju: broj predmeta

22c	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	738	23%	13%	64%
Belgium	457	28%	7%	65%
Bosnia and Herzegovina	333	24%	8%	68%
Bulgaria	418	26%	12%	62%
Croatia	518	37%	8%	55%
Cyprus	60	13%	7%	80%
Czech Republic	375	3%	5%	93%
Denmark	209	5%	1%	94%
Estonia	67	31%	6%	63%
Finland	227	15%	8%	77%
France	1,574	46%	10%	44%
Germany	3,121	22%	14%	64%
Greece	821	25%	9%	66%
Hungary	784	18%	8%	74%
Ireland	115	16%	3%	82%
Italy	418	29%	5%	67%
Latvia	200	24%	15%	62%
Lithuania	179	47%	14%	39%
Montenegro	99	15%	10%	75%
Netherlands	775	6%	6%	88%
Norway	313	7%	8%	85%
Portugal	491	29%	15%	56%
Slovakia	67	31%	10%	58%
Slovenia	190	11%	16%	73%
Spain	1,185	54%	9%	37%
Sweden	596	15%	5%	80%
England and Wales	1,265	12%	5%	83%
Northern Ireland	27	7%	7%	85%
Scotland	103	9%	2%	89%
Total/Average	15,725	22%	9%	70%

22d. U posljednje tri godine dogodile su se promjene u uslovima rada koje su negativno uticale na moju nezavisnost. Molimo označite za kategoriju: sudski resursi

22d	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	739	23%	14%	64%
Belgium	457	34%	12%	54%
Bosnia and Herzegovina	331	21%	10%	70%
Bulgaria	418	19%	15%	66%
Croatia	521	38%	9%	53%
Cyprus	60	13%	12%	75%
Czech Republic	377	8%	11%	80%
Denmark	210	8%	1%	91%
Estonia	67	34%	7%	58%
Finland	227	21%	7%	71%
France	1,573	42%	12%	47%
Germany	3,128	21%	13%	67%
Greece	821	21%	12%	67%
Hungary	787	19%	15%	67%
Ireland	115	16%	12%	72%
Italy	419	33%	6%	60%
Latvia	200	26%	21%	54%
Lithuania	179	52%	14%	34%
Montenegro	98	20%	10%	69%
Netherlands	774	8%	11%	81%
Norway	314	11%	14%	75%
Portugal	490	21%	14%	65%
Slovakia	66	26%	18%	56%
Slovenia	191	34%	15%	52%
Spain	1,172	20%	13%	66%
Sweden	596	14%	10%	76%
England and Wales	1,268	18%	7%	75%
Northern Ireland	27	7%	22%	70%
Scotland	102	12%	4%	84%
Total/Average	15,727	22%	12%	66%

22e. U posljednje tri godine dogodile su se promjene u uslovima rada koje su negativno uticale na moju nezavisnost. Molimo označite za kategoriju: digitalizacija

22e	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	738	13%	12%	75%
Belgium	454	23%	14%	62%
Bosnia and Herzegovina	328	12%	9%	78%
Bulgaria	417	23%	15%	63%
Croatia	518	18%	12%	70%
Cyprus	60	10%	5%	85%
Czech Republic	378	5%	12%	83%
Denmark	210	3%	2%	94%
Estonia	67	15%	10%	75%
Finland	227	10%	9%	81%
France	1,569	22%	17%	61%
Germany	3,130	19%	14%	67%
Greece	821	8%	8%	84%
Hungary	784	13%	12%	75%
Ireland	115	8%	14%	78%
Italy	416	16%	11%	73%
Latvia	199	38%	24%	38%
Lithuania	177	22%	18%	60%
Montenegro	99	14%	15%	71%
Netherlands	775	5%	7%	88%
Norway	312	6%	7%	87%
Portugal	490	22%	13%	65%
Slovakia	67	22%	27%	51%
Slovenia	192	11%	18%	70%
Spain	1,173	29%	12%	58%
Sweden	597	9%	7%	84%
England and Wales	1,269	12%	8%	81%
Northern Ireland	27	7%	11%	81%
Scotland	102	11%	6%	83%
Total/Average	15,711	15%	12%	73%

22f. U posljednje tri godine dogodile su se promjene u uslovima rada koje su negativno uticale na moju nezavisnost. Molimo označite za kategoriju: ponašanje na radnom mjestu (uključujući seksualno uznemiravanje i diskriminaciju)

22f	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	4%	4%	91%
Belgium	456	5%	4%	91%
Bosnia and Herzegovina	330	6%	8%	86%
Bulgaria	419	5%	5%	90%
Croatia	521	30%	9%	61%
Cyprus	60	2%	2%	97%
Czech Republic	378	2%	2%	95%
Denmark	209	1%	1%	98%
Estonia	67	10%	3%	87%
Finland	227	4%	4%	91%
France	1,572	12%	7%	81%
Germany	3,133	4%	4%	92%
Greece	822	7%	6%	87%
Hungary	786	11%	7%	81%
Ireland	115	3%	6%	91%
Italy	417	7%	5%	88%
Latvia	200	13%	13%	75%
Lithuania	180	7%	11%	82%
Montenegro	98	5%	6%	89%
Netherlands	774	3%	1%	96%
Norway	311	3%	2%	95%
Portugal	488	7%	7%	86%
Slovakia	66	8%	8%	85%
Slovenia	191	13%	9%	78%
Spain	1,182	7%	8%	86%
Sweden	598	3%	3%	93%
England and Wales	1,271	3%	5%	92%
Northern Ireland	27	0%	4%	96%
Scotland	103	6%	3%	91%
Total/Average	15,741	7%	5%	88%

Odgovornost

23. Vjerujem da se sudije u mojoj zemlji pridržavaju visokih etičkih standarda

23	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	84%	12%	4%
Belgium	457	93%	6%	2%
Bosnia and Herzegovina	338	56%	35%	9%
Bulgaria	424	63%	31%	6%
Croatia	525	64%	30%	6%
Cyprus	60	90%	7%	3%
Czech Republic	378	75%	22%	2%
Denmark	211	98%	0%	2%
Estonia	67	90%	6%	4%
Finland	227	93%	3%	4%
France	1,583	89%	6%	5%
Germany	3,140	87%	10%	4%
Greece	826	54%	32%	14%
Hungary	788	71%	22%	7%
Ireland	115	97%	1%	3%
Italy	423	72%	13%	15%
Latvia	200	72%	25%	3%
Lithuania	181	79%	15%	6%
Montenegro	100	80%	18%	2%
Netherlands	775	95%	4%	1%
Norway	315	94%	3%	3%
Portugal	494	86%	11%	3%
Slovakia	67	64%	34%	1%
Slovenia	193	66%	26%	8%
Spain	1,191	81%	14%	5%
Sweden	599	96%	3%	1%
England and Wales	1,273	95%	1%	4%
Northern Ireland	27	96%	0%	4%
Scotland	104	96%	1%	3%
Total/Average	15,821	82%	13%	5%

24. Vjerujem da pravosudni organi u mojoj zemlji efikasno postupaju u slučajevima kršenja dužnosti u pravosuđu.

24	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	59%	30%	11%
Belgium	457	59%	29%	12%
Bosnia and Herzegovina	338	38%	42%	20%
Bulgaria	424	36%	46%	19%
Croatia	525	42%	38%	19%
Cyprus	60	82%	10%	8%
Czech Republic	378	85%	14%	1%
Denmark	211	93%	6%	1%
Estonia	67	81%	12%	7%
Finland	227	83%	12%	4%
France	1,583	45%	26%	29%
Germany	3,140	66%	26%	8%
Greece	826	51%	33%	16%
Hungary	788	62%	28%	9%
Ireland	115	51%	38%	10%
Italy	423	77%	9%	14%
Latvia	200	73%	24%	3%
Lithuania	181	66%	27%	8%
Montenegro	100	57%	35%	8%
Netherlands	775	80%	18%	2%
Norway	315	88%	10%	2%
Portugal	494	66%	20%	15%
Slovakia	67	33%	37%	30%
Slovenia	193	43%	37%	20%
Spain	1,191	35%	36%	29%
Sweden	599	83%	13%	4%
England and Wales	1,273	79%	16%	5%
Northern Ireland	27	89%	7%	4%
Scotland	104	70%	24%	6%
Total/Average	15,821	65%	24%	11%

25. Pravosudni organi u mojoj zemlji efikasno postupaju u slučajevima korupcije u pravosuđu

25	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	740	69%	26%	5%
Belgium	457	67%	28%	5%
Bosnia and Herzegovina	338	25%	45%	30%
Bulgaria	424	27%	52%	21%
Croatia	525	35%	43%	22%
Cyprus	60	83%	17%	0%
Czech Republic	378	87%	11%	1%
Denmark	211	86%	14%	0%
Estonia	67	85%	9%	6%
Finland	227	69%	30%	2%
France	1,583	75%	17%	8%
Germany	3,140	81%	16%	3%
Greece	826	55%	34%	11%
Hungary	788	72%	22%	6%
Ireland	115	67%	30%	3%
Italy	423	79%	10%	10%
Latvia	200	66%	31%	4%
Lithuania	181	66%	28%	6%
Montenegro	100	52%	42%	6%
Netherlands	775	78%	21%	1%
Norway	315	93%	6%	1%
Portugal	494	66%	21%	12%
Slovakia	67	36%	43%	21%
Slovenia	193	46%	43%	11%
Spain	1,191	68%	23%	9%
Sweden	599	80%	18%	2%
England and Wales	1,273	85%	13%	2%
Northern Ireland	27	93%	7%	0%
Scotland	104	85%	15%	0%
Total/Average	15,821	68%	25%	7%

Poštovanje nezavisnosti sudija

26a. Vjerujem da je u posljednje tri godine moja sudijska nezavisnost poštovana od strane:

Association of judges	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	733	97%	2%	1%
Belgium	404	94%	5%	1%
Bosnia and Herzegovina	328	85%	11%	4%
Bulgaria	402	67%	25%	7%
Croatia	488	87%	9%	5%
Cyprus	57	95%	0%	5%
Czech Republic	337	96%	1%	3%
Denmark	208	98%	0%	1%
Estonia	67	84%	12%	4%
Finland	226	96%	3%	1%
France	1,270	93%	3%	4%
Germany	3,007	96%	2%	1%
Greece	816	92%	6%	3%
Hungary	785	82%	5%	13%
Ireland	114	96%	0%	4%
Italy	403	80%	7%	12%
Latvia	198	89%	8%	3%
Lithuania	181	81%	13%	7%
Montenegro	95	84%	8%	7%
Netherlands	720	98%	1%	0%
Norway	292	97%	1%	2%
Portugal	492	89%	5%	6%
Slovakia	63	89%	8%	3%
Slovenia	160	93%	5%	3%
Spain	1,095	91%	4%	5%
Sweden	555	90%	7%	2%
England and Wales	1,088	88%	10%	2%
Northern Ireland	23	96%	4%	0%
Scotland	80	93%	6%	1%
Total/Average	14,687	90%	6%	4%

26b. Vjerujem da je u posljednje tri godine moja sudijska nezavisnost poštovana od strane:

Constitutional Court	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	725	96%	2%	2%
Belgium	412	93%	5%	2%
Bosnia and Herzegovina	330	89%	9%	2%
Bulgaria	407	79%	18%	2%
Croatia	509	84%	11%	5%
Cyprus *)	-	-	-	-
Czech Republic	353	94%	3%	4%
Denmark *)	-	-	-	-
Estonia *)	-	-	-	-
Finland *)	-	-	-	-
France	1,241	90%	5%	4%
Germany	3,085	94%	4%	3%
Greece	342	91%	6%	3%
Hungary	786	68%	18%	14%
Ireland *)	-	-	-	-
Italy	379	86%	8%	6%
Latvia	199	89%	8%	3%
Lithuania	181	88%	9%	3%
Montenegro *)	-	-	-	-
Netherlands *)	-	-	-	-
Norway	-	-	-	-
Portugal	489	86%	11%	3%
Slovakia	65	91%	3%	6%
Slovenia	166	87%	10%	2%
Spain	1,032	86%	8%	6%
Sweden *)	-	-	-	-
England and Wales *)	-	-	-	-
Northern Ireland *)	-	-	-	-
Scotland *)	-	-	-	-
Total/Average	10,701	88%	8%	4%
*) country has no Constitutional Court				

26c. Vjerujem da je u posljednje tri godine moja sudijska nezavisnost poštovana od strane:

Council for the Judiciary	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria *	-	-	-	-
Belgium	426	86%	8%	6%
Bosnia and Herzegovina	319	85%	12%	3%
Bulgaria	418	53%	25%	22%
Croatia	502	84%	10%	6%
Cyprus *	-	-	-	-
Czech Republic *	-	-	-	-
Denmark	204	93%	3%	4%
Estonia *	-	-	-	-
Finland	226	92%	5%	4%
France	1,463	94%	3%	3%
Germany *	-	-	-	-
Greece	809	90%	8%	2%
Hungary	785	77%	8%	16%
Ireland	113	88%	7%	5%
Italy	408	74%	10%	16%
Latvia	199	80%	13%	7%
Lithuania	181	74%	17%	9%
Montenegro	99	85%	10%	5%
Netherlands	756	86%	10%	4%
Norway	304	84%	9%	7%
Portugal	492	74%	12%	15%
Slovakia	65	52%	25%	23%
Slovenia	180	76%	19%	5%
Spain	1,143	63%	16%	21%
Sweden *	594	78%	13%	9%
England and Wales	790	80%	18%	2%
Northern Ireland	24	96%	4%	0%
Scotland	61	79%	16%	5%
Total/Average	10,561	80%	12%	8%
*) country has no Council for the Judiciary				

26d. Vjerujem da je u posljednje tri godine moja sudijska nezavisnost poštovana od strane:

Court Management	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	735	84%	8%	8%
Belgium	454	88%	5%	7%
Bosnia and Herzegovina	336	85%	7%	9%
Bulgaria	420	81%	11%	7%
Croatia	519	83%	8%	8%
Cyprus	55	98%	0%	2%
Czech Republic	372	92%	4%	4%
Denmark	203	98%	1%	1%
Estonia	67	88%	4%	7%
Finland	227	93%	2%	5%
France	1,558	84%	8%	8%
Germany	3,122	88%	6%	6%
Greece	822	88%	6%	5%
Hungary	785	79%	7%	14%
Ireland	113	88%	6%	6%
Italy	419	80%	7%	13%
Latvia	200	73%	16%	12%
Lithuania	181	75%	14%	12%
Montenegro	100	83%	11%	6%
Netherlands	766	92%	5%	4%
Norway	304	95%	2%	4%
Portugal	486	73%	13%	14%
Slovakia	66	88%	8%	5%
Slovenia	189	80%	11%	10%
Spain	1,158	78%	10%	12%
Sweden	592	89%	4%	7%
England and Wales	1,206	88%	7%	5%
Northern Ireland	25	88%	8%	4%
Scotland	99	84%	8%	8%
Total/Average	15,579	86%	7%	7%

26d. Vjerujem da je u posljednje tri godine moja sudijska nezavisnost poštovana od strane:

Vlada	Odgovor	Slažem se - potpuno se slažem	Nisam siguran/sigurna	Ne slažem se/ Uopšte se ne slažem
Austrija:	720	39%	28%	33%
Belgija	437	57%	22%	22%
Bosna i Hercegovina	315	69%	20%	11%
Bugarska	409	22%	32%	45%
Hrvatska	485	68%	19%	13%
Kipar	53	79%	13%	8%
Češka Republika	327	52%	22%	26%
Danska	205	91%	5%	4%
Estonija	67	58%	25%	16%
Finska	227	89%	6%	5%
Francuska	1.433	29%	22%	49%
Njemačka	3.104	79%	13%	7%
Grčka	795	62%	21%	17%
Mađarska	788	46%	17%	38%
Irska	115	84%	9%	7%
Italija	396	51%	17%	32%
Latvija	199	34%	31%	35%
Litvanija	179	25%	32%	43%
Crna Gora	95	64%	20%	16%
Holandija	756	74%	17%	10%
Norveška	285	90%	7%	3%
Portugal	486	57%	21%	22%
Slovačka	62	26%	27%	47%
Slovenija	168	23%	23%	54%
Španija	1.112	44%	12%	45%
Švedska:	584	85%	9%	6%
Engleska i Vels	1.265	40%	18%	42%
Sjeverna Irska	27	41%	26%	33%
Škotska	103	48%	18%	34%
Ukupno/ prosjek	15.197	56%	19%	25%

26e. Vjerujem da je u posljednje tri godine moja sudijska nezavisnost poštovana od strane:

Lawyers	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	738	82%	12%	6%
Belgium	449	84%	10%	6%
Bosnia and Herzegovina	336	72%	18%	10%
Bulgaria	418	55%	28%	17%
Croatia	515	74%	16%	10%
Cyprus	58	74%	17%	9%
Czech Republic	347	79%	17%	4%
Denmark	208	97%	1%	2%
Estonia	67	81%	18%	1%
Finland	227	93%	4%	4%
France	1,550	70%	15%	15%
Germany	3,127	85%	11%	5%
Greece	822	71%	17%	13%
Hungary	787	76%	13%	10%
Ireland	115	96%	1%	3%
Italy	414	63%	14%	23%
Latvia	197	60%	29%	11%
Lithuania	181	46%	38%	16%
Montenegro	96	77%	16%	7%
Netherlands	771	91%	7%	2%
Norway	311	96%	3%	1%
Portugal	493	69%	18%	13%
Slovakia	67	58%	22%	19%
Slovenia	188	69%	19%	12%
Spain	1,158	72%	14%	14%
Sweden	595	89%	6%	5%
England and Wales	1,267	91%	5%	4%
Northern Ireland	27	85%	11%	4%
Scotland	103	94%	2%	4%
Total/Average	15,632	78%	14%	9%

26f. Vjerujem da je u posljednje tri godine moja sudijska nezavisnost poštovana od strane:

Media	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	727	49%	27%	24%
Belgium	424	59%	23%	18%
Bosnia and Herzegovina	329	55%	27%	18%
Bulgaria	412	24%	33%	43%
Croatia	495	47%	22%	31%
Cyprus	53	53%	23%	25%
Czech Republic	333	56%	27%	17%
Denmark	208	87%	6%	7%
Estonia	67	61%	19%	19%
Finland	227	82%	9%	9%
France	1,451	30%	24%	47%
Germany	3,083	57%	28%	16%
Greece	791	50%	25%	25%
Hungary	787	34%	19%	47%
Ireland	115	74%	12%	14%
Italy	410	36%	14%	50%
Latvia	197	24%	41%	36%
Lithuania	181	10%	40%	49%
Montenegro	94	46%	33%	21%
Netherlands	755	65%	23%	12%
Norway	300	93%	6%	1%
Portugal	484	40%	23%	37%
Slovakia	62	18%	26%	56%
Slovenia	175	31%	30%	38%
Spain	1,137	39%	15%	46%
Sweden	593	77%	13%	9%
England and Wales	1,264	36%	24%	40%
Northern Ireland	27	44%	33%	22%
Scotland	103	46%	22%	32%
Total/Average	15,284	49%	23%	28%

26g. Vjerujem da je u posljednje tri godine moja sudijska nezavisnost poštovana od strane:

Parliament	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	721	54%	28%	18%
Belgium	423	63%	20%	16%
Bosnia and Herzegovina	311	63%	24%	12%
Bulgaria	408	24%	34%	42%
Croatia	480	62%	21%	17%
Cyprus	51	63%	14%	24%
Czech Republic	326	55%	20%	25%
Denmark	206	86%	5%	9%
Estonia	67	63%	30%	7%
Finland	226	87%	8%	5%
France	1,393	37%	24%	39%
Germany	3,085	79%	14%	7%
Greece	784	60%	23%	17%
Hungary	787	51%	17%	32%
Ireland	115	82%	9%	10%
Italy	396	47%	17%	36%
Latvia	198	33%	37%	30%
Lithuania	181	17%	31%	52%
Montenegro	92	60%	23%	17%
Netherlands	750	56%	27%	18%
Norway	278	90%	8%	3%
Portugal	483	54%	24%	22%
Slovakia	62	27%	21%	52%
Slovenia	161	35%	29%	36%
Spain	1,059	45%	13%	43%
Sweden	581	88%	8%	5%
England and Wales	1,262	46%	23%	31%
Northern Ireland	27	44%	33%	22%
Scotland	103	41%	25%	34%
Total/Average	15,016	56%	21%	23%

26h. Vjerujem da je u posljednje tri godine moja sudijska nezavisnost poštovana od strane:

Parties in procedures	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	736	83%	12%	5%
Belgium	450	78%	12%	10%
Bosnia and Herzegovina	329	64%	23%	13%
Bulgaria	419	58%	28%	14%
Croatia	517	61%	21%	18%
Cyprus	56	75%	14%	11%
Czech Republic	375	77%	16%	7%
Denmark	209	96%	2%	2%
Estonia	67	81%	9%	10%
Finland	227	86%	6%	8%
France	1,525	72%	15%	13%
Germany	3,120	83%	13%	4%
Greece	821	75%	18%	7%
Hungary	787	77%	13%	10%
Ireland	115	81%	9%	10%
Italy	417	68%	15%	17%
Latvia	196	26%	44%	30%
Lithuania	181	46%	36%	17%
Montenegro	96	74%	19%	7%
Netherlands	769	88%	9%	4%
Norway	311	93%	6%	1%
Portugal	492	67%	21%	12%
Slovakia	67	60%	25%	15%
Slovenia	183	49%	25%	26%
Spain	1,152	77%	12%	11%
Sweden	595	84%	8%	8%
England and Wales	1,261	75%	14%	11%
Northern Ireland	26	65%	19%	15%
Scotland	103	77%	17%	7%
Total/Average	15,602	72%	17%	11%

26i. Vjerujem da je u posljednje tri godine moja sudijska nezavisnost poštovana od strane:

Prosecution	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	629	90%	8%	2%
Belgium	434	90%	6%	4%
Bosnia and Herzegovina	330	81%	16%	3%
Bulgaria	418	66%	24%	10%
Croatia	497	84%	12%	4%
Cyprus	55	89%	5%	5%
Czech Republic	335	92%	4%	4%
Denmark	208	98%	0%	1%
Estonia	49	69%	24%	6%
Finland	198	86%	11%	3%
France	1,519	86%	7%	8%
Germany	2,685	93%	5%	2%
Greece	729	90%	8%	2%
Hungary	781	81%	13%	6%
Ireland	115	93%	3%	3%
Italy	381	79%	12%	9%
Latvia	194	77%	18%	5%
Lithuania	169	71%	22%	7%
Montenegro	93	84%	13%	3%
Netherlands	542	96%	4%	1%
Norway	304	97%	2%	1%
Portugal	489	85%	9%	6%
Slovakia	64	84%	8%	8%
Slovenia	166	88%	10%	2%
Spain	1,123	89%	6%	6%
Sweden	476	93%	3%	3%
England and Wales	1,031	76%	21%	3%
Northern Ireland	23	83%	9%	9%
Scotland	83	82%	11%	7%
Total/Average	14,120	85%	10%	5%

26j. Vjerujem da je u posljednje tri godine moja sudijska nezavisnost poštovana od strane:

Social media	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	686	25%	39%	36%
Belgium	406	51%	30%	19%
Bosnia and Herzegovina	304	50%	32%	17%
Bulgaria	398	19%	44%	37%
Croatia	477	42%	31%	27%
Cyprus	51	47%	27%	25%
Czech Republic	291	38%	48%	13%
Denmark	178	61%	30%	9%
Estonia	66	39%	38%	23%
Finland	223	57%	29%	14%
France	1,305	25%	29%	45%
Germany	2,956	34%	40%	25%
Greece	763	47%	32%	21%
Hungary	784	33%	27%	40%
Ireland	115	34%	41%	25%
Italy	395	32%	29%	38%
Latvia	192	27%	45%	28%
Lithuania	177	12%	51%	37%
Montenegro	88	48%	34%	18%
Netherlands	708	35%	36%	28%
Norway	258	66%	31%	2%
Portugal	477	35%	31%	33%
Slovakia	61	18%	39%	43%
Slovenia	147	19%	30%	51%
Spain	1,082	38%	23%	39%
Sweden	574	54%	31%	15%
England and Wales	1,243	19%	45%	36%
Northern Ireland	26	23%	54%	23%
Scotland	103	22%	52%	25%
Total/Average	14,534	36%	36%	27%

26k. Vjerujem da je u posljednje tri godine moja sudijska nezavisnost poštovana od strane:

Supreme Court / Court of Cassation	Response	Agree - Strongly agree	Not sure	Disagree - Strongly disagree
Austria	721	95%	3%	2%
Belgium	420	95%	3%	1%
Bosnia and Herzegovina	327	89%	9%	2%
Bulgaria	417	79%	18%	3%
Croatia	516	87%	10%	3%
Cyprus	56	95%	2%	4%
Czech Republic	349	94%	3%	4%
Denmark	198	98%	1%	2%
Estonia	66	83%	8%	9%
Finland	224	95%	3%	2%
France	1,415	94%	2%	3%
Germany	3,042	93%	4%	2%
Greece	800	86%	11%	3%
Hungary	783	76%	11%	12%
Ireland	114	96%	0%	4%
Italy	385	82%	11%	7%
Latvia	199	81%	12%	7%
Lithuania	180	89%	9%	2%
Montenegro	96	89%	7%	4%
Netherlands	711	99%	1%	1%
Norway	297	98%	1%	1%
Portugal	485	86%	10%	5%
Slovakia	65	83%	14%	3%
Slovenia	182	82%	15%	3%
Spain	1,084	85%	9%	7%
Sweden	584	95%	2%	2%
England and Wales	1,229	90%	8%	3%
Northern Ireland	26	77%	15%	8%
Scotland	101	91%	7%	2%
Total/Average	15,072	89%	7%	4%

Lične i profesionalne karakteristike mišljenju ispitanika

27. Pol

Gender	Response	Did not answer / Identify differently	Male	Female
Austria	730	1%	48%	52%
Belgium	451	1%	45%	55%
Bosnia and Herzegovina	338	0%	35%	65%
Bulgaria	422	0%	36%	64%
Croatia	524	0%	27%	73%
Cyprus	60	0%	48%	52%
Czech Republic	377	0%	50%	50%
Denmark	210	0%	51%	49%
Estonia	66	1%	33%	67%
Finland	221	3%	43%	57%
France	1,564	1%	33%	67%
Germany	3,119	1%	55%	45%
Greece	816	1%	29%	71%
Hungary	745	5%	38%	62%
Ireland	115	0%	57%	43%
Italy	421	0%	53%	47%
Latvia	198	1%	19%	81%
Lithuania	180	1%	37%	63%
Montenegro	96	4%	31%	69%
Netherlands	771	1%	45%	55%
Norway	315	0%	56%	44%
Portugal	491	1%	38%	62%
Slovakia	66	1%	56%	44%
Slovenia	192	1%	19%	81%
Spain	1,170	2%	53%	47%
Sweden	597	0%	48%	52%
England and Wales	1,251	2%	63%	37%
Northern Ireland	27	0%	81%	19%
Scotland	103	1%	63%	37%
Total/Average	15,636	1%	45%	55%

28. Godine sudijskog staža

Judicial experience	Response	0-5 years	6-10 years	11-15 years	16-20 years	21-25 years	Over 25 years
Austria	740	11%	19%	11%	15%	15%	30%
Belgium	457	26%	19%	16%	12%	15%	12%
Bosnia and Herzegovina	338	13%	16%	22%	12%	14%	24%
Bulgaria	424	9%	9%	15%	14%	28%	25%
Croatia	525	7%	9%	14%	13%	23%	34%
Cyprus	60	37%	18%	15%	13%	13%	3%
Czech Republic	378	19%	11%	10%	19%	16%	26%
Denmark	211	24%	14%	27%	16%	12%	8%
Estonia	67	10%	24%	12%	24%	10%	19%
Finland	227	33%	23%	15%	7%	7%	14%
France	1,583	23%	13%	12%	15%	11%	27%
Germany	3,140	17%	11%	15%	13%	14%	30%
Greece	826	18%	28%	14%	14%	14%	12%
Hungary	788	12%	12%	16%	16%	18%	26%
Ireland	115	39%	36%	15%	5%	3%	3%
Italy	423	22%	10%	8%	6%	9%	45%
Latvia	200	11%	14%	18%	22%	13%	23%
Lithuania	181	18%	20%	14%	17%	15%	15%
Montenegro	100	17%	22%	19%	16%	7%	19%
Netherlands	775	18%	13%	19%	17%	15%	18%
Norway	315	30%	20%	19%	13%	9%	10%
Portugal	494	9%	5%	15%	17%	20%	33%
Slovakia	67	39%	12%	7%	16%	12%	13%
Slovenia	193	11%	6%	19%	19%	17%	28%
Spain	1,191	8%	9%	14%	13%	17%	39%
Sweden	599	23%	19%	27%	15%	7%	10%
England and Wales	1,273	28%	18%	22%	15%	10%	7%
Northern Ireland	27	22%	30%	11%	11%	11%	15%
Scotland	104	22%	24%	20%	17%	9%	8%
Total/Average	15,821	20%	17%	16%	15%	13%	20%

29. Matično mjesto rada

Type of court	Respos	Court of first instance	Appeal court	Supreme Court/ Court of Cassation
Austria	740	64%	31%	5%
Belgium	457	84%	16%	0%
Bosnia and Herzegovina	338	73%	23%	4%
Bulgaria	424	75%	17%	8%
Croatia	525	67%	31%	2%
Cyprus	60	100%	0%	0%
Czech Republic	378	72%	21%	7%
Denmark	211	69%	26%	5%
Estonia	67	69%	21%	10%
Finland	227	58%	37%	5%
France	1,583	75%	21%	3%
Germany	3,140	76%	20%	4%
Greece	826	75%	19%	7%
Hungary	788	71%	25%	4%
Ireland	115	82%	12%	6%
Italy	423	82%	17%	1%
Latvia	200	68%	24%	9%
Lithuania	181	60%	32%	8%
Montenegro	100	89%	9%	2%
Netherlands	775	76%	23%	0%
Norway	315	64%	33%	3%
Portugal	494	75%	22%	3%
Slovakia	67	69%	27%	4%
Slovenia	193	80%	18%	2%
Spain	1,191	68%	30%	2%
Sweden	599	66%	31%	3%
England and Wales	1,273	94%	6%	0%
Northern Ireland	27	96%	4%	0%
Scotland	104	88%	12%	0%
Total/Average	15,821	75%	21%	4%

30. Osnovni referat

Type of cases	Response	administrative cases	civil (including family) cases	criminal cases	civil and criminal cases in equal measure	civil, administrative and criminal cases in equal measure
Austria	740	22%	61%	13%	3%	1%
Belgium	457	2%	58%	27%	11%	2%
Bosnia and Herzegovina	338	5%	58%	23%	10%	4%
Bulgaria	424	18%	42%	26%	6%	7%
Croatia	525	7%	66%	27%	0%	0%
Cyprus	60	8%	17%	15%	60%	0%
Czech Republic	378	8%	65%	27%	0%	0%
Denmark	211	1%	3%	9%	52%	36%
Estonia	67	25%	45%	27%	3%	0%
Finland	227	31%	19%	15%	34%	1%
France	1,583	2%	48%	34%	14%	2%
Germany	3,140	28%	46%	21%	4%	0%
Greece	826	62%	11%	3%	24%	0%
Hungary	788	8%	52%	38%	1%	0%
Ireland	115	4%	37%	30%	14%	15%
Italy	423	10%	41%	46%	2%	0%
Latvia	200	15%	51%	31%	3%	1%
Lithuania	181	8%	44%	27%	3%	18%
Montenegro	100	6%	45%	36%	12%	1%
Netherlands	775	22%	42%	30%	5%	1%
Norway	315	0%	4%	2%	77%	18%
Portugal	494	5%	47%	35%	13%	1%
Slovakia	67	13%	60%	27%	0%	0%
Slovenia	193	5%	67%	24%	4%	1%
Spain	1,191	11%	38%	29%	21%	1%
Sweden	599	41%	9%	19%	29%	2%
England and Wales	1,273	20%	53%	22%	3%	3%
Northern Ireland	27	11%	44%	26%	7%	11%
Scotland	104	16%	26%	18%	31%	9%
Total/Average	15,821	14%	41%	24%	15%	5%

31. Članstvo u udruženju sudija

Member of a judges association	Response	yes	no
Austria	740	96%	4%
Belgium	457	36%	64%
Bosnia and Herzegovina	338	76%	24%
Bulgaria	424	33%	67%
Croatia	525	65%	35%
Cyprus	60	92%	8%
Czech Republic	378	32%	68%
Denmark	211	100%	0%
Estonia	67	81%	19%
Finland	227	62%	38%
France	1,583	46%	54%
Germany	3,140	70%	30%
Greece	826	97%	3%
Hungary	788	46%	54%
Ireland	115	97%	3%
Italy	423	91%	9%
Latvia	200	51%	49%
Lithuania	181	62%	38%
Montenegro	100	69%	31%
Netherlands	775	64%	36%
Norway	315	92%	8%
Portugal	494	88%	12%
Slovakia	67	42%	58%
Slovenia	193	67%	33%
Spain	1,191	64%	36%
Sweden	599	29%	71%
England and Wales	1,273	59%	41%
Northern Ireland	27	89%	11%
Scotland	104	63%	37%
Total/Average	15,821	68%	32%